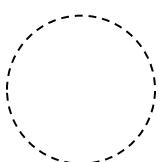

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

79-41-K/81
Gymnázium

Gymnázium a Obchodní akademie, Orlová, příspěvková organizace

Platnost od 1. 9. 2020

Mgr. Pavel Kubínek
ředitel školy

OBSAH

1.	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE.....	4
2.	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY A ŠVP	5
	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
	<i>Zaměření poradenských služeb</i>	<i>7</i>
	<i>Kariérové poradenství</i>	<i>7</i>
	<i>Prevence sociálně patologických jevů</i>	<i>7</i>
	<i>Psychologická péče</i>	<i>7</i>
	CHARAKTERISTIKA ŠVP	8
	ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	15
3.	UČEBNÍ PLÁN	23
3.1.	CELKOVÝ UČEBNÍ PLÁN	23
3.2.	ROČNÍKOVÝ UČEBNÍ PLÁN.....	24
4.	UČEBNÍ OSNOVY.....	26
4.1.	JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	26
4.1.1.	<i>Český jazyk a literatura (vzdělávací obor Český jazyk a literatura).....</i>	<i>26</i>
4.1.2.	<i>Anglický jazyk (vzdělávací obor Cizí jazyk)</i>	<i>44</i>
4.2.	DALŠÍ CIZÍ JAZYK.....	56
4.2.1.	<i>Německý jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk).....</i>	<i>56</i>
4.2.2.	<i>Francouzský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk).....</i>	<i>68</i>
4.2.3.	<i>Ruský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk).....</i>	<i>77</i>
4.2.4.	<i>Španělský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)</i>	<i>86</i>
4.3.	MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST).....	95
4.3.1.	<i>Matematika (vzdělávací obor Matematika a její aplikace).....</i>	<i>95</i>
4.4.	INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE (VZDĚLÁVACÍ OBLAST).....	111
4.4.1.	<i>Informační a komunikační technologie (vzdělávací obor Informační a komunikační technologie)</i>	<i>111</i>
4.5.	ČLOVĚK A SPOLEČNOST (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	116
4.5.1.	<i>Občanská výchova (vzdělávací obor Výchova k občanství)</i>	<i>116</i>
4.5.2.	<i>Dějepis (vzdělávací obor Dějepis).....</i>	<i>135</i>
4.6.	ČLOVĚK A PŘÍRODA (VZDĚLÁVACÍ OBLAST).....	143
4.6.1.	<i>Fyzika (vzdělávací obor Fyzika)</i>	<i>143</i>
4.6.2.	<i>Biologie (vzdělávací obor Přírodopis)</i>	<i>159</i>
4.6.3.	<i>Chemie (vzdělávací obor Chemie)</i>	<i>174</i>
4.6.4.	<i>Zeměpis (vzdělávací obor Zeměpis).....</i>	<i>182</i>
4.7.	UMĚNÍ A KULTURA (VZDĚLÁVACÍ OBLAST)	193
4.7.1.	<i>Hudební výchova (vzdělávací obor Hudební výchova)</i>	<i>193</i>
4.7.2.	<i>Výtvarná výchova (vzdělávací obor Výtvarná výchova)</i>	<i>200</i>
4.8.	ČLOVĚK A ZDRAVÍ (VZDĚLÁVACÍ OBLAST).....	208
4.8.1.	<i>Tělesná výchova (vzdělávací obor Tělesná výchova).....</i>	<i>208</i>
4.9.	VOLITELNÉ PŘEDMĚTY	226
4.9.1.	<i>Přírodovědné praktikum Ch/Bi</i>	<i>226</i>
4.9.2.	<i>Přírodovědné praktikum Ch/F</i>	<i>231</i>
5.	HODNOCENÍ ŽÁKŮ A AUTOEVALUACE ŠKOLY	236

1. Identifikační údaje

Název školního vzdělávacího programu:

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM PRO ZÁKLADNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Předkladatel:

Název školy: Gymnázium a Obchodní akademie, Orlová, p. o.
REDIZO: 600016536
IČO: 62331540
Adresa školy: Masarykova tř. 1313, Lutyně, 735 14 Orlová
Ředitel: Mgr. Pavel Kubínek
Koordinátor ŠVP: Mgr. Jana Bláhová, Mgr. Eva Jeřábková

Kontakty:

Tel.: 596 539 301
Email: kancelar@goa-orlova.cz
WWW: www.goa-orlova.cz

Zřizovatel:

Zřizovatel: Moravskoslezský kraj

2. Charakteristika školy a ŠVP

Cílem Gymnázia a Obchodní akademie v Orlové je stát se uznávanou vzdělávací, kulturní a společenskou institucí, která vytváří svým absolventům předpoklady k dosažení vysoké úrovně vzdělání a je kvalitní přípravou pro další profesní růst a osobní život.

Charakteristika školy

Škola je státní příspěvková organizace s právní subjektivitou, jejímž zřizovatelem je Moravskoslezský kraj. Sídli ve dvou budovách nacházejících se v samotném centru města Orlová-Lutyně. Hlavní budova školy (budova A - č. p. 1313) splňuje požadavky na bezbariérovost, obě budovy pak na požární ochranu i bezpečnost práce s mládeží. Škola je počtem žáků i zaměstnanců největší střední školou v Orlové i v jejím přilehlém mikroregionu. Pro studium oborů nabízí toto vzdělávací zařízení moderní interiéry s nadstandardním materiálním zázemím.

V hlavní budově školy se nachází kromě kmenových a odborných učeben i knihovna, bufet s dopoledním provozem a prostory pro počítačovou firmu. V budově B máme pro žáky a zaměstnance jídelnu se školní kuchyní, tělocvičnu a počítačovou laboratoř.

a) Úplnost a velikost školy

Maximální kapacita školy vychází ze zásady, že každá třída má mít svou vlastní kmenovou učebnu. V zahajovacím výkaze je k 30. září 2019 uvedeno, že na škole studuje 637 žáků v denním studiu - 12 tříd gymnaziálních a 4 třídy studijního oboru veřejnosprávní činnost, 4 třídy studijního oboru informační technologie a 4 třídy studijního oboru obchodní akademie. Z dvanácti tříd gymnaziálního studia je osm tříd osmiletého studia.

b) Vybavení školy

Hlavní objekt školy je tvořen železobetonovým a skleněným skeletem. Má jedno podzemní a pět nadzemních podlaží. Svým tvarem připomíná z jedné strany trup lodi. Interiér budovy je rozdělen na množství učeben, atypicky tvarovaných chodeb s velkým počtem schodišť, výčnělků, zákoutí a dalších architektonických ploch. Chloubou hlavní budovy jsou prostorné a prosvětlené chodby, množství odborných učeben a sportovní komplex se dvěma tělocvičnami (v jedné je umělá lezecká stěna) a pohybovým sálem. Budova školy je bezbariérová.

Ve škole, která je nadstandardně vybavena moderními počítačovými multimedialními technologiemi, máme 7 počítačových učeben, 11 jazykových učeben a množství dalších odborných učeben a laboratoří. Všechny odborné učebny a specializované prostory jsou dobře vybavené, k dispozici pro výuku jsou také moderní technická zařízení – dataprojektory a interaktivní tabule.

Všichni vyučující mají k dispozici své kabinety vybavené PC, mají volný přístup na internet, používají tiskárnu i kopírku. Rovněž i žáci hojně využívají moderní technologie.

V přízemí školy je umístěno informační centrum a knihovna, která je žákům denně k dispozici.

Stravování škola zajišťuje ve školní jídelně, která se nachází ve vedlejší budově školy. Stravu připravuje tým zkušených kuchařek ve školní kuchyni. Žáci vyššího gymnázia a čtyřletých oborů a zaměstnanci školy mohou využít také školní bufet.

c) Charakteristika pedagogického sboru

Veškerou činnost školy zajišťovalo k 1. 9. 2019 84 zaměstnanců, z toho 60 pedagogů.

Pedagogický sbor prochází neustále různými obměnami, což pro dlouhodobou koncepční práci není potěšující. Každoročně se sbor obmění zhruba z 5%. Výuka je zajištěna ve všech případechaprobovaně. Škola podporuje všechny formy dalšího vzdělávání učitelů a řada učitelů této možnosti využívá.

Ve škole pracuje výchovná poradkyně, metodička prevence sociálně patologických jevů, koordinátorka a metodička ICT a environmentální koordinátorka.

d) Charakteristika žáků primy až kvarty

Převážná většina žáků osmiletého studia jsou děti z Orlové, popř. z okolních obcí (Petřvald, Rychvald, Dolní Lutyně, Dětmarovice, Doubrava). Jsou to žáci, kteří na 1. stupni základní školy dosahovali velmi dobrých studijních výsledků a úspěšně vykonali přijímací zkoušky na naše gymnázium.

Na naší škole mají možnost plně rozvinout svou přirozenou zvídavost a zájem o jednotlivé obory, a to jak přímo v hodinách, v tvůrčím kontaktu se stejně nadanými dětmi a za podpory pedagogů, tak při přípravě na různé soutěže, projekty, popř. při zájmové mimoškolní činnosti.

e) Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

Spolupráce se zahraničními partnery má několik podob. Jednak škola spolupracuje s několika zahraničními školami při výměně žáků a vzájemných návštěvách, jednak v posledních letech participovala na mezinárodních akcích v rámci projektu Erasmus+. Dlouhodobě škola spolupracuje se středními školami v polských městech Rydułtowy, Pszow a Žory. Žáci třetí a kvarty, kteří se učí francouzský jazyk, využívají naší participace s dalšími školami z našeho regionu s francouzskou střední školou v městě Bourg en Bresse. Žáci odborných oborů mají díky spolupráci s německou střední školou BBS v Northeimu možnost využívat zahraničních praxí. Pedagogové vzájemně spolupracují i na školních projektech, např. Majáles. Pořádáme také adaptační, kulturně-vzdělávací nebo sportovně zaměřené pobytu, kulturně-historické exkurze, lyžařské a turistické kurzy pro třídní kolektivy.

Škola se účastní různých vědomostních a sportovních soutěží a olympiád, některých pravidelně. Organizujeme také besedy pro studenty, např. k prevenci sociálně-patologických jevů.

f) Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Školská rada byla zřízena na podzim 2005 a pracuje v souladu s příslušnou legislativou. Šestičlenná rada je tvořena 2 zástupci učitelů, 2 zástupci zřizovatele a 2 zástupci rodičů nezletilých žáků a zletilých žáků. Školská rada se schází pravidelně podle svého ročního plánu schůzek.

Rodiče mohou školu navštívit kdykoliv po dohodě s vyučujícím, jinak v době třídních schůzek a ve dnech otevřených dveří. O činnosti školy jsou rodiče informováni také na webových stránkách školy. Informace o průběžných studijních výsledcích žáka i jeho absenci mohou rodiče sledovat přes webové rozhraní programu Bakaláři.

Spolupráce s rodiči probíhá také prostřednictvím Nadačního fondu, který je využíván pro školní i mimoškolní činnost žáků.

Škola taktéž realizuje pro orlovské žáky základních škol zajímavé soutěže.

Dobrá je spolupráce s Městským úřadem v Orlové v oblasti kulturní a sportovní činnosti.

Spolupracujeme s Pedagogicko-psychologickou poradnou v Orlové při řešení případných problémů a v konkrétních případech dětí se specifickými poruchami učení. Jako přínosná se ukazuje i dlouhodobá a cílená spolupráce při kariérním poradenství.

Při Gymnáziu a Obchodní akademii pracuje sportovní klub, který zajišťuje sportovní využití žáků ve volném čase.

g) Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy a třídními učiteli.

Zaměření poradenských služeb

- poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství rodičům žáka ve výchově a vzdělávání
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, rodičům v souvislosti s výchovou dětí
- kariérové poradenství, volba školy
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny podle individuální potřeby žáků a rodičů.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům. Ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje v případě zájmu žáka kvarty organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žáků jsou informační materiály.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky - otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence sociálně patologických jevů, využívá vybrané programy. Do oblasti prevence jsou zapojeni žáci prostřednictvím studentské rady.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat ho o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory rodičům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

Charakteristika ŠVP

ŠVP pro primu až kvartu vychází z inovovaného RVP pro základní vzdělávání (2016).

Vzdělávací program: osmiletý

Studijní forma vzdělávání: denní

Zaměření školy: Gymnázium - všeobecné

a) Profil absolventa

Absolvent našeho gymnázia je připraven pro studium na všech typech vysokých škol. Své zaměření rozvíjel díky široké nabídce volitelných předmětů. Všeobecné zaměření školy mu nicméně vytváří podmínky pro případnou změnu studia či profese. Jeho jazykové schopnosti mu umožňují studovat i na zahraničních vysokých školách.

Absolvent umí kultivovaně komunikovat ústně, písemně i pomocí ICT, které dále využívá při své práci a dalším vzdělávání.

Je schopen získané znalosti a dovednosti tvorivě rozvíjet a chápe nutnost celoživotního vzdělávání. Je připraven pro práci v týmu a umí přiměřeně prezentovat a obhájit svůj názor.

Prostřednictvím osvojených klíčových kompetencí se orientuje v běžném životě, účastní se společenského, kulturního nebo politického dění, má pozitivní vztah ke kulturním a přírodním hodnotám. Je emocionálně i sociálně vyzrálý, vědom si svých práv a povinností.

b) Organizace přijímacího řízení

V gymnaziálním vzdělávání přijímáme na studia po jedné třídě do každého studijního oboru vyučovaného na škole.

Žáci 5. tříd ZŠ jsou přijímání do prvního ročníku nižšího stupně gymnázia, žáci 9. tříd ZŠ do prvního ročníku čtyřletého studia.

Ředitel gymnázia zveřejňuje na webových stránkách školy nejpozději do konce ledna počet přijímaných žáků a nejpozději do konce března kritéria přijímacího řízení. Při přijímacích zkouškách na osmileté i čtyřleté studium jsou používány testy z matematiky a z českého jazyka. Přijímací řízení vychází ze školského zákona č. 561/2004 Sb.

c) Výchovné a vzdělávací strategie

Následující postupy, metody a formy práce vedou k utváření a rozvíjení kompetencí. Budou uplatňovány všemi pedagogy školy.

Kompetence k učení

učitelé

- vedou žáky k práci s texty, vyhledávání informací z různých zdrojů, jejich srovnávání a třídění, kladou důraz na porozumění textu
- podporují zapojení žáků do vědomostních soutěží a olympiad, nabízejí možnosti zapojení se do mimoškolních zájmových aktivit
- umožňují žákům přispívat do školního časopisu, poskytují jim prostor pro prezentaci vlastní literární tvorby i jiných uměleckých prací (výstavy, autorská čtení)
- umožňují provádět jednoduché experimenty, kterými žáci potvrzují nebo vyvracejí vyslovené hypotézy
- zadávají úlohy co nejvíce spjaté s každodenním životem
- rozvíjejí žákovu schopnost vypracovat referát na dané téma, podporují spolupráci žáků na společném projektu
- motivují žáky pochvalou, oceněním dobré práce
- vedou žáky k propojování poznatků z různých vzdělávacích oblastí

Kompetence k řešení problémů

učitelé

- zařazováním náročnějších úloh pro zájemce připravují žáky k účasti na soutěžích
- vedou žáky k práci s informačními zdroji různého druhu (odborná literatura, internet, slovníky ...), k propojování zjištěných informací a jejich srozumitelné interpretaci
- vyžadují od žáků samostatnou práci (domácí úkol, referát, miniprojekt)
- při řešení úloh vedou žáky k nalezení a pojmenování problému, hledání možnosti řešení, eventuálně k obhajobě vlastního postupu, a kontrole výsledku
- pracují s žáky v multimedialních učebnách, zařazují interaktivní výukový software
- motivují žáky problémovými úlohami, respektují různá řešení

Kompetence komunikativní

učitelé

- podporují zapojení žáků do konverzačních soutěží
- seznámují žáky s možnostmi využití PC v běžném životě (získávání informací, elektronické formy komunikace)
- začleňují metody kooperativního učení (práce ve dvojicích, skupinách), jejich prostřednictvím vedou žáky ke spolupráci, k respektování názoru druhého a rozvíjejí žákovu schopnost prezentovat společné stanovisko
- vedou žáky ke vhodné komunikaci s ostatními lidmi, vyžadují kultivovaný a spisovný projev a použití jazykových prostředků vhodných pro danou situaci
- dbají na to, aby žák prezentoval výsledky své práce přehledně, věcně, a správně užíval odborné termíny
- vedou žáky k vyjádření vlastního názoru, vhodné argumentaci, sami nezapomínají vést s žáky dialog
- kladění otevřených otázek chápou učitelé cizích jazyků jako jednu z hlavních metod výuky
- ve vhodných oblastech výuky reagují na informace a další pořady prezentované médií
- umožňují žákům účastnit se kulturních programů (divadlo, kino, besedy) a zprostředkovávají jim návštěvu kulturních zařízení i mimo školní vyučování
- vedou žáky k práci s běžně užívanými termíny a symboly a k jejich uplatňování v diskuzích o společenských, politických a jiných témaitech

Kompetence sociální a personální

učitelé

- vedou žáky k respektování dohodnutých pravidel
- využívají metod kooperativního učení – žáci spolupracují na zadaném úkolu, jsou schopni střídat role ve skupině, učí se prezentovat společně dosažený výsledek popřípadě se dohodnout na kompromisu
- se snaží o veřejné ocenění nejen úspěchů žáků, ale i každého zapojení do činnosti nad rámec výuky
- upevňují žákovo sebevědomí respektováním individuálních zvláštností žáků
- umožňují žákům prostřednictvím tvořivé činnosti vyjádřit své emoce
- na příkladech osobnosti z různých oblastí lidské činnosti napomáhají žákům rozlišovat povahové vlastnosti a postoje, které přispívají k dobrým mezilidským vztahům a rozvoji společnosti, ale i takové, které soužití narušují
- v rámci zapojení do soutěží, zvláště ve sportovních aktivitách, akcentují zásadu „fair-play“
- vedou žáky k přijetí odlišností jiných sociálních skupin či etnik (mezinárodní spolupráce, dobrovolnické aktivity)

Kompetence občanské

učitelé

- jasně informují žáky o kritériích hodnocení jejich úkolů
- umožňují žákům se prostřednictvím studentské rady podílet na vytváření pravidel (školní řád), popřípadě vyjadřovat své připomínky k chodu školy
- vedou žáky k zodpovědnému chování k ostatním lidem, přírodě i hmotnému majetku, např. zapojováním do ekologických soutěží nebo podporou účasti žáků na charitativních akcích (např. charitativní prodej, potravinová sbírka, pomoc psímu útulku v Orlové)
- organizují exkurze, navštěvují s žáky kulturní akce, jejichž prostřednictvím poznávají kulturní a historické dědictví naší země
- vedou žáky k aktivnímu zapojení do sportovně společenských aktivit organizovaných školou i městem
- podporují zájem žáků podílet se na výzdobě tříd a chodeb a na úpravě okolí školy

Kompetence pracovní

učitelé

- rozvíjí u žáků schopnost objektivního sebehodnocení
- výuku doplňují vhodnými exkurzemi
- podporují zájmovou činnost žáků
- vedou žáky k pečlivému plnění povinností a závazků, k hospodárnému, šetrnému a bezpečnému zacházení s materiélem a svěřeným majetkem
- důslednou kontrolou vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví ostatních spolužáků
- seznamují žáky s možnostmi využití získaných dovedností a vědomostí při dalším vzdělávání a vlastním profesním zaměření
- ujasňují žákům nutnost osvojení si teoretických znalostí pro řešení praktických problémů

d) Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných vychází ze školského zákona a vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpůrných opatření podle § 16 školského zákona. Podpůrná opatření realizuje škola.

Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Škola při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (včetně žáků nadaných) vychází z doporučení školských poradenských zařízení (ŠPZ) a zjištění konkrétních potřeb žáka a zároveň usiluje o plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka. Přitom

- respektuje individualitu a zdravotní hlediska žáka
- respektuje přiznaná podpůrná opatření
- uplatňuje princip diferenciace a individualizace při stanovování obsahu, forem a metod výuky
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, uvolnění zcela nebo zčásti z vyučování
- některého předmětu nebo z provádění určitých činností
- umožňuje ze závažných důvodů, zejména zdravotních, upravit a formulovat očekávané výstupy, aby byly reálné a splnitelné, a výstupům přizpůsobit i výběr učiva

- zohlední přiznaná podpůrná opatření při hodnocení výsledků vzdělávání
- spolupracuje se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními, popř. dalšími odborníky
- podporuje nadání a talent žáků vytvářením vhodných studijních podmínek
- podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků se zaměřením na práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

Podpůrná opatření

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření 1. stupně uplatňuje škola i bez doporučení ŠPZ, a to na základě zpracovaného plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření 2. – 5. stupně jsou uplatňována jen na základě Doporučení ŠPZ (školské poradenské zařízení). Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Tvorba, realizace a vyhodnocení plánu pedagogické podpory

Skutečnost, že se jedná o žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, zjistí škola několika způsoby: např. oznámením zákonného zástupce, z Doporučení ŠPZ, které je součástí přihlášky na SŠ, zjištěním této skutečnosti pedagogickými pracovníky v průběhu studia. Pedagogičtí pracovníci při identifikaci obtíží nebo nadání žáka informují výchovného poradce, který s vědomím ředitele školy podnikne další kroky (jednání s žákem, zákonnými zástupci žáka). Společně s třídním učitelem a dalšími pedagogy zpracují podklady pro PLPP (charakteristiku žáka s popisem jeho obtíží nebo nadání a speciálních vzdělávacích potřeb).

Škola přistoupí k uplatňování podpůrných opatření 1. stupně tehdy, pokud má žák při vzdělávání takové obtíže, že je nutné jeho vzdělávání podpořit prostředky pedagogické intervence (změny v metodách, výukových postupech, v organizaci výuky žáka, v hodnocení apod.)
Jedná-li se o obtíže pouze v jednom předmětu, lze uplatňovat režim tzv. přímé podpory, což je individualizace výuky a práce jednoho pedagoga. PLPP nemusí být zpracován.

Vyžadují-li úpravy spolupráci více pedagogů, vytváří škola (s vědomím ředitele) PLPP. PLPP je dokument, ve kterém jsou uvedeny potřeby úprav ve vzdělávání žáka, návrh, jak a v čem se bude vzdělávání žáka upravovat a jsou stanoveny cíle PLPP.

Vyučující žáka navrhnuje úpravy vzdělávání ve svém předmětu. Výchovný poradce a třídní učitel tyto návrhy sloučí, zformulují obsah podpůrných opatření (prvního stupně) s využitím § 10 a přílohy 1 části a vyhlášky č. 27/2016 Sb. a třídní učitel PLPP zkompletuje (vzor je v příloze 3 vyhlášky), s PLPP jsou následovně seznámeni všichni učitele předmětů, zákonný zástupce žáka i žák a ředitel školy. Zařazení žáka do 1. stupně podpory je zároveň zaznamenáno do školní matriky.

PLPP je realizován po dobu tří měsíců a průběžně jsou učiteli vyhodnocovány, popř. aktualizovány, zvolené postupy podpory. PLPP může být na základě poznatků učitelů průběžně upravován.

Nejpozději po třech měsících (termín je součástí PLPP) všichni učitelé zúčastnění na PLPP společně se zákonným zástupcem a žákem plán vyhodnotí. O výsledcích informuje výchovný poradce ředitele školy, který rozhodne o dalším postupu:

- pokud nebyla PO 1. stupně dostačující, doporučí škola zákonnému zástupci nebo zletilému žákovi, aby využil poradenské pomoci ŠPZ. Do doby, než škola obdrží doporučení ŠPZ, pokračuje v poskytování PO prvního stupně.

- poskytovaná PO plní svůj účel, ale je zapotřebí je upravit a aktualizovat. Učitelé provedou úpravu ve svých předmětech a třídní učitel společně s výchovným poradcem aktualizaci zpracují do PLPP a stanoví termín nového vyhodnocení PLPP. s aktualizovaným plánem jsou následovně seznámeni učitelé předmětů, žák, zákonný zástupce žáka a ředitel školy.
- jsou-li poskytovaná PO dostatečná, ale nadále potřebná, pokračují učitelé v poskytování PO a výchovný poradce společně s třídním učitelem stanoví termín dalšího vyhodnocení PLPP
(v tomto případě není zapotřebí zpracovávat nový PLPP).
- nevyžadují-li žákovy výsledky potřebu dalšího poskytování PLPP, je poskytování PO ukončeno.

Tvorba, realizace a vyhodnocení individuálního vzdělávacího plánu (IVP)

Vyžadují-li speciální vzdělávací potřeby žáka vyšší stupeň PO, zpracuje škola individuální vzdělávací plán, a to na základě doporučení ŠPZ, podepsání informovaného souhlasu a žádosti zákonného zástupce žáka nebo zletilého žáka. IVP je zpracován do 1 měsíce od obdržení Doporučení ŠPZ.

Výchovný poradce ve spolupráci s třídním učitelem, učiteli předmětů, popř. s žákem a se zákonným zástupcem žáka zkonzultují možnosti potřebných podpůrných opatření a následně zpracují IVP, v němž jsou uvedena konkrétních PO (na základě doporučení ŠPZ), včetně stanovení priorit vzdělávání a dalšího rozvoje žáka a určení předmětů, v nichž bude výuka podle IVP probíhat. Při zpracovávání IVP se postupuje podle § 3, § 4 a přílohy 1, část a vyhlášky č. 27/2016 Sb. (v příloze 2 je vzor IVP).

Jde-li o žáka s rizikovým chováním nebo když takové chování hrozí, je přizván ke spolupráci školní metodik prevence.

Jde-li o podpůrná opatření pouze v jednom předmětu (např. z důvodu mimořádného nadání), může ředitel školy pověřit jednáním se zákonnými zástupci přímo učitele tohoto předmětu. Koordinací IVP může být pověřen i třídní učitel.

S IVP jsou následovně seznámeni všichni učitelé předmětů, zákonný zástupce žáka i žák a ředitel školy. Výuka žáka podle IVP je zároveň zaznamenána do školní matriky.

Při realizaci IVP spolupracují vyučující předmětů s výchovným poradcem, třídním učitelem, žákem a zákonnými zástupci. Učitelé spolu s výchovným poradcem a třídním učitelem konzultují a průběžně vyhodnocují zvolené postupy, v případě potřeby se IVP aktualizuje.

Nejméně jednou ročně je vyhodnocován IVP školou společně se ŠPZ. Závěry vyhodnocení ze strany ŠPZ mohou vést ke změnám v IVP na základě nového doporučení ŠPZ. Také dílčí vyhodnocení školou může vést ke změně v IVP, ale pouze v mezích daných doporučením ŠPZ. Výchovný poradce společně s třídním učitelem pak IVP upraví, a s aktualizovaným IVP seznámí učitele předmětů, žáka, zákonného zástupce žáka a ředitele školy.

Poskytování veškerých podpůrných opatření je možné jen na základě podepsaného informovaného souhlasu zletilým žákem nebo zákonným zástupcem žáka.

Podpůrná opatření a úpravy vzdělávacího procesu nadaných a mimořádně nadaných žáků

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo

v jednotlivých oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

U nadaných žáků jsou uplatňována podpůrná opatření 1. stupně zpracováním PLPP.

Mimořádně nadaným žákům je na základě doporučení ŠPZ zpracován IVP a poskytovaná podpůrná opatření můžou mít charakter:

- účast žáka na výuce jednoho nebo více vyučovacích předmětů ve vyšších ročnících školy (akcelerovaná výuka)
- obohacování vzdělávacího obsahu
- zadávání specifických úkolů, projektů
- příprava a účast na soutěžích včetně celostátních a mezinárodních kol
- nabídka volitelných vyučovacích předmětů, nepovinných předmětů a zájmových aktivit
- práce s alternativními učebnicemi, speciálními pomůckami, výukovým softwarem
- speciálně pedagogická péče

Zodpovědné osoby a jejich role v systému péče o žáky se SVP

Pro systém péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami a o nadané žáky je vedle ředitele školy důležitá role poradenských pracovníků školy. Standardně jde o výchovného poradce a školního metodika prevence. Neméně důležitou roli má rovněž třídní učitel.

Výchovný poradce mj.

- vyhledává žáky, jejichž vývoj a vzdělávání vyžadují zvláštní pozornost, a připravuje návrhy na další péči o tyto žáky
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci plánu pedagogické podpory pro žáky s potřebou podpůrného opatření v 1. stupni
- zprostředkovává diagnostiku speciálních vzdělávacích potřeb a mimořádného nadání ve školských poradenských zařízeních
- spolupracuje se školskými poradenskými zařízeními při zajišťování podpůrných opatření
- připravuje podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, koordinuje poskytování poradenských služeb těmto žákům školou a školskými poradenskými zařízeními a koordinuje vzdělávací opatření
- pomáhá (i metodicky) pedagogickým pracovníkům s přípravou a vyhodnocováním individuálních vzdělávacích plánů a s naplňováním podpůrných opatření
- metodicky pomáhá s pedagogickou diagnostikou a intervencí, integrací, prací s nadanými žáky apod.
- předává odborné informace z oblasti péče o žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- shromažďuje informace o žácích v poradenské péči poradenských zařízení

Školní metodik prevence mj.

- pracuje se žáky s obtížemi v adaptaci, se sociálně-vztahovými problémy, s rizikovým chováním a problémy, které negativně ovlivňují jejich vzdělávání
- koordinuje přípravu a realizaci integraci žáků-cizinců

- spolupracuje s třídními učiteli při zachycování signálů možností rozvoje rizikového chování žáků
- připravuje integraci žáků se specifickými poruchami chování ve škole a koordinuje poskytování poradenských a preventivních služeb těmto žákům

Třídní učitel mj.

- zprostředkovává kontakty se zákonnými zástupci žáků a žáky se speciálními vzdělávacími potřebami
- pomáhá při diagnostice speciálních vzdělávacích potřeb žáků
- spolupracuje na přípravě, kontrole a evidenci PLPP a IVP pro žáky s potřebou podpůrných opatření

Začlenění průřezových témat

OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Rozvoj schopností poznávání - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Matematika Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Matematika Výtvarná výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Tělesná výchova Francouzský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Sebepoznání a sebepojetí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Občanská výchova Biologie Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Sebepoznání a sebepojetí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Seberegulace a sebeorganizace - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Psychohygiena - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Hudební výchova Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Matematika Tělesná výchova Německý jazyk

Kreativita - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Matematika Občanská výchova Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Výtvarná výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Občanská výchova Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Kreativita - pokrytí projektem

- Majáles určen pro: primu, sekundu, terciu, kvartu

Poznávání lidí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk

Poznávání lidí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Mezilidské vztahy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Výtvarná výchova Tělesná výchova	Občanská výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk	Český jazyk a literatura Zeměpis Tělesná výchova Ruský jazyk

Mezilidské vztahy - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Komunikace - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Anglický jazyk Občanská výchova Biologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova Biologie Zeměpis Tělesná výchova	Občanská výchova Biologie Chemie Tělesná výchova	Zeměpis Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Občanská výchova Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Komunikace - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, terciu, kvartu
- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Kooperace a kompetice - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Informační a komunikační technologie Občanská výchova Biologie Zeměpis Tělesná výchova	Biologie Chemie Tělesná výchova	Matematika Občanská výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Anglický jazyk Matematika Informační a komunikační technologie Zeměpis Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Kooperace a kompetice - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, terciu, kvartu
- **Adaptační kurz** určen pro: primu

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Matematika Občanská výchova Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Matematika Biologie Chemie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Matematika Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova Informační a komunikační technologie	Matematika Informační a komunikační technologie Biologie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Hodnoty, postoje, praktická etika - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Zeměpis Hudební výchova Tělesná výchova	Občanská výchova Hudební výchova Tělesná výchova	Anglický jazyk Hudební výchova Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Dějepis Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk

Hodnoty, postoje, praktická etika - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Občanská společnost a škola - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk	Ruský jazyk

Občan, občanská společnost a stát - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Občanská výchova Dějepis	Občanská výchova Chemie	Občanská výchova Německý jazyk	Občanská výchova Dějepis Chemie

Formy participace občanů v politickém životě - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova	Občanská výchova		Občanská výchova

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Dějepis	Občanská výchova Dějepis	Dějepis	Občanská výchova Dějepis

VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH a GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět nás zajímá - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Hudební výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Hudební výchova Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Zeměpis Hudební výchova Výtvarná výchova Německý jazyk	Český jazyk a literatura Německý jazyk Ruský jazyk

Objevujeme Evropu a svět - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Anglický jazyk Výtvarná výchova	Anglický jazyk Německý jazyk Ruský jazyk	Fyzika Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk

Jsme Evropané - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Dějepis Výtvarná výchova	Dějepis Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Dějepis Zeměpis Výtvarná výchova Německý jazyk Ruský jazyk	Občanská výchova Německý jazyk Ruský jazyk

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní difference - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova	Anglický jazyk Občanská výchova Výtvarná výchova	Zeměpis Německý jazyk Francouzský jazyk Ruský jazyk	Ruský jazyk

Lidské vztahy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Dějepis Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Zeměpis Tělesná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Dějepis Francouzský jazyk

Etnický původ - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Dějepis Zeměpis	Anglický jazyk Občanská výchova Dějepis Zeměpis	Český jazyk a literatura Občanská výchova Zeměpis	Občanská výchova Dějepis

Multikulturalita - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Občanská výchova Zeměpis	Anglický jazyk Zeměpis Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Zeměpis	Český jazyk a literatura Německý jazyk Ruský jazyk

Princip sociálního smíru a solidarity - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova		Zeměpis	Občanská výchova

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Biologie Zeměpis	Biologie Zeměpis	Biologie Zeměpis	Zeměpis Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Ekosystémy – pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro primu

Základní podmínky života - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Dějepis Biologie Zeměpis	Anglický jazyk	Fyzika Zeměpis	Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Základní podmínky života - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Dějepis Biologie Zeměpis	Anglický jazyk Fyzika Biologie Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Dějepis Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Výtvarná výchova Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Dějepis Fyzika Biologie Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Lidské aktivity a problémy životního prostředí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

Vztah člověka k prostředí - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Fyzika Biologie	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Biologie Výtvarná výchova Tělesná výchova	Český jazyk a literatura Fyzika Biologie Chemie Zeměpis Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk	Český jazyk a literatura Anglický jazyk Informační a komunikační technologie Občanská výchova Fyzika Biologie

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
		Informační a komunikační technologie	Zeměpis Výtvarná výchova Německý jazyk Ruský jazyk Přírodovědné praktikum Ch/F Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Vztah člověka k prostředí - pokrytí projektem

- Adaptační kurz určen pro: primu

MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura Občanská výchova Zeměpis Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Dějepis Německý jazyk

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
		Občanská výchova	Český jazyk a literatura Občanská výchova

Stavba mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura	Anglický jazyk	Občanská výchova Výtvarná výchova	Český jazyk a literatura Tělesná výchova

Vnímání autora mediálních sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Občanská výchova		Občanská výchova	Český jazyk a literatura

Fungování a vliv médií ve společnosti - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Český jazyk a literatura	Občanská výchova	Anglický jazyk Občanská výchova Zeměpis Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie Občanská výchova Tělesná výchova Francouzský jazyk

Tvorba mediálního sdělení - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Anglický jazyk Občanská výchova Výtvarná výchova	Anglický jazyk	Německý jazyk Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Český jazyk a literatura Informační a komunikační technologie

Tvorba mediálního sdělení - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, terciu, kvartu

Práce v realizačním týmu - integrace ve výuce

PRIMA	SEKUNDA	TERCIE	KVARTA
Tělesná výchova	Tělesná výchova	Tělesná výchova Ruský jazyk Informační a komunikační technologie	Informační a komunikační technologie Výtvarná výchova Tělesná výchova Ruský jazyk

Práce v realizačním týmu - pokrytí projektem

- **Majáles** určen pro: primu, sekundu, terciu, kvartu

3. Učební plán

3.1. Celkový učební plán

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP			RVP
	RVP	int.	disp.	
Jazyk a jazyková komunikace	27		2	27
Český jazyk a literatura	15		1	15
Anglický jazyk	12		1	12
Doplňující vzdělávací obory (další cizí jazyk)			9	0
Německý jazyk				
Francouzský jazyk				
Ruský jazyk				
Španělský jazyk				
Matematika a její aplikace	15		2	15
Matematika	15		2	
Informační a komunikační technologie	1	1	2	1
Informační a komunikační technologie	1	1	2	
Člověk a společnost	11	1	2	11
Občanská výchova	4	1	1	
Dějepis	7		1	
Člověk a příroda	21	2	6	21
Fyzika	6	0,5	1	
Biologie	5	1,5	3	
Chemie	4		1	
Zeměpis	6		1	
Umění a kultura	10			10
Hudební výchova	5			
Výtvarná výchova	5			
Člověk a zdraví	9		1	9
Tělesná výchova	7	1	1	
Výchova ke zdraví	2 ¹⁾			
Člověk a svět práce	3²⁾			3
Volitelné předměty			1	0
Přírodovědné praktikum Ch/Bi				
Přírodovědné praktikum Ch/F				
CELKEM ZÁKLADNÍ	97			97
CELKEM DISPOZICIONLNÍ			25	25
CELKEM V ROČNÍKU		122		122

¹⁾ integrováno do tělesné výchovy (1 hodina) a biologie (1 hodina)

²⁾ integrováno do občanské výchovy (1 hodina), biologie (0,5 hodiny), fyziky (0,5 hodiny)
a ICT (1 hodina)

3.2. Ročníkový učební plán

Vzdělávací oblasti (obory)	zkratka	prima	sekunda	tercie	kvarta	ŠVP			RVP
						RVP	int.	disp.	
Jazyk a jazyková komunikace									
Český jazyk a literatura	Č	4+1	4	3	4	15		1	15
Anglický jazyk	A	3+1	3	3	3	12		1	12
Doplňující vzdělávací obory (další cizí jazyk)			0+3	0+3	0+3			9	0
Německý jazyk	N								
Francouzský jazyk	FR								
Ruský jazyk	R								
Španělský jazyk	ŠP								
Matematika a její aplikace									
Matematika	M	4+1	3+1	4	4	15		2	15
Informační a komunikační technologie									
Informační a komunikační technologie	ICT	1		0+1 ²⁾	0+2	1	1	2	1
Člověk a společnost									
Občanská výchova	OV	1	1	1+1	2 ²⁾	4	1	1	
Dějepis	D	2	2	2	1+1	7		1	11
Člověk a příroda									
Fyzika	F	1,5 ¹⁾	2	2	1+1	6	0,5	1	
Biologie	BI	1,5 ¹⁾ +1	2	3 ²⁾	0+2	5	1,5	3	
Chemie	CH		2	1+1	1	4		1	
Zeměpis	Z	2	2	2	0+1	6		1	
Umění a kultura									
Hudební výchova	HV	1,5	1,5	1	1	5			
Výtvarná výchova	VV	1,5	1,5	1	1	5			10
Člověk a zdraví									
Tělesná výchova	TV	2+1	2 ²⁾	2	2	7	1	1	
Výchova ke zdraví				integrováno		2 ⁴⁾			9
Člověk a svět práce				integrováno		3 ⁴⁾			3
Volitelné předměty					0+1			1	0
Přírodovědné praktikum Ch/Bi	Chbi				3)				
Přírodovědné praktikum Ch/F	Chf								
CELKEM ZÁKLADNÍ		25	26	24	20	97			97
CELKEM DISPONIBILNÍ		5	4	6	11			25	25
CELKEM V ROČNÍKU		30	30	31	31		122		122

¹⁾ 0,5 hodiny integrovány z jiného oboru (viz. poznámky)

²⁾ 1 hodina integrovaná z jiného oboru (viz. poznámky)

³⁾ žák si v příslušném ročníku volí jeden z uvedených předmětů

⁴⁾ veškeré hodiny integrovány do jiného oboru (viz. poznámky)

Poznámky k učebnímu plánu:

Dělení hodin:

Podle potřeb školy a aktuálního počtu žáků ve třídě je možné některé hodiny dělit.

Integrované předměty

Výchova ke zdraví:	1 hodina biologie v tercií
Člověk a svět práce:	1 hodina tělesná výchova v sekundě 1 hodina občanská výchova ve kvartě 0,5 hodiny fyzika a biologie v primě 1 hodina informační a komunikační technologie v tercií

Volitelné předměty

přidělena 1 vyučovací hodina z fondu disponibilních hodin

kvarta:
Přírodovědné praktikum Ch/Bi
Přírodovědné praktikum Ch/F

Začlenění průřezových témat

Uvedeno v samostatné kapitole 2.3.

Disponibilní hodiny

Konkrétní rozdělení je uvedeno v tabulce ročníkového učebního plánu.

4. Učební osnovy

4.1. Jazyk a jazyková komunikace (vzdělávací oblast)

4.1.1. Český jazyk a literatura (vzdělávací obor Český jazyk a literatura)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	5	4	3	4
za školní rok	170	136	102	136

Charakteristika vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura

Český jazyk a literatura má střejší postavení mezi vyučovacími předměty. Jazyková kultura patří k důležitým znakům vyspělosti absolventa základního vzdělání. Dovednosti, které si žáci osvojují v oblasti jazyka a jazykové komunikace, jim pak umožňují vhodně se vyjadřovat, správně psát, vnímat různá sdělení, rozumět jím a prosazovat získané poznatky pak ve všech dalších oborech.

Vzdělávací obsah předmětu má komplexní charakter, ale pro lepší přehlednost je rozdělen do tří složek: jazyková výchova, literární výchova a komunikační a slohová výchova. Ve výuce se jednotlivé složky prolínají.

Vyučovací předmět má v primě víceletého gymnázia 5 hodin týdně (z toho jedna hodina z fondu disponibilních hodin), v sekundě 4 hodiny, v terci 3 hodiny a v kvartě 4 hodiny týdně. Pro výuku jsou používány učebnice, které schválilo MŠMT ČR. Žáci také pracují s pracovními sešity, popř. s pracovními listy, které připravují vyučující českého jazyka.

Výuka probíhá v kmenových třídách a v multimediálních učebnách. Dalším způsobem naplnění cílů vyučovacího předmětu jsou návštěvy knihoven, práce s internetem, výuka je také doplňována exkurzemi, návštěvou filmových a divadelních představení.

Cílem jazykové a komunikační výchovy je naučit studenty jasně, srozumitelně a správně se vyjadřovat v písemné i ústní formě. V literární výchově žáci poznávají prostřednictvím četby základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názory a umět respektovat názory ostatních. Cílem literární výchovy je rozvíjet emocionální a estetické vnímání žáků prostřednictvím četby. Žáci tercie a kvarty se každoročně účastní olympiády z češtiny, nadaní recitátoři soutěží v recitaci. Pro vytváření lepšího vztahu k četbě je výuka doplňována také besedami v knihovně a zapojením do literárních a slohových soutěží.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k samostatné práci tak, aby se naučili běžně pracovat s pravidly českého pravopisu, Slovníkem spisovné češtiny a jinými jazykovými příručkami
- vede žáka k tvorbě textů, ve kterých žák uplatňuje pravopisná, stylistická a syntaktická pravidla jazyka
- výběrem samostatné četby a následným rozbořem textu prohlubuje poznatky o literárních dílech a současně tříbí vyjadřování

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- cílenými úkoly a rozborem textů učí žáky zpracovávat text tak, aby jim byl oporou při samostatném studiu, aby dokázali samostatně zpracovaný text použít jako východisko pro argumentaci
- pracuje s chybou žáka jako s prostředkem k pochopení správného postupu
- vede žáka k seznámení se s problémovými životními situacemi prostřednictvím literárních textů a umožňuje mu navrhovat jejich vhodná řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadáváním mluvních cvičení, mluvených referátů a dalších samostatných vystoupení upevňuje v žácích dovednosti verbální i neverbální komunikace
- upevňuje poznatky o spisovném projevu
- upozorňuje žáky na vhodné využívání jazykových prostředků vzhledem ke komunikačnímu záměru
- vhodnými příklady z veřejného života a ze sdělovacích prostředků posiluje vědomí důležitosti kultivovaného jazykového projevu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje na žácích zdvořilé a slušné chování, upozorňuje na provázanost využívání jazykových prostředků a úrovně mezilidských vztahů
- klade otevřené otázky
- vede žáky ke spolupráci ve skupině
- zadáváním úkolů přiměřených schopnostem žáka rozvíjí jeho sebedůvěru

Kompetence občanské

Učitel:

- zadáváním vybraných úkolů posiluje v žácích vědomí občanské odpovědnosti, učí je pravidlům kontaktu s občanskými institucemi
- prostřednictvím literárního díla vede žáky k respektování odlišných názorů
- zprostředkovává návštěvy divadelních, filmových představení a jiných kulturních akcí a tím upevňuje u žáků zájem o kulturu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáka k vytváření žádoucích pracovních návyků a pocitu zodpovědnosti za vykonanou práci

PRIMA

ÚVOD DO ČESKÉHO JAZYKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně pracuje s Pravidly, se SSČ a dalšími jazykovými příručkami, vyhledává základní informace ve slovnících ➤ rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk, nárečí, obecnou češtinu 	obecné poučení o jazyce, jazykověda a její složky, základní rozvrstvení národního jazyka - jazyk spisovný - nespisovný, obecná čeština, postavení češtiny mezi slovanskými jazyky, seznámení s jazykovými příručkami
průřezová téma	
Multikulturní výchova	
Etnický původ Multikulturalita	
přesahy	
Do: OV (prima), D (sekunda) Z: OV (prima)	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje systém hlásek (samohlásky, souhlásky) ➤ spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova, používá správnou intonaci hlasu - melodie, důraz, tempo a pauzy ve větě 	zvuková stránka slova a věty, spisovná a nespisovná výslovnost přízvuk

SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a příklady v textu dokládá různé způsoby obohatování slovní zásoby a tvoření slov ➤ uplatňuje pravidla psaní vyjmenovaných slov 	stavba slova (předpona, kořen, přípona) způsoby obohatování slovní zásoby, způsob tvoření slov pravopis vyjmenovaných slov

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a správně třídí slovní druhy, určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů ➤ doplňuje v textu velká písmena u obecných a vlastních jmen 	slovní druhy, ohebné slovní druhy podstatná jména(rod, číslo, pád a vzor),přídavná jména(druh, vzor, stupňování),zájmena(druh), číslovky(druh) slovesa(osoba, číslo, čas, způsob) pravopis obecných a vlastních jmen
přesahy	

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R(tercie, kvarta),FR (tercie, kvarta)

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá v textu jednotlivé větné členy, graficky znázorní stavbu věty, dokáže správně používat interpunkci v jednoduchém souvětí ➤ vysvětlí pravidlo shody podmětu s příslukem a dokáže ho použít 	základní větné členy, rozvíjející větné členy (přívlastek, příslovečné určení) věta jednoduchá, souvětí věta jednočlenná, dvojčlenná
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R(tercie, kvarta), FR (kvarta)	

VYPRAVOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede charakteristické rysy vypravování, dokáže použít přímou řeč, vypravuje podle obrázků, uceleně reprodukuje přečtený text ➤ odlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky v textu ➤ odstraňuje základní nedostatky – např. častá opakování slov ➤ vypracuje osnovu vypravování pomocí hesel, vět 	jednoduché vypravování (mluvené i psané) přímá řeč osnova textu
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Komunikace	
přesahy	
Z: FR (tercie)	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem popis, rozliší základní druhy popisu, volí vhodné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikativnímu záměru, uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, volí vhodný postup při zpracování popisu (přehlednost), správně kompozičně člení text 	popis a jeho funkce (popis předmětu, osoby, děje, pracovního postupu)
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Sebepoznání a sebepojetí	

přesahy

Z: FR (kvarta)

ZPRÁVA, OZNÁMENÍ	
výstupy	učivo
➤ napíše jednoduchý inzerát, zprávu a oznamení ➤ pracuje s denním tiskem	zpráva, oznamení
průřezová téma	
Mediální výchova Stavba mediálních sdělení	

VÝTAH, VÝPISKY	
výstupy	učivo
➤ v textu vyhledává klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu	výtah, výpisky z jednoduchého textu čtení s porozuměním
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: OV (tercie)	

DOPIS	
výstupy	učivo
➤ napíše soukromý dopis, osvojí si základní normy psaní úředního dopisu ➤ odlišuje spisovný a nespisovný písemný projev, vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru	dopis osobní a úřední vzkaz e – mail oslovení v osobním a úředním dopise
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: ICT (prima)	

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní literární druhy (tj. lyrika, epika a drama) a žánry, porovná jejich funkce, uvede jejich výrazné představitele ➤ vysvětlí základní znaky báje, pohádky, pověsti, balady, bajka (personifikace, obrazné pojmenování), lidové písňě, pranostiky, určí základní znaky lidové slovesnosti ➤ pozná žánr dobrodružné prózy, uvědomuje si nutnost ochrany přírody a zvířat ➤ rozliší pojem – humor, satira, ironie ➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl textu (díla) ➤ formuluje ústně dojmy z kulturního zážitku, přednáší z paměti literární texty přiměřené věku 	literární druhy (lyrika, epika, drama), poezie – próza lidová slovesnost řecké báje a pověsti, Bible dobrodružná literatura humoristická literatura
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát	
Multikulturní výchova Lidské vztahy	
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: D (prima) Z: D (prima), OV (prima), VV (prima, sekunda)	

SEKUNDA

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a správně třídí neohebné slovní druhy ➤ určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů 	neohebné slovní druhy odchylky při skloňování složitějších tvarů podstatných jmen (části těla) zájmeno jenž

	slovesa – rod, vid, třída a vzor
přesahy	
Z:A (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

PRAVOPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje pravopis jmen obecných a vlastních, samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami, správně tvoří spisovné tvary a vědomě je používá 	pravopis obecných a vlastních jmen

VÝZNAM SLOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje věcný význam slov, při práci se Slovníkem spisovné češtiny vyhledává slova jednoznačná a mnohoznačná, rozpoznává sousloví ➤ dokáže vysvětlit význam rčení a využívá je v mluvených a písemných projevech ➤ dokáže vybírat vhodná synonyma a antonyma ➤ pozná v textu odborné názvy 	jednoznačná a mnohoznačná slova slovo a sousloví
	rčení
	synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace

SLOVNÍ ZÁSOBA A TVOŘENÍ SLOV

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže vysvětlit pojmy slovní zásoba aktivní a pasivní ➤ rozlišuje slova základová, odvozená, slovotvorný základ, rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov 	slovní zásoba obohacování slovní zásoby - tvoření nových slov (odvozování, skládání, přechylování, zkracování) - přejímání slov z jiných jazyků

SKLADBA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná větu dvojčlennou a jednočlennou, určí větný ekvivalent ➤ rozeznává druhy vět a pojmenuje jejich charakteristické znaky 	věty dvojčlenné a jednočlenné, větné ekvivalenty druhy vět a větných ekvivalentů

<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí rozvíjející větné členy, dokáže nahradit větný člen větou vedlejší a obráceně ➤ pomocí spojovacích výrazů a otázek určuje věty vedlejší, rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<ul style="list-style-type: none"> větné členy (příslovečné určení, doplněk, přívlastek těsný a volný) vedlejší věty
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

VYPRAVOVÁNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ používá v psaném textu přímou řeč, rozlišuje spisovné a nespisovné jazykové prostředky ➤ podle osnovy sestaví příběh, odstraňuje nedostatky – časté opakování slovesa být, dovypráví příběh 	<ul style="list-style-type: none"> vypravování (mluvené i psané) přímá řeč v písemném projevu práce s textem
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	

POPIS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná popis statický a dynamický ➤ správně kompozičně člení text a volí vhodný postup při zpracování popisu ➤ rozlišuje charakteristiku vnější a vnitřní, vyjmenuje základní povahové vlastnosti člověka, využívá přirovnání a rčení ➤ volí jazykové prostředky, které vyvolávají citovou působivost textu 	<ul style="list-style-type: none"> popis uměleckých děl popis výrobků a pracovních postupů charakteristika líčení
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Komunikace	

ŽIVOTOPIS	
výstupy	učivo

➤ sestaví životopis svůj i rodinného příslušníka, používá ustálené formy životopisu	životopis (souvislý, strukturovaný)
---	-------------------------------------

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

ŽÁDOST

výstupy	učivo
➤ zformuluje žádost	žádost

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

POZVÁNKA

výstupy	učivo
➤ vytvoří pozvánku, rozlišuje její základní části a používá vhodnou slovní zásobu	pozvánka

průřezová téma

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

VÝTAH

výstupy	učivo
➤ zpracuje výtah z odborného textu výběrem vhodných jazykových prostředků, vyjádří vlastními slovy hlavní myšlenky textu, rozpozná rozdíl mezi osnovou, výpisky a výtahem	výtah

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

LITERATURA

výstupy	učivo
➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ vyhledá v textu hlavní postavy, určuje, kdy a kde se příběh odehrává	říše fantazie příběhy z minulosti příběhy o mezilidských vztazích člověk jako součást přírody humor v literatuře

<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje souvisle přečtený text, vlastními slovy vyjádří smysl literárního díla a záměr autora ➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení ➤ z paměti přednáší literární texty priměřené věku 	významní představitelé české i světové literatury
--	---

průřezová téma

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Osobnostní a sociální výchova

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: OV (prima, sekunda)

Z: VV (prima, sekunda), OV (prima, sekunda)

TERCIE

OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje spisovný jazyk, nářecí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití ➤ vysvětlí postavení češtiny mezi ostatními slovanskými jazyky 	útvary českého jazyka a jazyková kultura čeština jako jeden za slovanských jazyků
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita	

NAUKA O SLOVNÍ ZÁSOBĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ spisovně vyslovuje a napíše běžně užívaná cizí slova ➤ využívá znalostí o obohatování slovní zásoby 	slovní zásoba a tvoření slov slova přejatá, jejich výslovnost a pravopis
průřezová téma	
Multikulturní výchova Multikulturalita	

TVAROSLOVÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci ➤ skloňuje obecná jména přejatá a cizí jména vlastní ➤ určuje mluvnické kategorie u ohebných slovních druhů ➤ rozpozná slovesný vid u sloves, zařadí slovesa ke třídám a vzorům, využívá znalostí o nepravidelných slovesech ➤ aplikuje pravidla pravopisu koncovek jmen a sloves ve spojení s dalšími pravopisnými jevy 	nepravidelnosti ve skloňování podstatných jmen skloňování obecných jmen přejatých skloňování zájmena týž/tentýž slovesný vid, slovesa dokonavá a nedokonavá slovesné třídy a vzory využití různých slovesných tvarů pravopis koncovek jmen a sloves
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

SKLADBA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vhodně užívá mluvnický zápor ➤ rozpozná, čím jsou vyjádřeny větné členy holé, rozvité i několikanásobné, odlišuje významové poměry v několikanásobném větném členu ➤ rozpozná druhy přívlastků, určí větné členy v přístavkovém vztahu ➤ doplňuje čárky ve složitějších souvětích, rozpoznává významové poměry mezi hlavními větami 	zápor větný a slovní významový poměr mezi jednotlivými větnými členy druhy přívlastků (shodný i neshodný, těsný i volný, postupně rozvíjející i několikanásobný) větné členy v přístavkovém vztahu souvětí podřadné, souvětí souřadné významový poměr mezi větami hlavními
přesahy	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)	

CHARAKTERISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyhledá v textu charakteristiku literárních postav, vytvoří charakteristiku literární postavy, porovnává ztvárnění postavy v literárním, dramatickém i filmovém zpracování 	charakteristika literárních postav
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

výstupy	učivo
➤ rozpozná metaforu, personifikaci, kontrast ➤ vypracuje subjektivně zabarvený popis na určené téma	subjektivně zabarvený popis
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Rozvoj schopností poznávání	

VÝKLAD	
výstupy	učivo
➤ formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří stručné poznámky ➤ samostatně připraví a s oporou o text přednese referát, správně rozčlení text	výklad
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Rozvoj schopností poznávání	

VÝTAH	
výstupy	učivo
➤ z vybraných informací vytvoří souvislý text s dodržováním pravidel mezivětného navazování ➤ samostatně vypracuje výtah z určeného textu	výtah
průřezová téma	
Mediální výchova	
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	

ÚVAHA	
výstupy	učivo
➤ diskutuje ve skupině o uvedených faktach ➤ uvádí argumenty na podporu svého názoru ➤ rozeznává v textu základní znaky úvahy ➤ vypracuje písemně krátkou úvahu na určené téma	úvaha
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Kreativita	
Environmentální výchova	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla➤ vysvětlí pojmy komedie, tragédie, romantismus, humor, satira, sci-fi➤ rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora➤ formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, z paměti přednáší literární texty přiměřené věku➤ vytvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie➤ porovnává funkce základních literárních druhů a žánrů	starší literatura (Bible, starověká literatura, renesance) od romantismu k moderní literatuře odraz doby v literatuře humor, sci-fi
průřezová téma	
Multikulturní výchova Lidské vztahy	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Jsme Evropané	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: VV (prima, sekunda)	

KVARTA

OBECNÉ VÝKLADY O ČESKÉM JAZYCE - SLOVANSKÉ JAZYKY	
výstupy	učivo
➤ popíše vývoj českého jazyka ➤ rozlišuje slovanské jazyky ➤ třídí evropské jazyky do jazykových skupin	vývoj českého jazyka svobodné jazyky evropské jazykové skupiny
průřezová téma	
Multikulturní výchova Multikulturalita	

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA	
výstupy	učivo
➤ třídí souhlásky znělé a neznělé, správně vyslovuje přejatá slova ➤ vzhledem ke svému komunikačnímu záměru používá modulaci a intonaci hlasu	hláskosloví spisovná výslovnost přejatých slov zvuková stránka věty
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	

TVOŘENÍ SLOV	
výstupy	učivo
➤ v písemném projevu zvládá pravopis lexikální a slovotvorný	stavba slova a tvoření slov pravopis související se stavbou slova a s tvořením slov

VÝZNAM SLOV	
výstupy	učivo
➤ v textu používá synonyma, antonyma, homonyma, v odborném textu používá terminologii	slova jednoznačná a mnohoznačná synonyma, antonyma, homonyma odborné názvy

TVAROSLOVÍ	
výstupy	učivo
➤ v písemném projevu aplikuje znalost pravopisu morfologického	slovní druhy jména, jejich druhy a tvary skloňování obecných jmen přejatých skloňování cizích vlastních jmen slovesa a jejich tvary pravopis koncovek jmen a sloves psaní velkých písmen ve vlastních jménech a názvech

přesahy

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), FR (kvarta)

SKLADBA

výstupy	učivo
➤ orientuje se ve stavbě věty, umí určit větné členy, využívá znalostí o psaní čárky ve větě jednoduché i v souvětí, uplatňuje hlavní zásady českého slovosledu a znalosti o zvláštnostech větné stavby	stavba věty samostatný větný člen psaní čárky v souvětí podřadném a souřadném hlavní zásady českého slovosledu zvláštnosti větné stavby

přesahy

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta)

VYPRAVOVÁNÍ

výstupy	učivo
➤ vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru ➤ napíše jednoduchou povídku	vypravování v běžné komunikaci vypravování v umělecké oblasti
průřezová téma	

Osobnostní a sociální výchova

Kreativita

Komunikace

POPIS

výstupy	učivo
➤ volí vhodné jazykové prostředky, správně kompozičně člení text, volí vhodný postup při zpracování dějového popisu	popis předmětu popis děje

CHARAKTERISTIKA

výstupy	učivo
➤ vystihne povahu člověka, vytvoří ucelenou charakteristiku osoby	charakteristika

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Poznávání lidí

přesahy

Do: OV (kvarta)

Z: OV (kvarta)

ŽIVOTOPIS	
výstupy	učivo
➤ vypracuje vlastní životopis vzhledem k budoucímu profesnímu zaměření	životopis
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebopojetí	
přesahy	
Do: OV (kvarta) Z: OV (kvarta)	

VÝKLAD A VÝTAH	
výstupy	učivo
➤ samostatně připraví a přednese referát (bez opory textu)	výklad výtah
průřezová téma	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	

ÚVAHA	
výstupy	učivo
➤ vytvoří úvahový text na zadané téma	úvaha
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita	

PROSLOV	
výstupy	učivo
➤ v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči ➤ využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace, dodržuje pravidla veřejného společenského vystupování	neverbální komunikace proslov
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	

Kreativita Komunikace	přesahy
Do: OV (sekunda)	

DISKUSE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje pravidla diskuse, vyjadřuje se věcně, stručně a jasně, rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera ➤ dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci ➤ zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace pravidel dialogu 	diskuse a její pravidla
průřezová téma	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: OV (tercie)	
Z: OV (tercie)	

PUBLICISTICKÉ ÚTVARY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta pomocí otázek nebo porovnáváním s dostupnými informačními zdroji ➤ rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj ➤ napíše text samostatně zvoleného publicistického útvaru 	zpravodajské útvary úvahové útvary
průřezová téma	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality Stavba mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení	

přesahy

Do: OV (tercie)

Z: OV (tercie)

LITERATURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ samostatně reprodukuje přečtený text, popíše strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla ➤ rozpozná rysy výrazného individuálního stylu autora ➤ rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty ➤ uvede základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře ➤ vyhledává informace v knihovně i v dalších informačních zdrojích 	literární druhy a žánry základní literární směry divadlo (písňové texty) poezie vize a fantazie osudy výjimečných lidí
průřezová téma	
Multikulturní výchova Lidské vztahy Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: VV (prima, sekunda, kvarta)	

4.1.2. Anglický jazyk (vzdělávací obor Cizí jazyk)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	4	3	3	3
za školní rok	136	102	102	102

Charakteristika vyučovacího předmětu Anglický jazyk

Výuka cizím jazykům je nedílnou součástí ŠVP školy. Anglický jazyk se stává nutností a základem pro komunikaci v dnešní Evropě i celém světě. Anglický jazyk se stává nejen prostředkem komunikace mezi národy, ale přispívá také k toleranci vůči jiným národům a rasám v rámci multikulturního prostředí, jakým dnes svět, a Evropa zvláště, je.

Předmětu Anglický jazyk na nižším stupni gymnázia jsou v každém ročníku (prima až kvarta) přiděleny tři vyučovací hodiny týdně a zároveň jedna disponibilní hodina týdně v primě.

Třída je dělena na skupiny a výuka probíhá v kmenové, jazykové či jiné učebně, vždy dle rozvrhových a prostorových možností školy. Výuka může probíhat i mimo budovu školy, zejména v rámci projektových prací, exkurzí, apod. Využívá se dostupných prvků informačních technologií. Nejméně jednou v každém pololetí žáci zpracovávají projekt. Jednou z forem práce je konverzační soutěž v JA na daná téma. **Ve výuce JA na nižším stupni se předpokládá dosažení úrovně A2.**

Cíle

Výuka anglického jazyka na nižším stupni gymnázia sleduje následující:

- pochopení a osvojení systému anglického pravopisu žákem dle jeho schopností a **úrovni**
- pochopení a užívání základních principů anglické gramatiky žákem v každodenních situacích
- pochopení anglicky psaného textu
- samostatnou tvorbu **jednoduchých** písemných sdělení
- schopnost **reagovat** v běžných každodenních situacích
- snižování jazykové bariéry a umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace
- samostatné získávání informací z různých zdrojů a jejich zpracování

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodnými způsoby, metodami a strategiemi vede žáka k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení, v tvůrčí činnosti a v praktickém životě
- v rámci učení se cizím jazykům učí žáka orientovat se ve slovní zásobě, která přísluší danému tématu
- vede žáka k práci s cizojazyčným textem odpovídající úrovně a věku
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáka rozeznat své nedostatky, analyzovat je a najít vhodná řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k **adekvátnímu vyjadřování ve formálních i neformálních situacích**
- motivuje žáka porozumět jiným lidem hovořícím daným jazykem, aby diskutoval na **jemu blízká téma**
- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obratech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci ve skupině a k týmové práci
- vysvětluje roli žáka ve skupině, motivuje ho k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy
- učí žáka rozeznávat krizové situace a přiměřeným způsobem na ně reagovat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky používat vhodné pomůcky a dostupné technologie
- systematicky vede žáky k plnění úkolů v hodině i mimo školu, vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

PRIMA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podá informace obecného charakteru o své rodině, o sobě, o svém věku a oblíbených zvířatech ➤ popíše školu, rozvrh ve škole ➤ podá stručnou informaci o svém denním programu ➤ Jednoduše sdělí informace o svých oblíbených hudebních žánrech, skupinách a zpěvácích ➤ vyjmenuje základní druhy oblečení ➤ vyjmenuje některé důležité budovy ve městě ➤ používá jednoduché věty související s nakupováním ➤ stručně popíše dům/byt ➤ podá informace obecného charakteru o Spojeném království ➤ používá správně dny v týdnu a měsíce v roce ➤ vyjadřuje čas 	Rodina, základní informace o sobě Zvířata a oblíbená zvířata Škola, školní předměty, rozvrh ve škole Denní program, volný čas kultura Nákupy a móda Příroda a město Domov / Nás dům / byt. Můj pokoj Spojené království Velké Británie a Severního Irska Dny v týdnu a měsíce v roce Kolik je hodin?
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Multikulturní výchova Kulturní diference Lidské vztahy Multikulturalita Mediální výchova Tvorba mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Poznávání lidí Komunikace Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímají Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví dle pravidel o slovosledu jednoduchou anglickou větu ➤ používá větné členy 	Pořádek slov ve větě Větné členy: a, an, the

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá zájmena ➤ utvoří přivlastňovací pád ➤ vyjadřuje množství ➤ popíše polohu předmětu, budovy, pod. ➤ používá předložky času a místa ➤ vyjadřuje vlastnosti lidí, věcí, apod. ➤ používá základní slovesa ➤ sestaví gramaticky správně jednoduchou anglickou větu v přítomném čase ➤ přiměřeně používá gramatické jevy v komunikaci. Chyby nenarušují porozumění 	Zájmena osobní, přivlastňovací Přivlastňovací pád a jeho užití Imperativ, užití Let's Singulár a plurál substantiv Číslovky 1 – 100 Vazba There is / are Předložky místa, předložky času: in, on, at Přídavná jména Sloveso be, have, have got, can, must Přítomný čas prostý a průběhový
přesahy	

Do:

Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje sluchem prvky fonologického systému jazyka, ➤ uvědomuje si rozdíly v intonaci mateřského a cizího jazyka ➤ upevňuje poznatky o slovním a větném přízvuku ➤ používá anglickou abecedu a registruje rozdíly v souvislosti s abecedou českou ➤ čte plynule a foneticky správně texty přiměřeného obsahu a rozsahu ➤ napíše gramaticky správně jednoduchý text ➤ sluchově rozumí jednoduché a zřetelné mluvě a konverzaci ➤ použije anglické názvy některých států Evropy 	Abeceda, pravopis, hláskování Intonace věty oznamovací, otázky Čtení textů v učebnici a v doplňkových materiálech (časopisech) Psaní pohlednice, rozvrhu hodin, letáku, krátkého dopisu neformálního charakteru Poslechová a intonační cvičení Státy Evropy
přesahy	

Do:

Z (sekunda)

HV (prima., sekunda, tercie, kvarta)

Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima), BI (kvarta)

SEKUNDA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá jednoduché věty související s probíranými tématy 	Rodina a přátelé. Škola Oblíbená zvířata. Zvířata v ohrožení Volný čas a volnočasové aktivity, koníčky

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše osoby a věci ze svého každodenního života ➤ podá stručnou informaci o svém volném čase ➤ vyjmenuje základní druhy oblečení ➤ stručně popíše lidské tělo ➤ jednoduchým způsobem se domluví v obchodě, v restauraci ➤ používá základní fráze z tematického okruhu Zdraví ➤ jednoduchým způsobem reaguje na základní informace o počasí 	Cestování Nákupy a móda Lidské tělo Jídlo, nápoje, základní potraviny V restauraci a v obchodě Zdraví Počasí
---	--

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Etnický původ

Multikulturalita

Mediální výchova

Stavba mediálních sdělení

Tvorba mediálního sdělení

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Seberegulace a sebeorganizace

Psychohygiena

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Objevujeme Evropu a svět

Environmentální výchova

Základní podmínky života

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do:

OV (prima, sekunda), BI (tercie, kvarta)

Z: OV (prima, sekunda)

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ tvoří (písemně i ústně) jednoduché věty a krátké texty v přítomném čase týkající se jeho samotného, rodiny, školy a volného času ➤ správně používá zájmena 	Přítomný čas prostý a průběhový Existencionální vazba There is/are Zájmena osobní, přivlastňovací a ukazovací Řadové číslovky Práce se slovníkem

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá řadové číslovky v souvislosti s datem ➤ rozlišuje předložky času a místa ➤ dokáže rozlišit člen určitý a neurčitý ➤ vyjmenuje základní počitatelná a nepočitatelná podstatná jména ➤ tvoří jednoduchá sdělení v minulém čase ➤ tvoří jednoduché věty v jedné z forem budoucího času ➤ správně používá adverbia ➤ používá přídavná jména, stupňuje je a srovnává vlastnosti lidí, věcí apod. 	Předložky času a místa: in, on, at Větné členy Počitatelnost a nepočitatelnost, užití some/any Minulý čas Minulý čas pomocných sloves Minulý čas pravidelných sloves Slovesa have to / has to pro vyjádření českého musím Vazba going to Adverbia končící -ly, adverbia vyjadřující frekvenci děje Přídavná jména, komparativ a superlativ přídavných jmen Srovnávání, vazbaasas.....
--	---

přesahy

Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým frázím a výrazům souvisejícím s probíranými tematickými okruhy ➤ rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy a konverzaci ➤ jednoduchým způsobem popíše běžné životní situace (rodina, přátelé, apod.) ➤ dokáže využít nabytou slovní zásobu v jednoduché ústní i písemné komunikaci ➤ napíše krátké sdělení jednoduchého charakteru ➤ Rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace ➤ podá základní informace o Velké Británii ➤ vyjmenuje anglicky některé státy Evropy 	Slovní zásoba k probíraným okruhům Poslechová cvičení Práce se slovníkem Psaní - projektová práce na téma Moje oblíbené zvíře, Zvířata v ohrožení, dopis učitelů, apod. Práce s obrázkovým textem Čtení textů s porozuměním Čtení textů v učebnici. Nácvik čtení, korekce výslovnosti Velká Británie Anglické názvy některých států v Evropě

průřezová téma

Multikulturní výchova

Kulturní diference
Etnický původ
Multikulturalita

přesahy

Do: OV (prima, sekunda), BI (kvarta), Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta)
Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima, tercie), Z (sekunda), OV (sekunda), BI (kvarta)

TERCIE

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➢ používá probrané časy - přítomný, minulý, budoucí a předpřítomný v jednoduchých textech týkajících se situací souvisejících se životem v rodině, ve škole a probíranými tematickými okruhy ➢ používá gramatické jevy k realizaci komunikačního záměru v jednoduchých sděleních týkajících se rodiny, domova, zábavy, volného času, budoucnosti, minulosti, reálií naší a cizích zemí, atd. Chyby nenarušují smysl sdělení ➢ aplikuje užití větných členů ➢ správně používá modální slovesa pro vyjádření nutnosti, povinnosti, možnosti 	Přítomný čas prostý a průběhový Vazba "like + -ing" Minulý čas prostý a průběhový Vazba going to pro vyjádření budoucnosti Budoucí čas s will Will k vyjádření nabídky a rozhodnutí Přítomný čas průběhový k vyjádření budoucnosti Předpřítomný čas Větné členy: a, an, the, nulový člen Modální slovesa must, have to, can, should
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➢ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➢ rozumí obsahu jednoduchých textů v učebnicích a obsahu autentických materiálů s využitím vizuální opory; v textech vyhledá známé výrazy, fráze a odpovědi na otázky; čte texty, články týkající se současnosti i minulosti, v textech vyhledává známé výrazy, slovní zásobu a fráze, vyhledává v textech odpovědi na položené otázky ➢ Využívá slovní zásobu k jednoduché ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tématům a komunikačním situacím ➢ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci; 	Čtení textů v učebnici a doplnkových materiálech Londýn Televize a film Zábava Práce s textem Práce se slovníkem Neuvěřitelné věci a skutky, sny Domov a mimo domov Konverzační cvičení Konverzační cvičení z oblasti probíraných tematických celků

<p>rozumí konverzacím týkajících se osvojovaných témat</p> <ul style="list-style-type: none">➤ vypráví jednoduché příběhy či události➤ zeptá se na základní informace a adekvátně reaguje v běžných situacích➤ pracuje s novými technologiemi (počítač, internet)	<p>Svět v budoucnosti Vyprávění o minulosti</p>
---	---

průřezová téma
Multikulturní výchova Lidské vztahy
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět
přesahy
Do: OV (tercie), Z (sekunda) Z: OV (prima, tercie)

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
➤ čte texty obsahující osobní informace týkající se jeho samotného či jiných osob, texty o cestování a různých místech světa, články týkající se moderního světa a dnešní generace, krátké texty obsahující zajímavé informace o našich reáliích i reáliích jiných zemí, recenze filmů, atd.	Seznamování se, poznávání jiných lidí Rodokmen Plány do budoucna, povolání Reálie anglicky mluvících zemí Recenze filmů Práce s textem
➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech	Názory. Kladení důrazu. Nabídky
➤ rozumí konverzaci týkající se představování, informací z výzkumů, předpovědí, rozhovorů, krátkých příběhů, snů, cestování, atd.	Návrhy a odmítnutí návrhu Předvídání. Sny Vedení konverzace Osobní zkušenosti
➤ využívá slovní zásobu v ústní i písemné komunikaci	Práce se slovníkem
➤ vypráví jednoduchý příběh s popisem osoby nebo místa	Krátký příběh
➤ vyžádá jednoduchou informaci; vyžádá informaci např. při představování, zeptá se na budoucí plány, vyjádří nabídku, návrh, odmítne či přijme nabídku, poskytne radu, vyjádří rozhodnutí, atd.	Konverzační cvičení související s probíranými tematickými okruhy Poslechová a intonační cvičení, poslechy písniček
➤ zdokonaluje se v tematické slovní zásobě	Kultura, sport, bydlení, povolání, příroda a město, stravovací návyky, zdraví
➤ využívá moderní technologie a média	

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Komunikace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy

Do: OV (prima, tercie, kvarta), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta)

Z: VV (prima), HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda), VV (sekunda, tercie), OV (kvarta)

KVARTA

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
➤ písemně i ústně používá gramatické jevy, případné chyby nenarušují smysl sdělení a porozumění ➤ rozvíjí znalosti fonologického systému jazyka (výslovnost, intonace, přízvuk, pravopis slov) ➤ dokáže použít věty typu Já také/ Já také ne (vyjádření souhlasu/nesouhlasu) ➤ přeloží gramaticky správně věty v trpném rodě	Přítomný čas prostý a průběhový Stavová slovesa Minulý čas prostý a průběhový Předpřítomný čas Užití výrazů for a since Užití výrazů too a enough Modální slovesa had to, could, can, must, should, might Vazba There's someone ...ing Vazba see/hear someone ...ing Užití been a gone První kondicionál Užití So do I, Nor do I Trpný rod v čase přítomném, minulém, budoucím
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí krátkým a jednoduchým textům o historických událostech, o zdravém a nezdravém životním stylu, krátkém příběhům a textům, které se týkají světa práce, módy a oblekání, života v minulosti, slavných lidí, naší planety, počasí, atd. a vyhledá v nich požadované informace ➤ vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech ➤ rozumí jednoduché a zřetelně vyslovované promluvě a konverzaci; rozumí jednoduchým i složitějším promluvám a konverzacím týkajících se práce a zaměstnání, popisu lidí, módního světa a oblečení, blahopřání, každodenních situací, zdravotních problémů, stravy, slavných lidí, počasí a přírody, atd. ➤ napiše jednoduché texty týkající se situací souvisejících s životem v rodině, škole a probíranými tematickými okruhy; sestaví ústní i písemné (např. formální dopis, deník, krátký příběh, e-mail, apod.) sdělení obsahující popis osob (prátele, rodiny, apod.), sdělení týkající se práce a zaměstnání, módy, oblečení a změny vzhledu, života v minulosti, zdravého či nezdravého jídla, zdravotních problémů, slávy a bohatství, dějů v přírodě, atd. ➤ dokáže reagovat na jednoduché písemné sdělení ➤ napiše základní údaje o sobě ve formuláři ➤ reprodukuje stručně texty, promluvy i konverzace týkající se ideální práce, módy, vynálezů minulosti i přítomnosti, návštěvy u doktora, zpráv a předpovědi počasí, atd. 	Svět práce Styl a oblečení Život v minulosti Zdraví Představivost a fantazie Sláva, bohatství a štěstí Spolupráce Náš svět Práce s textem v učebnici nebo v doplňkových materiálech (časopisy) Poslechová a intonační cvičení Psaní e-mailu, dopis Sestavení pracovního inzerátu Písemné blahopřání Volba povolání Konverzační cvičení na téma: U lékaře, Předpověď počasí, Zprávy, Práce, apod.
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyžádá jednoduchou informaci; vyžádá jednoduchou informaci 	Konverzační cvičení v souvislosti s probíranými tematickými okruhy.

<p>týkající se minulosti, zdravého a nezdravého životního stylu, zdravotních problémů, našeho světa a přírody, počasí, vyjádří obavy, lítost, souhlas a možnost, poblahopřeje, atd.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích, popíše osoby, oblečení a jeho části, povídá o minulosti, stylu a módě, zdraví a jídle, popíše své sny, povídá o naší zemi, přírodě a zvířatech, konverzuje o slavných lidech, svých přátelích, atd. ➤ při práci využívá elektronické pomůcky, média a nové technologie 	<p>Konverzace související s probíranými tematickými okruhy. Slavné osobnosti.</p> <p>Společnost a její problémy</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> Psychohygiena Kreativita Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika 	
Environmentální výchova <ul style="list-style-type: none"> Vztah člověka k prostředí 	
přesahy	
Do: OV (tercie, kvarta) Z: OV (tercie)	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozšiřuje a upevňuje dostatečnou slovní zásobu nutnou k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím ➤ reprodukuje známé anglické písni ➤ opakuje si reálie anglicky mluvících zemí, především Spojeného království 	<ul style="list-style-type: none"> Práce se slovníkem Práce s textem. Pracovní inzerát Práce s textem souvisejícím s probíranými tematickými okruhy (viz výše) Zpěv písni v anglickém znění dle výběru žáků Reálie Spojeného království Velké Británie a Severního Irska
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova <ul style="list-style-type: none"> Poznávání lidí Komunikace Kooperace a kompetence Hodnoty, postoje, praktická etika 	
přesahy	
Do: OV (tercie, kvarta), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: VV (prima, sekunda, tercie), HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda) OV (tercie)	

4.2. Další cizí jazyk

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	-	3	3	3
za školní rok	-	102	102	102

4.2.1. Německý jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen do výuky v sekundě, tercií a kvartě nižšího stupně gymnázia. Týdenní dotace hodin německého jazyka činí v jednotlivých ročnících tři hodiny. Cílem výuky je dosažení takové úrovně komunikativních jazykových kompetencí, která odpovídá jazykové úrovni A1-A2.

Hlavním cílem výuky německého jazyka je vybavit žáka takovými znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně a účelně komunikovat – tedy jednak rozumět sdělení v tomto jazyce, jednak se v něm sám vhodně vyjádřit. Učivo není zaměřeno na mechanické učení se faktům, jednotlivým slovíčkům či frázím. Důraz se klade hlavně na rozvoj dovedností, žák by měl být schopen se domluvit v běžných každodenních situacích a porozumět přiměřeně obtížnému cizojsazyčnému textu. V hodinách německého jazyka se žák seznámí i s reáliemi německy mluvících zemí, jejich kulturou, historií, důležitými aspekty současného života. Teoretické znalosti si může v průběhu studia ověřit v praxi v rámci jednodenních až vícedenních výchovně vzdělávacích zájezdů do německy mluvících zemí.

Výuka německého jazyka probíhá v kmenových, jazykových nebo multimediálních učebnách vybavených audiovizuální technikou s využitím digitální jazykové laboratoře. Třídy se dělí na skupiny. V hodinách jsou žáci vedeni k poznání a rozvoji dovedností celou škálou různých metod a aktivit, často pracují ve skupinách či týmech, dostávají hodně prostoru k využití vlastních předchozích zkušeností či znalostí. Při vystupování před ostatními získávají sebedůvěru a zároveň jsou vedeni k neustálému kultivování svého projevu.

Žáci jsou seznamováni s různými zdroji informací (knihy, slovníky, internet, televize...) a učí se z nich čerpat informace a dále je zpracovat. Do výuky jsou zařazeny hry a soutěže, žáci se učí dialogickou slovní formou (diskuze, rozhovory) a simulačními metodami. Dochází k uplatňování projektových metod ve výuce s veřejnou prezentací včetně využívání ICT a nových digitálních nástrojů ve výuce. Jsou podporovány aktivity mezipředmětového charakteru mimo jiné s cílem vypěstovat u co největší části žáků potřebu dorozumět se s mluvčími z německy mluvících zemí.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama

- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- podporuje týmovou práci: pravidelně do hodin zařazuje skupinovou a samostatnou práci s různými výstupy
- pracuje s různými informačními zdroji (německy psané časopisy, internetové stránky, písně, mapy) a zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů
- hodnotí práci žáků a učí žáka pracovat s chybou (předchází chybným řešením při osvojování německého jazyka (např. v oblasti gramatiky, pravopisu a slovní zásoby))
- vytváří modelové situace pro výuku gramatiky i slovní zásoby německého jazyka
- využívá mezipředmětové vztahy s ostatními předměty (např. český jazyk, cizí jazyky, dějepis, zeměpis atd.)
- začleňuje aktuální dění u nás, v německy mluvících zemích i ve světě do výuky NJ
- respektuje žáka jako jedince s jeho individuálními potřebami a dává přednost tvůrčím metodám výuky
- podporuje zájem o předmět výuky německého jazyka (četba, exkurze, práce s internetem a novými digitálními aplikacemi do výuky německého jazyka)

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k samostatnosti při stanovování cílů i řešení úkolů
- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metody hraní rolí
- zajímá se o názory a vlastní zkušenosti žáka, podporuje projevy zvídavosti žáka a stanovuje společně s žáky cíl a postupy k jeho dosažení
- podporuje respektování odlišných názorů a cíleně navozuje pozitivní atmosféru při výuce německého jazyka
- nabízí příležitost ověřit si nabité vědomosti a dovednosti při výuce NJ v praxi (např. při exkurzích do německy mluvících zemí, konfrontace s rodilým mluvčím, sledování filmu v NJ apod.)
- úspěšnost žáka sleduje v rámci jeho osobnostního vývoje

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí zadáváním projektů, prezentací schopnosti žáka prezentovat a publikovat své názory
- dává prostor ke komunikaci, preferuje aktivní přístup ke studiu NJ (vede žáky k aktivnímu vyhledávání příležitostí k uplatnění nabytých vědomostí a dovedností při výuce německého jazyka v praxi)
- vede žáky k prezentaci vlastní práce před spolužáky (např. referát v NJ) a nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- učí žáky formulování i přijímání objektivní kritiky
- podporuje jazykové sebevědomí žáků (vyhledávání příležitostí k úspěšné konfrontaci s německými materiály)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a týmovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- vede žáky k sebereflexi a sebekritice
- pěstuje v žácích smysl pro fair play a učí žáky respektovat individuální pokrok a výkon každého jednotlivce při osvojování NJ
- kontroluje dodržování stanovených pravidel

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky ke vzájemné komunikaci v německém jazyce
- vede žáky ke vzájemné toleranci
- zabývá se ve výuce aktuálním děním v německy mluvících zemích i v České republice
- přispívá k vytváření pocitu sounáležitosti k týmu
- zprostředkuje žákům seznámení se zákony a společenskými normami německy mluvících zemí
- podporuje pocity národní hrdosti, ale zároveň i respekt vůči jiným národům a zemím v různých oblastech (např. kulturní, sportovní, politické, hospodářské apod.), varuje před projevy nacionalismu, šovinismu a fašismu

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky
- volí různé pracovní postupy při osvojování německého jazyka
- vede žáky k práci s autentickými materiály z německy mluvících oblastí z různých zdrojů
- napomáhá žákům používat při práci vhodné pomůcky a technologie (různé druhy slovníků a jejich specifika, počítačový software apod.)
- vede žáky k užívání moderní techniky (např. práce s internetovými stránkami v NJ a německými servery, využití digitální nástrojů ve výuce NJ)
- uplatňuje zpětnou vazbu svého pedagogického působení na žáky
- vede žáky k zájmu o složení mezinárodních jazykových zkoušek (např. Zertifikat Deutsch A2-B1/B2 apod.)

SEKUNDA

KONTAKTY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; dokáže vyjádřit se v jednoduchých komunikačních obrazech➤ používá výrazy týkajících se každodenních životních situací; dokáže porozumět základním frázím a jednoduchým větám; osvojuje si nové výrazy a vazby nutné pro konverzaci v každodenním životě➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá➤ reaguje na jednoduché pokyny a přiměřeným způsobem; reaguje adekvátním způsobem na jednoduché otázky➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách➤ použije správně pozdravy při setkání, rozloučení a další zdvořilostní formulace➤ dokáže vytvořit jednoduchou otázku➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici	<p>Pozdrav Rozloučení Představení Souhlas, nesouhlas Oslovení Poděkování Telefonování Dopis příteli Pozvánka na oslavu</p>

<p>vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři ➤ napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení 	<p>průřezová téma</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace</p>
--	---

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; naučí se jednoduché komunikační obraty ➤ používá slovník v učebnici a slovník dvojjazyčný; učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem, pomocí slovníku překládá neznámá slova a užívá je k porozumění či sdělení informace ➤ podá informaci písemně i ústně o své rodině, osobě, škole a běžných každodenních situacích; osvojuje si nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům; sestaví jednoduché písemné sdělení o sobě ve formě dopisu; vypráví jednoduchý a vymyslí pointu příběhu ➤ si osvojí číslovky 1 - 1000 v ústní i písemné podobě; správně přečte letopočet; osvojuje si slovní zásobu související se dny v týdnu a měsíci v roce 	Člen určitý a neurčitý 4. pád podstatných jmen Přivlastňovací zájmena Časování pravidelných a nepravidelných sloves Časování sloves sein, haben Modální slovesa Předložky Přivlastňovací zájmena Zájmeno kein, keine, kein Rozkaz Číslovky do 1000 Určování času

SYNTAX	
výstupy	učivo
➤ Vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; používá pravidla německé výslovnosti; naučí se jednoduché komunikační obraty	Věta oznamovací Slovosled věty tázací, zjišťovací Otázky wer, wie, was Zápor ve větě

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
➤ orientuje se na mapě německy mluvících zemí; přečte hlavní města a některá další velká města, pohoří, řeky	Práce s mapou německy mluvících zemí
průřezová téma	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
Evropa a svět nás zajímá Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Do: Z (7. ročník): Z: Z (7. ročník):	

Tercie

TEMATICKÉ OKRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje, čte nahlas texty složené ze známé slovní zásoby; snaží se o foneticky správnou výslovnost ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; aplikuje nepravidelná slovesa ➤ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátním způsobem na ně reaguje; adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ vyhledává ve dvojjazyčném slovníku neznámé výrazy ➤ dokáže se orientovat a vyhledávat v abecedním slovníku v učebnici ➤ podá ústně i písemně základní informace a údaje o sobě, své rodině a běžných životních situacích ➤ dokáže vyplnit základní informace do formulářů, které jsou součástí učebnice ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku; ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur ➤ stručně reaguje na písemné sdělení ➤ napíše jednoduché texty týkající se osvojených témat ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích; ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	Všední den Volný čas Dopravní prostředky a cestování Místa a budovy ve městě/Nakupování Lidské tělo/Zdraví Názvy měsíců v roce/Roční období Svátky Bydlení Dovolená a prázdniny

- dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu
- vypracuje cvičení k poslechovému textu
- interpretuje slyšený text
- podle obrázku nebo plánu popíše dům, byt, pokoj
- podle obrázku popíše, co, kdo dělá
- čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy
- dokáže správně použít názvy států a jejich obyvatel
- rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům
- rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům
- rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci
- rozumí slovům, jednoduchým větám a základním informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat
- rozumí jednoduchým pokynům a otázkách učitele a reaguje na ně

průřezová téma

Multikulturní výchova

Multikulturalita

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím ➤ rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám ➤ aplikuje nepravidelná slovesa ➤ adekvátně reaguje na jednoduché pokyny 	Přivlastňovací zájmena v 1. a 4. pádě Předložky se 3. pádem Předložky se 4. pádem Předložky s 3. a 4.pádem 3. a 4. pád osobních zájmen Datum 3. a 4.pád podstatných jmen Slovesné vazby Silná slovesa

<ul style="list-style-type: none"> ➤ adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ porozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů odhaduje z kontextu neznámá slova ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur 	Minulý čas – perfektum pravidelných a nepravidelných sloves Minulý čas slopes sein, haben Tázací zájmeno – welche(r)/welches Časové předložky Modální slovesa
---	---

SYNTAX	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ interpretuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ reprodukuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur ➤ zapojuje se do jednoduché konverzace v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	Otázka Nepřímá otázka Věta hlavní

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy (pohoří, řeky, města, hory apod.) ➤ dokáže použít názvy států a jejich obyvatel 	Zeměpisné názvy – pohoří, řeky Názvy států, obyvatel
přesahy	
Do: Z (8. ročník): Z: Z (8. ročník):	

Kvarta

TEMATICKÉ OKRUHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje, čte nahlas texty složené z neznámé slovní zásoby; snaží se o foneticky správnou výslovnost ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; aplikuje nepravidelná slovesa ➤ rozumí obsahu a chápe smysl složitějších textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ vyhledává ve dvojjazyčném slovníku neznámé výrazy ➤ podá ústně i písemně základní informace a údaje o sobě, své rodině a běžných životních situacích ➤ dokáže vyplnit informace do autentických formulářů ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem krátké písemné sdělení či odpověď na konkrétní téma ➤ stručně reaguje na písemné sdělení ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace ➤ dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu ➤ interpretuje slyšený text ➤ podle obrázku nebo plánu popíše dům, byt, pokoj ➤ podle obrázku popíše, co, kdo dělá ➤ čte na mapě německy mluvících zemí zeměpisné názvy ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům 	Zájmy, koníčky, volný čas, sport Prázdniny a dovolená Přátelé Masmédia Oblékání Zdraví a zdravý způsob života Hudba a kultura Příroda/Zvířata/Počasí Svátky

- rozumí jednoduchému textu, zejména pokud má vizuální oporu a vyhledává v něm požadovanou informaci
- rozumí slovům, jednoduchým větám a základním informacím
v poslechových textech týkajících se každodenních témat

průřezová téma

Multikulturní výchova

Multikulturalita

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiena, Kreativita, Poznávání lidí, Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím ➤ rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám ➤ aplikuje nepravidelná slovesa v minulém čase v perfektu a préteritu ➤ adekvátně reaguje na jednoduché pokyny ➤ adekvátně reaguje na otázky týkající se každodenních situací ➤ porozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů odhaduje z kontextu neznámá slova ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; ➤ vymyslí pointu příběhu ➤ napíše jednoduchým způsobem delší písemné sdělení či odpověď ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur 	Přivlastňovací zájmena ve 3.pádě 3. a 4. pád osobních zájmen Řadové číslovky Minulý čas – perfektum pravidelných a nepravidelných sloves Minulý čas – slovesa s odlučitelnou předponou Zvratná slovesa Minulý čas – préteritum Časové předložky Vedlejší věty (spojka <i>weil, dass, wenn</i>) Způsobová slovesa v préteritu Podmiňovací způsob Stupňování přídavných jmen

SYNTAX	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a chápe smysl složitějších textů ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku ➤ interpretuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ reprodukuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ napíše jednoduchým způsobem delší písemné sdělení či odpověď na otázku ➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ zapojuje se do jednoduché konverzace v běžných životních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ ústně poskytne požadované informace 	Otázka Nepřímá otázka Věta hlavní Věta vedlejší

NAD MAPOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ umí vyhledat informace a reprodukovat je jednoduchou formou týkající se reálie německy mluvících zemí 	Reálie DACHL
přesahy	
Do: Z (9. ročník): Z: Z (9. ročník):	

4.2.2. Francouzský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu Francouzský jazyk

Vyučovací předmět Francouzský jazyk vychází z oboru Další cizí jazyk. Je určen žákům sekundy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia.

V těchto třech ročnících jsou výuce francouzštiny věnovány tři vyučovací hodiny týdně přidělené z fondu disponibilních hodin. Výuka navazuje na výuku českého jazyka a prvního cizího jazyka.

Výuka francouzštiny probíhá v jazykové učebně vybavené moderní technikou, dále v multimediální učebně a v kmenové třídě, je doplněna exkurzemi. Třída se dělí na skupiny.

Po třech letech výuky se umí žák vyjádřit k běžným problémům, se kterými se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na téma, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky. Samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládá práci s překladovým slovníkem.

Zájemci se mohou účastnit jazykových soutěží, určených pro jejich věkovou kategorii.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadáváním samostatné práce (projektů) vede žáky k samostatnému vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů (učebnice, Internet, literatura, mapa)
- dohlíží na soustavnou domácí přípravu, která směruje jak k osvojení správných učebních návyků, tak zejména k nezbytné fixaci slovní zásoby
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci
- výběrem vhodných tematických celků vede žáky k osvojení důležitých poznatků, na jejichž základě dokážou samostatně a správně komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- modeluje různé komunikační situace, v nichž se žák může v realitě ocitnout, a podněcuje k využívání fantazie, intuice a představivosti při jejich řešení
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhovat jejich řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- navozováním vhodných komunikačních situací vede žáka k otevřenosti, k tomu, aby při slovním projevu dokázal odlišit podstatné informace od nepodstatných, aby své poznatky dokázal srozumitelně prezentovat a obhájit v diskusi
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem
- vede žáka ke kultivovanému projevu písemnému i ústnímu
- vede žáka k zapojení se do diskuse a k obhajobě vlastního názoru

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadáváním týmové práce vede žáky k respektování schopností a potřeb ostatních členů kolektivu
- podporuje aktivitu žáků, jejich ochotu při řešení problémů a dobré interpersonální vztahy
- zejména stálou hodnotící podporou a pozitivním přístupem pomáhá zvyšovat sebevědomí žáka v ústní komunikaci v jazyce

Kompetence občanské

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve frankofonních zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události a vytváří v žácích pocit občanské zodpovědnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- zadáváním úkolů vede žáky k systematické práci
- předkládá žákům možnosti využití cizího jazyka v budoucí profesi

SEKUNDA

LEKCE 1A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; uplatňuje znalost pravidel výslovnosti; používá jednoduché komunikační obraty ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách a porozumí v základních životních situacích 	Zvuková a grafická podoba jazyka: pravidla výslovnosti, vázání, přízvuk, intonace, vztah mezi grafickou a zvukovou podobou slov Mluvnice: podstatná jména a člen, předložky à, en u jmen měst a zemí, podmět ve francouzštině, pořádek slov v oznamovací větě Slovní zásoba: jednoduché komunikační obraty, pozdravy, oslovení, rozloučení a další zdvořilostní formulace, představování, poděkování, souhlas, nesouhlas, jednoduchá otázka
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 2A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ pojmenuje den v týdnu, popíše svůj zdravotní stav, vzhled, povahu 	Mluvnice: sloveso être – být, zápor u sloves, rod a číslo přídavných jmen, předložka de a podstatné jméno (přivlastňování), způsob tvoření otázky ve francouzštině Slovní zásoba: přídavná jména hodnotící, vyjadřující vlastnosti a vzhled, dny v týdnu Tematické okruhy: zdraví, nemoc, lidské tělo, pracovní týden
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí	
přesahy	
Do: Č (prima), OV (prima) Z: OV (prima)	

LEKCE 3A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí umístění předmětů a pojmenuje je ➤ určí vlastnictví předmětů 	Mluvnice: člen určitý a neurčitý, množné číslo podstatných jmen

<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje barvu, velikost předmětu 	Slovní zásoba: názvy předmětů, základního nábytku Tematické okruhy: četba, hudba, časopisy, noviny ve Francii
--	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

přesahy

Do: OV (sekunda)

Z: OV (sekunda)

LEKCE 4A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní použití přivlastňovacích zájmén nesamostatných ➤ vyjadřuje vztahy přivlastnění ➤ napočítá do 100, zeptá se na množství ➤ sdělí písemně základní údaje o své osobě, své rodině a běžných každodenních situacích; ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny a podobné otázky pokládá 	Mluvnice: přivlastňovací zájmena nesamostatná, sloveso avoir – mít, číslovky základní 1 – 100 Slovní zásoba: výrazy týkající se rodiny, věku, zvířata, profese Tematické okruhy: rodina, svátky, oslavy

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova: Mezilidské vztahy

přesahy

Do: Č (prima), OV (prima)

Z: OV (prima)

LEKCE 5A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým každodenním výrazům; uvede příklady z vlastního vyučovacího procesu; aplikuje pravidelná slovesa 1. třídy ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku; informaci zařadí do kontextu ➤ porovná den českého a francouzského školáka, zhodnotí rozdíly ➤ vytvoří si rozvrh hodin (reálný, ideální) 	Mluvnice: vazba il y a – je, jsou, předložka de po výrazech množství, časování pravidelných sloves na –er (1. třída): parler – mluvit, écouter – poslouchat Slovní zásoba: názvy vyučovacích předmětů, školní pomůcky Tematické okruhy: francouzská škola a vyučování

➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se školy a podobné otázky pokládá ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy	

průřezová téma

Multikulturní výchova: Kulturní diference

přesahy

Do: Č (prima)

LEKCE 6A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše průběh všedního dne ➤ orientuje se v časových údajích, porozumí jím ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, volného času a dalších osvojovaných témat 	<p>Mluvnice: slovesa faire – dělat, aller – jít, stahování člena určitého le, les s předložkami de, à, vyjadřování data a hodin</p> <p>Slovní zásoba: výrazy z oblasti kulturní, týkající se trávení volného času, měsíce, kalendářní rok</p>

průřezová téma

Multikulturní výchova: Kulturní diference

LEKCE 7A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ přiřazuje nepravidelná slovesa a osobní zájmena samostatná ➤ zapojí se do jednoduché, pečlivě vyslovované konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů, poskytne požadované informace ➤ vyjádří vlastními slovy svou zájmovou činnost; popíše jednoduše svůj vztah ke sportu; ➤ vypráví o svých zájmech, zálibách ➤ napíše krátký dopis příteli do Francie, v němž představí sebe, svou rodinu, koníčky ➤ osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v daných komunikačních situacích 	<p>Mluvnice: osobní zájmena samostatná, slovesa: écrire – psát, savoir – vědět, lire – číst</p> <p>Slovní zásoba: sport, počasí, hudba, příroda</p> <p>Tematické okruhy: zájmová činnost, sport</p>

přesahy

Do: Č (prima), Č (prima)

LEKCE 8A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ aplikuje nepravidelné sloveso "prendre" a zájmenné příslovce "y" ➤ zeptá se na cestu, popíše trasu ➤ popíše své město a čtvrt, napíše adresu ➤ vyjádří příkaz, prosbu, zdvořilou žádost ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat 	<p>Mluvnice: číslovky základní (dokončení), sloveso prendre – vzít, y – tam</p> <p>Slovní zásoba: dopravní prostředky, město, obec</p> <p>Tematické okruhy: bydlení, domov, adresa, trasa, jídlo, nákupy</p>

přesahy

Do: Č (prima)

TERCIE

LEKCE 1A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje se v jednoduchých větách v minulém čase ➤ popíše své zážitky z prázdnin ➤ pojmenuje oblíbené činnosti ➤ vyjádří své preference vzhledem k cestování 	<p>Mluvnice: minulý čas složený s pomocným slovesem avoir, zvratná slovesa, zvláštnosti v časování sloves na –er (1. třída), slovesa voir (vidět), connaître (znát)</p> <p>Slovní zásoba: oblíbené činnosti, záliby, zážitky, cestování</p> <p>Tematické okruhy: prázdniny, volnočasové aktivity, ekologie, turistické oblasti ve Francii</p>

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí

přesahy

Do: Č (prima)

LEKCE 2A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ pojmenuje typy ochodů a sortimentu 	<p>Mluvnice: minulý čas složený s pomocným slovesem être, časování pravidelných sloves na –ir (2. třída), nepravidelná slovesa venir</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří jednoduše své preference v oblasti literatury ➤ používá modální slovesa ➤ vytváří věty v minulém čase u pohybových sloves 	<ul style="list-style-type: none"> (prijít), pouvoir (moci), vouloir (chtít), zájmeno tout (všechno) <p>Slovní zásoba: nakupování, typy obchodů, četba</p> <p>Tematické okruhy: literatura, oblíbení autoři, obchodní centra, typy obchodů ve Francii</p>
---	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova: Poznávání lidí

přesahy

Do: Č (prima), OV (prima)

Z: OV (prima)

LEKCE 3A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v dopravní situaci ➤ reaguje na pokyny ➤ pojmenuje vlastnosti osob ➤ používá tvary modální slovesa, rozkazovací věty 	<p>Mluvnice: nepravidelná slovesa devoir (muset), s'inquiéter (znepokojoval se), que v různých významech</p> <p>Slovní zásoba: dopravní prostředky, situace na silnicích, vlastnosti</p> <p>Tematické okruhy: doprava, francouzské automobily, studentské manifestace</p>

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

přesahy

Do: OV (sekunda)

Z: OV (sekunda)

LEKCE 4A

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní použití záporných výrazů ve větách ➤ vyjadřuje vlastní preference ohledně módy ➤ pojmenuje druhy oblečení, barvy ➤ používá nepravidelná adjektiva při popisu vzhledu 	<p>Mluvnice: nepravidelná adjektiva beau (krásný), nouveau (nový), vieux (starý) slovesa plaisir (lítit se), mettre (obléci si) záporné výrazy personne (nikdo), jamais (nikdy), rien (nic)</p> <p>Slovní zásoba: oblečení, barvy, obchody s módou</p> <p>Tematické okruhy: styl oblekání, móda ve Francii, módní návrháři</p>

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova: Mezilidské vztahy

přesahy

Do: Č (prima), OV (prima)

Z: OV (prima)

LEKCE 5A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá řadové číslovky ➤ vytváří věty v průběhovém minulém čase ➤ sdělí jednoduchým způsobem informace o svém domě, bytě, pokoji 	Mluvnice: imperfektum - průběhový minulý čas, jeho koncovky, použití řadové číslovky Slovní zásoba: adresa, typy ubytování, místnosti, druh nábytku Tematické okruhy: bydlení, vybavení pokojů, trh s realitami
průřezová téma	
Multikulturní výchova: Kulturní diference	
přesahy	
Do: Č (prima)	

LEKCE 6A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše svůj jídelníček ➤ orientuje se v názvech pokrmů ➤ používá dělivý člen a zájmenné příslovce en spolu s výrazy množství a názvy potravin ➤ sdělí jednoduchým způsobem informace týkající se zdravého životního stylu a stravování 	Mluvnice: dělivý člen, zájmenné příslovce en, slovesa na –re: attendre (čekat), boire (pít), zdůraznění podmětu Slovní zásoba: jídlo, názvy potravin, výrazy množství Tematické okruhy: stravovací zvyklosti, denní jídla, francouzská kuchyně
průřezová téma	
Multikulturní výchova: Kulturní diference	

LEKCE 7A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zapojí se do konverzace dalších osob prostřednictvím výrazů okruhu školství, výuky ➤ vyjádří vlastními slovy svůj vztah ke vzdělávání, školním předmětům ➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět ➤ rozumí informacím v poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ používá účelové vazby a samostatná ukazovací zájmena 	Mluvnice: stupňování přídavných jmen a příslovci, úcelové věty: pour + infinitiv ukazovací zájmena samostatná Slovní zásoba: školní předměty, rozvrh, srovnání předmětů a jejich náročnosti Tematické okruhy: školství u nás a ve Francii, systém studia, střední školy, maturita, prázdniny ve Francii
přesahy	

Do: Č (prima), Č (prima), OV (tercie)

LEKCE 8A	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastními slovy svůj vztah ke sportu ➤ vypráví o svých sportovních aktivitách ➤ napiše krátký dopis příteli do Francie, v němž představí své koníčky ➤ osvojí si danou slovní zásobu týkající se sportu a umí ji použít ➤ používá jednoduché věty s budoucím časem ➤ aplikuje ve větách zájmenné předměty 	Mluvnice: budoucí čas jednoduchý, koncovky, použití osobní zájmena nesamostatná v předmětu slovesa: sortir (vycházet), envoyer (poslat), espérer (doufat) a jejich časování Slovní zásoba: sport, různá odvětví, zájmová činnost, aktivity v přírodě Tematické okruhy: sportování u nás a ve Francii, olympijské hry a jejich historie
přesahy	
Do: Č (prima)	

KVARTA

LEKCE 1B	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí známým každodenním výrazům, zcela základním frázím a jednoduchým větám ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ rozumí jednoduchým pokynům a adekvátně na ně reaguje ➤ používá jednoduché komunikační obraty ➤ uvádí základní informace o sobě ➤ zná názvy zemí a národností ➤ představí sebe i ostatní osoby ➤ aplikuje slovesa 1. třídy v přítomném čase ➤ používá přídavná jména a určitý člen ➤ shrne a ústně i písemně sdělí běžné, obsahově jednoduché informace ➤ doplní informace do Europassu ➤ uvádí základní informace o evropských zemích 	Mluvnice: être a avoir v přítomném čase, slovesa na -er v přítomném čase, zápor, mužský a ženský rod přídavných jmen vyjadřujících národnost, tvoření otázky, číslovky od 11 do 100 Slovní zásoba: národnosti, evropské země Tematické okruhy: jazykový Europass, zeměpis Evropy a úvod do zeměpisu frankofonního světa Evropané a jazyky
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova (Poznávání a rozvoj vlastní osobnosti)	
přesahy	
do: Z (2. ročník)	

LEKCE 2B	
výstupy	učivo

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí hlavním bodům či myšlenkám autentického ústního projevu i psaného textu na běžné a známé téma ➤ aplikuje slovesa v rozkazovacím způsobu a přivlastňovací zájmena ➤ popíše svůj den ➤ vyjádří preference v oblasti studia ➤ aplikuje časové údaje ➤ orientuje se v časových údajích, porozumí jim ➤ poskytne požadované informace ➤ diskutuje o svých zálibách ➤ vyjádří svůj názor a souhlas či nesouhlas s názory druhých 	<p>Mluvnice: aimer / ne pas aimer, il y a / il n'y pas de, členy neurčité: un, une, des, zájmena přivlastňovací, faire: přítomný čas, rozkazovací způsob</p> <p>Slovní zásoba: školní předměty, škola, rozvrh, části dne, dny v týdnu, vyjádření času</p> <p>Tematické okruhy: život středoškolských studentů ve Francii</p>
---	---

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova (Sociální komunikace)

LEKCE 3B	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ odpovídá na jednoduché dotazy ➤ poskytne nekomplikované informace ➤ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu ➤ vyjádří příčinu a intenzitu děje ➤ aplikuje slovesa pohybu v přítomném čase ➤ definuje vlastnické vztahy ➤ popíše svůj oděv a preference v oblasti oblekání a barev ➤ charakterizuje svou činnost ve volném čase 	<p>Mluvnice: přídavná jména, příslovce intenzity, aller, sortir, partir: přítomný čas, komparativ (2. stupeň příd.jmen/příslovčí),</p> <p>Slovní zásoba: části oděvu, barvy, údaje množství a míry, náplň volného času, obvyklé činnosti, preference, vzhled a duševní vlastnosti</p> <p>Tematické okruhy: náplň volného času francouzských středoškoláků</p>

4.2.3. Ruský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu Ruský jazyk

Výuka ruskému jazyku začíná na nižším stupni gymnázia v sekundě a pokračuje tak, aby v kvintě došlo k plynulé návaznosti výuky na vyšším stupni gymnázia.

Cílem výuky je osvojení ruského jazyka na úrovni komunikace, čímž se ruský jazyk stává prostředkem dorozumívání mezi národy a přispívá k toleranci k jiným národům a rasám v rámci současného multikulturního světa. Dalším cílem je osvojení si ruské abecedy, systému ruského pravopisu, pochopení a používání základních principů ruské gramatiky v každodenních situacích, zvládnutí zvukové stránky jazyka.

Předmět má časovou dotaci v sekundě, tercii i kvartě 3 hodiny týdně přidělené z disponibilních hodin.

Výuka probíhá ve skupině, a to v rámci dělení třídy na jazykové skupiny, a probíhá v kmenové třídě nebo v jazykové učebně, vždy podle rozvrhových a prostorových možností školy.

V první fázi výuky, v tzv. předabukovém období, se žáci seznamují s fonetickým systémem ruského jazyka a osvojují si základní slovní zásobu k probíraným okruhům, vše na bázi poslechu a následné reprodukce.

V druhé části výuky, v tzv. abukovém období, si žáci osvojují psanou podobu ruské abecedy a nacvičují čtení krátkých textů. Po základním osvojení obou částí výuka pokračuje běžným způsobem výuky cizím jazykům.

Kromě klasické formy výuky je možno v hodinách ruského jazyka pracovat v ve dvojicích či větších skupinách.

Jednou z forem práce je konverzační soutěž v jazyce ruském na daná téma. Soutěž je určena především těm zájemcům ze strany žáků, kteří mají o ruský jazyk zájem či chtejí v budoucnu jazyk studovat na vysoké škole.

Zájemcům o literaturu, dramatické umění a přednes je určena soutěž Ars Poetica - Puškinův památník.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vhodnými způsoby, metodami a strategiemi vede žáka k vyhledávání a třídění informací a jejich využití v procesu učení, v tvůrčí činnosti a v praktickém životě
- v rámci učení se cizím jazykům učí žáka orientovat se ve slovní zásobě, která přísluší danému tématu
- vede žáka k práci s cizojazyčným textem odpovídající úrovně a věku
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce

Kompetence k řešení problému

Učitel:

- vede žáka rozeznat své nedostatky, analyzovat je a najít vhodná řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka vyjádřit v cizím jazyce své názory jak písemně tak ústně
- motivuje žáka porozumět jiným lidem hovořícím daným jazykem, aby diskutoval na daná téma

- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obratech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáka ke spolupráci ve skupině a k týmové práci
- vysvětuje roli žáka ve skupině, motivuje ho k vytváření dobrých mezilidských vztahů
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanská

Učitel:

- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy
- učí žáka rozeznávat krizové situace a přiměřeným způsobem na ně reagovat

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky používat vhodné pomůcky a dostupné technologie
- systematicky vede žáky k plnění úkolů v hodině i mimo školu, vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

SEKUNDA

PŘEDAZBUKOVÉ OBDOBÍ

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ vyslovuje nahlas plynule krátké věty jednoduchého obsahu se známou slovní zásobou➤ osvojuje si některá křestní ruská jména a porovnává je s českými➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat	Úvodní ústní kurz slovní zásoby Fonetická příbuznost jazyka českého a ruského <ul style="list-style-type: none">• hlásky odlišné od češtiny• nácvík ruské výslovnosti• nácvík základní slovní zásoby k tematickým okruhům: Pozdravy, Rodina, Škola, Školní předměty, Můj dům, Zaměstnání Nácvík základních pokynů pro práci v hodinách jazyka ruského Křestní jméno, jméno po otci, příjmení v ruštině

průřezová téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Objevujeme Evropu a svět

Jsme Evropané

přesahy

Do: OV (prima, tercie) BI (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (sekunda)

AZBUKOVÉ OBDOBÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje jednotlivá písmena azbuky ➤ v souvislosti s češtinou registruje písmena graficky identická ale zvukově a významově odlišná ➤ vnímá měkký a tvrdý znak v ruské abecedě ➤ čte foneticky správně písmena, slabiky a jednoduchá krátká slova v ruštině ➤ čte text přiměřeného obsahu a obtížnosti ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ odhaduje neznámá slova z kontextu ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu ➤ registruje funkci ruského přízvuku ➤ přepíše jednoduchý text ➤ napíše jednoduché sdělení týkající se jeho samotného, rodiny ➤ používá dle potřeby jednoduchý slovník 	<p>Azbuka. Psaná a tiskací podoba azbuky Nácvik psaní písmen ruské abecedy Písmena odlišná a podobná v porovnání s češtinou</p> <p>Měkký a tvrdý znak v ruštině, jejich funkce</p> <p>Čtení písmen, slabik a krátkých slov pomocí jednoduchých textů v učebnici a doplnkových materiálů</p> <p>Čtení souvislejšího kratšího textu</p> <p>Práce s obrazovým materiélem</p> <p>Poslechová a intonační cvičení</p> <p>Přepis souvislejších krátsích textů</p> <p>Psaní krátkých souvislejších textů na dané téma</p> <p>Psaní adresy do Ruska</p> <p>Jednoduchý písemný projev</p> <p>Práce s jednoduchým slovníkem v učebnici</p>
průřezová téma	
Multikulturní výchova Kulturní diference	

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje a používá osobní zájmena ➤ osvojuje si číslovky 1 – 20 v ústní i písemné podobě a vyjadřuje množství ➤ správně používá vybraná slovesa v přítomném a minulém čase ve větách, vyjadřuje souhlas/nesouhlas ➤ formálně správně osloví kamaráda, učitele, cizího člověka apod. ➤ osvojuje si fráze a vazby pro každodenní příležitosti, případně ty, které se v souvislosti s češtinou gramaticky liší ➤ používá základní barvy, osvojuje si jejich zvukovou a grafickou podobu ➤ popisuje jednoduchým způsobem vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. ➤ používá gramaticky správně aktuálně probírané tvary vybraných substantiv 	Osobní zájmena v singuláru a plurálu Číslovky 1 – 20 Časování vybraných sloves Infinitiv 2.osoba singuláru a 3.osoba plurálu u ruských sloves Slovesný zápor v ruštině Vyjádření českého mám v ruštině, odlišnosti. Vyjádření českého mám/nemám rád Minulý čas ruských sloves Vybraná slovesa pohybu Vykání a tykání v ruštině Vybrané vazby odlišné od češtiny Vyjadřování času. Narozeniny Vybraná přídavná jména Předložky v souvislosti s vybranými pády, vybrané předložkové vazby
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI v OSTATNÍCH OBLASTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální podporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci➤ zapojuje se do jednoduché konverzace prostřednictvím běžných výrazů; v rámci konverzace poskytne požadované informace a reaguje na informace, které získá od jiných osob➤ podá informace obecného charakteru a přiměřené jeho věku týkající se Ruska➤ porozumí jednoduchým ruským písni a reprodukuje je➤ přeloží pomocí jednoduchého slovníku nebo učitele krátké jednoduché texty do češtiny/ruštiny související s probíraným učivem	Práce s textem v učebnici nebo v doplňkových materiálech Konverzační cvičení Nad mapou Ruska Poslechová cvičení, zpěv známých ruských písni Překladová cvičení Práce se slovníkem a textem
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola	
přesahy	
Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

TERCIE

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá správné názvy dnů v týdnu a měsíců v roce, názvy obchodů ➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů, které jsou typické pro Rusko a ČR ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších probíraných témat ➤ vyplní základní informace do formulářů, které jsou součásti učebnice ➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a podobné otázky po-kládá 	<p>Kalendářní rok, dny v týdnu, měsíce v roce Popis vybraných činností Jídlo a nápoje, stravovací návyky, rozdíly v Česku a Rusku Vyjádření času Dopravní prostředky Denní program, volný čas Obchod, nakupování Text jednoduchého charakteru zjišťující základní údaje (jméno, příjmení, věk, země apod.) Vzhled člověka Konverzační cvičení. Procvičování slovní zásoby související s probíranými tematickými okruhy Žádost, prosba, omluva</p>
průřezová téma	
Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova	
Občanská společnost a škola	
přesahy	
Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví písemně i ústně jednoduchou ruskou větu v přítomném a budoucím čase ➤ používá jednoduchou radu, doporučení, návod, příkaz a rozkaz ➤ sestaví písemně i ústně ruskou větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ identifikuje číslovky do 1000 ➤ popíše dle svých schopností gramaticky správně vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. 	<p>Časování vybraných sloves v přítomném čase Princip zvratných sloves v ruštině Budoucí čas sloves jednoduchý Vybraná slovesa I. a II. časování Vybraná slovesa pohybu Jednoduchá forma imperativu Pohyblivý a stálý přízvuk u sloves Vyjádření českého mám/nemám Vybraná přídavná jména a jejich užití Skloňování vybraných podstatných jmen tvrdého a měkkého zakončení ve vybraných pádech Skloňování osobních zájmen Vyjádření ceny Řadové číslovky</p>

přesahy
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)

KVARTA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none">➤ používá správné geografické názvy některých států Evropy, pojmenuje jejich obyvatele a identifikuje jazyk, kterým se v dané zemi hovoří➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů➤ popíše jednoduchým způsobem svůj režim dne➤ popíše jednoduše své volnočasové aktivity➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat➤ odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny školy, volného času a podobné otázky pokládá sám	Evropa V cizině. Národy a národnosti. Cizí jazyky - názvosloví Jídlo. Umíš vařit? Denní program, volnočasové aktivity Nakupování, jdeme nakupovat Co se nám líbí/nelíbí Text jednoduchého charakteru a práce s ním Konverzační cvičení. Procvičování slovní zásoby související s probíranými tematickými okruhy Krátký písemný projev, vybraný typ textu Imperativ ve formě jednoduchých rad, příkazů a návodů

průřezová téma

Výchova demokratického občana, Multikulturní výchova, Mediální výchova
Občanská společnost a škola

přesahy

Do: Z (sekunda), HV (prima, sekunda, tercie, kvarta)
Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)

GRAMATIKA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví písemně i ústně jednoduchou ruskou větu v přítomném, minulém a budoucím čase ➤ používá radu, doporučení, návod, příkaz a rozkaz ➤ sestaví písemně i ústně ruskou větu za správného použití osvojených základních gramatických struktur ➤ identifikuje řadové číslovky ➤ popíše dle svých schopností gramaticky správně vlastnosti lidí, věcí, zvířat apod. ➤ vyjádří písemně i ústně své preference 	Časování vybraných sloves v přítomném čase – I. a II. časování Časování vybraných sloves se změnou kmenové souhlásky Časování vybraných zvratných sloves Minulý čas sloves Budoucí čas sloves Pohyblivý a stálý přízvuk u sloves Vyjádření českého mám/nemám, potřebuji, musím Vyjádření českého líbí/nelibí se mi Vyjádření preferencí Imperativ (informativně) Skloňování základních typů podstatných jmen tvrdého a měkkého zakončení Skloňování osobních zájmen Řadové číslovky, pravopis, užití Skloňování vybraných adjektiv tvrdého zakončení
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

DOVEDNOSTI V OSTATNÍCH OBLASTECH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ čte foneticky správně texty přiměřené obtížnosti složené ze známé slovní zásoby ➤ používá slovník česko-ruský/rusko-český a abecední slovník v učebnici i v elektronické podobě ➤ foneticky správně reprodukuje obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti ➤ napíše jednoduché texty týkající se rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ píše dle svých schopností krátké texty a napíše jednoduchým způsobem krátká sdělení 	Čtení textů v učebnici a v doplňkových materiálech Čtení s porozuměním Práce se slovníkem Výslovnost. Osvojování dalších principů ruského fonetického systému a procvičování již zvládnutých Kratší písemný projev – psaní kratších textů Psaní fiktivního dopisu do Ruska v prostředí soukromém korespondenčním
průřezová téma	
Multikulturní výchova Multikulturalita	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita Komunikace	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Jsme Evropané	
přesahy	
Z: HV (prima, tercie, kvarta), Z (sekunda)	

4.2.4. Španělský jazyk (vzdělávací obor Další cizí jazyk)

Charakteristika vyučovacího předmětu španělský jazyk

Vyučovací předmět Španělský jazyk je určen žákům sekundy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia. ve všech ročnících jsou výuce předmětu věnovány tři vyučovací hodiny týdně přidělené z fondu disponibilních hodin. Navazuje na poznání mateřského jazyka a má i podobné cíle, tj. jazykové znalosti, komunikační dovednosti, ale i některé cíle specifické jen pro cizí jazyk, které vyplývají z potřeb a života v současném světě.

Výuka španělského jazyka probíhá v multimediální jazykové učebně vybavené moderní technikou. Třída se dělí na skupiny.

Žáci mají k dispozici učebnici, pracovní sešit, slovníček k učebnici, CD/MP3 nahrávky k učebnici i pracovnímu sešitu, nástěnné mapy, on-line cvičení k učebnicím a další obrazový materiál.

Po třech letech výuky se umí žák vyjádřit k běžným problémům, se kterými se pravidelně setkává ve škole, ve volném čase, v rodině. Umí si poradit s většinou situací, jež mohou nastat při cestování v oblasti, kde se tímto jazykem mluví. Umí napsat jednoduchý souvislý text na téma, která dobře zná nebo která ho/ji osobně zajímají. Dokáže popsat své zážitky. Samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládá práci s překladovým slovníkem. Zájemci se mohou účastnit jazykových soutěží, určených pro jejich věkovou kategorii.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- pravidelně do hodin zařazuje skupinovou a samostatnou práci s různými výstupy
- zadává žákům úkoly, aby samostatně vyhledávali a třídili informace z různých zdrojů (učebnice, internet, literatura, mapy)
- vhodnou motivací vede žáka k osvojení takových jazykových prostředků, které slouží ke komunikaci v cizím jazyce
- hodnotí práci žáků a napomáhá rozvíjet jejich kritický postoj k vlastní práci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří praktické problémové úlohy a situace a učí žáky problémy řešit pomocí metod hraní rolí
- výběrem vhodných cvičení vede žáky k rozpoznání problémů a pomáhá navrhovat jejich řešení
- zařazuje do výuky úkoly, při kterých je žák nucen využívat logického myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka vyjádřit v cizím jazyce své názory jak písemně tak ústně
- nacvičuje s žáky vystupování před kolektivem nebo rodilým mluvčím
- vede žáka k zapojení se do diskuse a k obhajobě vlastního názoru
- učí žáka rozumět a orientovat se v konverzačních obratech a situacích, odpovídajícím způsobem na ně reagovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zařazuje do hodin kooperativní vyučování a skupinovou práci, při které žáci procvičují osvojené jazykové prostředky
- učí žáka respektovat různá hlediska, ovládat a řídit svoje jednání a chování ve skupině

Kompetence občanské

Učitel:

- sledováním aktuálního dění ve španělsky mluvících zemích podporuje zájem žáků o společenské a politické události
- učí žáka respektovat přesvědčení jiných, chápat principy, zákony a společenské normy
- seznamuje žáka s tradicemi, kulturním a historickým dědictvím naší země v kontextu Evropy

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k používání vhodných pomůcek a technologií
- zadáváním domácích úkolů vytváří u žáka pravidelné studijní a pracovní návyky

SEKUNDA

Úvod

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyslovuje a čte nahlas plynule a foneticky správně jednoduché texty složené ze známé slovní zásoby; uplatňuje znalost pravidel výslovnosti ➤ používá slovník v učebnici a slovník dvojjazyčný; učí se pracovat s dvojjazyčným slovníkem, pomocí slovníku překládá neznámá slova a užívá je k porozumění či sdělení informace ➤ hlásкуje 	Románské jazyky a španělština Výslovnost, přízvuk Španělská abeceda Hláskování Intonace Interpunkční znaky Čtení španělského textu Práce se slovníkem Španělština na internetu

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ použije správně pozdravy při setkání, rozloučení a další zdvořilostní formulace ➤ používá výrazy týkajících se každodenních životních situací; dokáže porozumět základním frázím a jednoduchým větám ➤ rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele a adekvátně na ně reaguje ➤ zapojí se do jednoduchých rozhovorů ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného a podobné otázky pokládá ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat ➤ vyplní základní údaje o sobě ve formuláři 	Pozdravy, rozloučení, Oslovení, poděkování Představování Osobní informace: národnost, bydliště... Potvrzení a opravování informací Sdělení polohy věcí Popis aktivit a místa o prázdninách Porovnávání Jednoduché zdůvodňování Vyjádření libosti a nelibosti - úvod Vyjádření souhlasu a nesouhlasu Vyjadřování názoru
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občanská společnost a škola Občan, občanská společnost a stát	
Multikulturní výchova Kulturní diference Lidské vztahy	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace	
přesahy	
Do: Z (sekunda)	

TÉMATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadřuje se v jednoduchých oznamovacích větách a porozumí v základních životních situacích 	Názvy států a národnosti Číslovky 0-20 Předměty ve třídě Barvy

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat ➤ sdělí písemně základní údaje o své osobě ➤ dokáže použít názvy států a jejich obyvatel ➤ pojmenuje a jednoduše popíše (barva, rozměr atd.) věci ve třídě ➤ určí umístění předmětů a pojmenuje je ➤ řekne, co dělá v hodinách španělštiny ➤ popíše svůj prázdninový den a místo, kde tráví prázdniny ➤ stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ vyhledává nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům 	<p>Přídavná jména pro popis předmětů Aktivity v hodinách španělštiny Volnočasové a prázdninové aktivity Každodenní činnosti Popis míst</p>
---	--

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ identifikuje a správně používá osobní zájmena ➤ správně používá slovesa v přítomném čase ➤ tvoří gramaticky správné otázky ➤ spojí věty vhodnými spojkami do souvětí ➤ aplikuje nepravidelná slovesa 	<p>Osobní zájmena Zápor ve větě Slovesa ser, estar, hay Tázací zájmena Člen určitý a neurčitý Rod a číslo podstatných jmen Přechylování a množné číslo přídavných jmen Časování pravidelných sloves v přítomném čase Slovesa se změnou kmenové souhlásky (o→ue, e→ie) Nepravidelná slovesa Zvratná slovesa Předložky Spojky Ukazovací zájmena Stupňování přídavných jmen</p>

REÁLIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozumí obsahu a smyslu jednoduchého textu, v textu vyhledá potřebnou informaci a odpověď na otázku ➤ najde na mapě španělsky mluvící země 	<p>Oficiální jazyky Španělska Španělština ve světě Geografie Španělska Některá významná španělská města</p>

➤ orientuje se na mapě Španělska; ➤ vyhledá hlavní město a některá další velká města, pohoří, řeky	

průřezová téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

přesahy

Do: Z (sekunda)

Z: Z (sekunda)

TERCIE

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ osvojuje si nové výrazy a vazby nutné pro konverzaci v každodenním životě ➤ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho rodiny a podobné otázky pokládá ➤ osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v daných komunikačních situacích ➤ používá známé zdvořilostní fráze a výrazy ➤ vyjadří souhlas a nesouhlas ➤ řekne, co umí a neumí dělat ➤ vyslovuje, čte nahlas texty se správnou výslovností ➤ rozumí známým výrazům odpovídajícím běžným životním situacím; rozumí jednoduchým sdělením, základním frázím a jednoduchým větám; ➤ rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům ➤ reaguje na jednoduché písemné sdělení ➤ odpovídá na jednoduché dotazy 	<p>Vyjadřovaní libosti a nelibosti</p> <p>Vyjadřování názoru</p> <p>Porovnávání</p> <p>Vykáni</p> <p>Vyjádření souhlasu a nesouhlasu</p> <p>Vyjadřování zájmů</p> <p>Vysvětlování a popis cesty</p> <p>Sdělování času, poznávání hodin</p> <p>Sjednání schůzky</p>

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola
Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova

Kulturní diference

Lidské vztahy

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

přesahy**Do:** Z (sekunda)**Z:** Z (sekunda)

TÉMATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➢ sdělí písemně základní údaje o své rodině a běžných každodenních situacích ➢ vyjádří, co kdo dělá v různých profesích a odpoví na otázky týkající se povolání ➢ sdělí základní informace o počasí a určí roční období ➢ popíše svůj vzhled, povahu ➢ určí příbuzenské vztahy ➢ napíše jednoduché texty týkající se jeho rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat ➢ pojmenuje dny v týdnu a určí datum ➢ reaguje na jednoduché písemné sdělení ➢ vyhledává nové výrazy a slovní zásobu k probíraným tématům ➢ napočítá do 100, zeptá se na množství ➢ vytvoří si rozvrh hodin (reálný, ideální) ➢ sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se školy ➢ orientuje se v časových údajích, porozumí jim ➢ hovoří, o tom jaké filmy se mu líbí ➢ vypráví o svých zájmech, zálibách ➢ zeptá se na cestu a popíše ji ➢ popíše průběh všedního dne 	<p>Povolání a místa výkonu povolání Osobní údaje Číslovky 1 –100, řadové číslovky Roční období a počasí Rodina, příbuzenské vztahy Charakteristika osob: fyzický vzhled, povahové vlastnosti Měsíce, dny v týdnu Záliby a zájmy Každodenní činnosti Druhy filmů Dopravní prostředky Orientace ve městě Kulturní události Školní předměty</p>

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
➤ používá přivlastňovací zájmena nesamostatná	Slovesa ser, estar, hay Nepravidelná slovesa
➤ vyjadřuje vztahy přivlastnění	Předložky a spojky
➤ napíše jednoduchá sdělení a odpověď na sdělení za správného použití základních gramatických struktur a vět	Vykání Přivlastňovací zájmena nesamostatná Stupňování přídavných jmen
➤ spojí věty vhodnými spojkami do souvětí	Slovesa gustar, encantar, interesar Příslovce
➤ aplikuje nepravidelná slovesa	Zájmena předmětu nepřímého
➤ sdělí své plány do blízké budoucnosti a zeptá se ostatních, co budou dělat	Vazba Ir + infinitiv Slovesa se změnou kmenové samohlásky (e→i) Slovesné vazby

REÁLIE	
výstupy	učivo
➤ orientuje se na mapě Španělska; ➤ vyhledá autonomní oblasti a města ➤ hovoří o španělských svátcích a oslavách ➤ popíše běžný den ve Španělsku	Autonomní oblasti Španělska Španělská rodina Španělské svátky a oslavy Barcelona a Madrid Běžný den ve Španělsku

průřezová téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
Objevujeme Evropu a svět
Jsme Evropané

přesahy

Do: Z (sekunda)
Z: Z (sekunda)

KVARTA

KOMUNIKAČNÍ DOVEDNOSTI	
výstupy	učivo
➤ poskytne nekomplikované informace	Popis neznámé věci
➤ odhadne význam neznámých slov na základě již osvojené slovní zásoby a kontextu	Výhody a nevýhody Umísťování věcí Přivítání návštěvy
➤ rozumí obsahu a chápe smysl jednoduchých textů;	Povolení a zákazy Sdělení ceny a množství potravin

<ul style="list-style-type: none"> ➤ v textech vyhledá požadovanou informaci a odpověď na otázku; vymyslí pointu příběhu ➤ dokáže reprodukovat obsah textu přiměřeného stupně obtížnosti; interpretuje přiměřeně obsah promluvy a jednoduché konverzace ➤ aplikuje jednoduché konverzační obraty v běžných životních situacích; ➤ ústně poskytne požadované informace ➤ dokáže v rámci svých možností porozumět slyšenému projevu a odhaduje neznámá slova z kontextu; ➤ vypracuje cvičení k poslechovému textu ➤ zapojí se do jednoduché konverzace dalších osob prostřednictvím běžných výrazů 	Rady a příkazy Objednávání jídla Nakupování Vyprávění v minulosti
---	--

průřezová téma

Multikulturní výchova

Multikulturalita

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiena , Kreativita , Poznávání lidí , Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá , Objevujeme Evropu a svět , Jsme Evropané

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

TÉMATA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje některé druhy jídla a nápojů ➤ rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům ➤ popíše dům nebo byt a jeho části, sdělí výhody a nevýhody svého bydliště ➤ objedná si jídlo v restauraci a popíše, z čeho se skládá pokrm ➤ nakoupí potraviny a určí cenu a množství potravin ➤ řekne, co dělal v uplynulých dnech i v minulosti ➤ vypráví o svých cestách ➤ určí, kde se věci nachází a komu patří ➤ vypráví o minulosti 	Části domu/bytu, nábytek Na návštěvě Předměty používané na cestách Jídlo a pití Druhy obchodů V obchodě V restauraci Cestování Zážitky z cest

GRAMATIKA	
výstupy	učivo
➤ sestaví písemně i ústně větu za správného použití jím osvojených základních gramatických struktur	Neurčitá zájmena Zájmena předmětu přímého a nepřímého Přivlastňovací zájmena samostatná
➤ aplikuje slovesa v rozkazovacím způsobu	Slovesa ser, estar, hay Slovesné vazby
➤ poradí, přikáže a zakáže	Rozkazovací způsob pro 2. osobu č. j.
➤ řekne, co je dovoleno a zakázáno	Věty zvolací
➤ aplikuje pravidelná a nepravidelná slovesa v minulém čase	Podmiňovací věty Trpný rod a zvratné se
➤ reaguje gramaticky správně v běžných, probraných situacích užitím vhodných výrazů a frazeologických obratů	Minulý čas jednoduchý pravidelných a nepravidelných sloves

REÁLIE	
výstupy	učivo
➤ podá informace obecného charakteru a přiměřené jeho věku týkající se Španělska	Nejvýznamnější španělské památky
➤ zná tradiční španělská jídla a nápoje	Španělská a latinskoamerická kuchyně
➤ porozumí jednoduchým španělským písni a reprodukuje je	Hudba a tanec ve Španělsku a Latinské Americe
přesahy	
Do: Z (sekunda)	
Z: Z (sekunda)	

4.3. Matematika a její aplikace (vzdělávací oblast)

4.3.1. Matematika (vzdělávací obor Matematika a její aplikace)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	5	4	4	4
za školní rok	170	136	136	136

Charakteristika vyučovacího předmětu Matematika

Vyučovací předmět Matematika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia.

V primě je vyučován v rozsahu 5 hodin týdně (z toho 1 disponibilní hodina), v sekundě 4 hodiny (z toho jedna disponibilní), v terci a kvartě jsou matematice věnovány 4 výukové hodiny týdně.

Výuka probíhá většinou v kmenových třídách, někdy v učebně přírodních věd (k dispozici je interaktivní tabule) nebo v počítačové učebně (k dispozici jsou osobní počítače).

Jednou z rozšiřujících forem výuky je účast v soutěžích, pro žáky všech ročníků je určena Matematická olympiáda a Klokan, pro žáky primy a sekundy Pythagoriáda.

Cíle vzdělávání

- získání základních poznatků o matematice a rozvoj matematické gramotnosti
- rozšíření znalostí o číselných oborech
- osvojení základních matematických operací s čísly a rozvíjení paměti prostřednictvím numerických výpočtů
- rozvíjení kombinatorického a logického myšlení
- vytváření základních pojmu např. proměnná, neznámá atd. a jejich využití v praxi
- rozvíjení základů geometrie v rovině i prostoru
- rozvíjení systematicnosti, vytrvalosti a přesnosti
- poznání skutečnosti, že k výsledku lze dospět několika způsoby
- řešení praktických úloh a problémových úloh z běžného života
- využívání matematických poznatků v praxi – odhad, měření velikosti a vzdálenosti, orientace

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k osvojování obecně užívaných matematických termínů, znaků a symbolů
- k efektivnímu využívání získaných informací a ke komplexnímu pohledu na matematické jevy
- k využívání prostředků výpočetní techniky
- k řešení úloh, které se těsně dotýkají praxe a ilustrují tak smysl osvojovaných matematických postupů pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k nalezení problému, zvolení postupu, jeho řešení a závěrečnému vyhodnocení

- k rozboru a obhajobě vlastního postupu řešení
- k aplikaci osvědčených postupů při řešení typových úloh
- ke kontrole dosažených výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k formulaci svých myšlenek a názorů v písemné i mluvené formě v logickém sledu
- k argumentaci využívající mimo jiné i nákresů, grafů a tabulek
- k diskusi a snaze o komplexní pohled na řešený problém

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinové práce, která umožňuje rozdělení úkolů, ale vyžaduje schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- k podílení se na vytváření pravidel práce ve skupině a schopnosti přijímat různé role v rámci skupiny
- k plnění úkolů přiměřených k úrovni jejich individuálních schopností, při nichž podnášejí svou zvídavost, tvořivost a sebevědomí

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení zodpovědného vztahu k životnímu prostředí i jeho ochraně
- k snaze ohodnotit a ocenit výsledky práce své i ostatních spolužáků
- k dodržování pravidel společenského chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení svých grafických schopností při řešení geometrických úloh
- k zjištění potřebnosti teoretických znalostí pro řešení praktických problémů
- k seznámení s možnostmi využití získaných dovedností při dalším vzdělávání a vlastním profesním zaměření

PRIMA

CELÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s celými čísly a využívá je při řešení reálných úloh ➤ pokouší se řešit různé typy číselných a obrázkových řad z oboru celých čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ rozlišuje kladná a záporná čísla ➤ vyznačuje celá čísla na číselné ose ➤ vysvětluje pojem opačné číslo ➤ porovnává celá čísla 	Čtení a zápis celých čísel Zobrazení na číselné ose Porovnávání celých čísel Opačné číslo Početní operace s celými čísly
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	

Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	přesahy
Do: D (prima) Z: D (prima)	

DESETINNÁ ČÍSLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s desetinnými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) a využívá je při řešení reálných úloh ➤ porovnává a zaokrouhuje desetinná čísla ➤ pokouší se řešit různé typy číselníků a obrázkových řad z oboru desetinných čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ čte a zapisuje desetinná čísla ➤ zobrazuje desetinná čísla na číselné ose 	Čtení a zápis desetinných čísel Zobrazení na číselné ose Porovnávání desetinných čísel Zaokrouhlování Početní operace s desetinnými čísly
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ÚHEL A JEHO VELIKOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rýsuje a měří úhly ➤ provádí početní i grafické operace s úhly ➤ sestrojuje osu úhlu ➤ používá pojmy rameno a vrchol úhlu ➤ rozdělňuje a pojmenovává druhy úhlů ➤ rozdělňuje vedlejší a vrcholové úhly, využívá jejich vlastnosti 	Úhel jako část roviny Rýsování úhlů Jednotky velikosti úhlů a měření velikosti úhlů Ostrý, tupý, přímý, pravý, plný úhel Osa úhlu Početní a grafické operace s velikostmi úhlů Dvojice úhlů
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

přesahy

Do: Z (prima)

Z: Z (prima)

DĚLITELNOST PŘIROZENÝCH ČÍSEL

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí rozklad na součin prvočísel ➤ určuje nejmenší společný násobek a největší společný dělitel ➤ rozeznává pojmy násobek a dělitel ➤ používá znaky dělitelnosti ➤ vysvětluje pojmy prvočíslo a číslo složené ➤ určuje a užívá násobky a dělitele 	Násobek a dělitel Znaky dělitelnosti Prvočíslo Číslo složené Společný násobek a dělitel

KVÁDR A KRYCHLE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje kvádr a krychli ➤ používá vzorce k výpočtům obsahu a objemu kvádru a krychle při řešení reálných úloh ➤ rýsuje síť kvádru a krychle ➤ načrtne těleso ➤ používá převody jednotek obsahu a objemu 	Kvádr, krychle, síť těles Obraz kvádru a krychle ve VRP Jednotky obsahu Povrch krychle, kvádru Jednotky objemu Objem krychle, kvádru

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: F (prima), VV (prima)

Z: VV (prima), F (prima), VV (sekunda)

RACIONÁLNÍ ČÍSLA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ provádí početní operace s racionálními čísly ➤ převádí zlomky na desetinná čísla a naopak ➤ řeší různé typy číselných a obrázkových řad z oboru racionálních čísel, které vyžadují logické myšlení ➤ čte a zapisuje zlomky 	Čtení a zápis zlomků Porovnávání zlomků Vztah mezi zlomky a desetinnými čísly Zobrazení zlomků na číselné ose Smíšené číslo Početní operace se zlomky Složený zlomek

➤ porovnává zlomky ➤ zobrazuje racionální čísla na číselné ose ➤ vysvětluje pojmy smíšené číslo, převrácené číslo a složený zlomek	

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygiena
 Kreativita
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

TROJÚHELNÍK

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle vzorců počítá obvod a obsah trojúhelníku ➤ sestrojuje trojúhelník dle vět sss, sus, usu ➤ sestrojuje kružnici opsanou a vepsanou ➤ řeší různé typy úloh, které vyžadují obrazovou představivost ➤ popisuje vlastnosti trojúhelníků (trojúhelníková nerovnost) ➤ rozeznává druhy trojúhelníků ➤ používá pojmy těžnice, výška, střední příčka 	Vlastnosti trojúhelníku Dělení trojúhelníků dle velikosti stran a úhlů Vnitřní a vnější úhly Výšky, těžnice, střední příčky Kružnice opsaná a vepsaná Konstrukce trojúhelníků Obvod a obsah trojúhelníku Netradiční úlohy o trojúhelnících

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
 Seberegulace a sebeorganizace
 Kreativita
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Z: VV (sekunda)

PROCENTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětluje pojem procento a promile ➤ užívá základní pojmy procentového počtu ➤ rozeznává vztahy mezi procenty a racionálními čísly ➤ řeší úlohy na procenta 	Pojem procento Základ, počet procent, procentová část Úrok Procenta v úlohách z praxe Grafy a diagramy s procenty Promile

➤ řeší jednoduché praktické úlohy z úrokování ➤ analyzuje reálné grafy a diagramy s procenty	

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
 Seberegulace a sebeorganizace
 Psychohygiena
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: OV (sekunda, kvarta), BI (kvarta), CH (sekunda)

Z: CH (sekunda), OV (sekunda, kvarta), BI (kvarta)

SEKUNDA

SHODNÁ ZOBRAZENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojuje obrazy základních geometrických útvarů ve středové souměrnosti ➤ sestrojuje obrazy základních geometrických útvarů v osové souměrnosti ➤ rozlišuje útvary středově a osově souměrné ➤ intuitivně řeší základní úlohy na dané téma v kartézské soustavě souřadnic ➤ využívá pojmy vzor a jeho obraz, střed souměrnosti, osa souměrnosti, samodružné body ➤ seznamuje se s pojmy orientovaná úsečka a posunutí v rovině 	Středová souměrnost Osová souměrnost Posunutí Souměrné útvary

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
 Kreativita

ČTYŘÚHELNÍKY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje rovnoběžník ➤ rozlišuje jednotlivé typy rovnoběžníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník) a popisuje jejich vlastnosti ➤ charakterizuje lichoběžník 	Rovnoběžník Dělení rovnoběžníků Konstrukce rovnoběžníků Obvod a obsah rovnoběžníku Lichoběžník Konstrukce lichoběžníku

➤ vypočítává obvod a obsah rovnoběžníku a lichoběžníku ➤ sestrojuje všechny typy rovnoběžníků a lichoběžník různými způsoby ➤ aplikuje své znalosti a dovednosti při řešení reálných úloh ➤ poznává souvislosti mezi vzorce pro výpočet obsahu trojúhelníku, rovnoběžníku a lichoběžníku	Obvod a obsah lichoběžníku

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Z: VV (sekunda)

HRANOLY

výstupy

učivo

➤ rozeznává a pojmenovává hranol ➤ používá vzorce k výpočtu povrchu a objemu hranolu ve slovních úlohách ➤ při výpočtu obsahu podstavy hranolu rozlišuje základní typy pravidelných mnohoúhelníků ➤ aplikuje své znalosti o hustotě látky při výpočtu hmotnosti tělesa	Hranol a jeho síť
Povrch a objem hranolu
Slovní úlohy |
|---|---|

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Z: F (prima), VV (sekunda)

POMĚR. PŘÍMÁ A NEPŘÍMÁ ÚMĚRNOST

výstupy

učivo

➤ rozděluje celky na části v daném poměru ➤ zvětšuje a zmenšuje hodnoty v daném poměru	Pojem poměr a postupný poměr
Rozdělování hodnot v daném poměru
Zvětšení a zmenšení v daném poměru
Přímá a nepřímá úměrnost
Trocjenka
Měřítko mapy a plánu |
|---|--|

➤ využívá trojčlenku k řešení slovních úloh z různých oborů (úměra, procenta, směsi, poměr, měřítko) ➤ pracuje s měřítkem reálných plánů a map ➤ rozhoduje o typu úměrnosti ➤ vyjadřuje úměrnosti tabulkou, grafem v kartézské soustavě souřadnic, rovnicí ➤ vysvětluje pojem poměr a postupný poměr	

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Psychohygiena
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: CH (sekunda), Z (prima)

Z: Z (prima), CH (sekunda), OV (kvarta)

DRUHÁ MOCNINA A ODMOCNINA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ z paměti umocňuje a odmocňuje některá přirozená čísla, popř. odhaduje výsledek ➤ určuje druhou mocninu a odmocninu pomocí kalkulátor ➤ vysvětluje pojem mocnina a odmocnina, pojmenovává části mocniny ➤ pojmenovává pojmy reálné číslo, reálná osa 	Druhá mocnina Druhá odmocnina

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Psychohygiena
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

PYTHAGOROVA VĚTA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ formuluje Pythagorovou větu ➤ aplikuje Pythagorovou větu k řešení slovních úloh z praxe 	Pythagorova věta Výpočet délek stran v pravoúhlém trojúhelníku Užití Pythagorovy věty k řešení úloh z praxe

➤ rozlišuje odvěsný a přeponu v pravoúhlém trojúhelníku ➤ využívá aritmetickou podobu Pythagorovy věty k výpočtu délek stran pravoúhlého trojúhelníku	Obrácená Pythagorova věta a její užití

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

VÝRAZY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určuje hodnotu výrazu ➤ zapisuje pomocí výrazů slovní text ➤ pojmenovává pojmy číselný výraz, výraz s proměnnou ➤ provádí základní početní operace s výrazy 	Číselné výrazy Výrazy s proměnnou Výpočty s výrazy

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Kreativita
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

KRUŽNICE, KRUH, VÁLEC

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětluje pojmy kružnice, kruh ➤ vypočítává délku kružnice a obsah kruhu ➤ rozpoznává a charakterizuje válec ➤ používá vzorce k výpočtu povrchu a objemu válce ve slovních úlohách ➤ určuje vzájemnou polohu kružnice a přímky ➤ vysvětluje pojmy sečna, tětiva, tečna, vnější přímka ➤ určuje vzájemnou polohu dvou kružnic ➤ vysvětluje pojmy vnější a vnitřní dotyk, soustředné kružnice 	Kružnice, kruh a jejich části Vzájemná poloha přímky a kružnice Vzájemná poloha dvou kružnic Délka kružnice a obsah kruhu Válec Povrch a objem válce

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Seberegulace a sebeorganizace
Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti přesahy
Z: VV (sekunda)

ROVNICE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ řeší rovnice pomocí ekvivalentních úprav ➤ užívá logickou úvahu a nalézá různá řešení slovních úloh z různých oborů ➤ rozeznává rovnost a nerovnost ➤ využívá pojmy rovnice, levá strana rovnice, pravá strana rovnice ➤ provádí zkoušku řešení 	Rovnost a nerovnost Řešení rovnic Slovní úlohy
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONSTRUKČNÍ ÚLOHY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestrojuje jednoduché konstrukce a formálně zapisuje postup konstrukce, používá potřebnou matematickou symboliku ➤ využívá při konstrukci pojem množina bodů dané vlastnosti ➤ charakterizuje Thaletovou kružnici a využívá ji při konstrukčních úlohách ➤ aplikuje znalosti základů geometrie v konstrukčních úlohách 	Jednoduché konstrukce Thaletova kružnice Konstrukční úlohy
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

TERCIE

MOCNINY S PŘIROZENÝM MOCNITELEM	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje pravidla pro počítání s mocninami při výpočtech výrazů s více mocninami ➤ určuje třetí mocninu pomocí kalkulátoru ➤ z paměti určuje třetí mocninu některých přirozených čísel, popř. odhaduje výsledek ➤ rozpoznává mocniny s přirozeným mocnitelem ➤ zapisuje číslo pomocí mocnin o základu deset 	Třetí mocnina Mocniny s přirozeným mocnitelem Početní operace s mocninami Zápis čísel v desítkové soustavě
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (kvarta) Z: F (kvarta)	

STATISTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ve sdělovacích prostředcích vyhledává statistická data z různých oborů, která pak dále statisticky zpracovává a porovnává ➤ vyhodnocuje data zpracovaná ve formě grafů, diagramů nebo tabulek ➤ vysvětluje pojmy soubor, znak, četnost znaku, aritmetický průměr 	Základní pojmy Zpracovávání dat Grafy, diagramy, tabulky
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (prima, tercie), Chf (kvarta), Chbi (kvarta)	

PODOBOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ užívá věty o podobnosti trojúhelníků v početních a konstrukčních úlohách ➤ používá souvislost mezi běžně používaným pojmem podobnosti a matematickou definicí podobnosti ➤ rozlišuje podobné a shodné útvary 	Podobnost geometrických útvarů Věty o podobnosti trojúhelníků
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ÚPRAVY VÝRAZŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ upravuje mnohočleny na součin vytýkáním před závorku ➤ upravuje výrazy pomocí vzorců ➤ specifikuje lomený výraz ➤ určuje a zapisuje podmínky ➤ upravuje lomený výraz ➤ získané dovednosti využívá při násobení lomeného výrazu mnohočlenem 	Vzorce pro úpravu výrazů Lomený výraz Rozširování a krácení lomených výrazů Násobení lomených výrazů
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

LINEÁRNÍ ROVNICE A JEJICH SOUSTAVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získané dovednosti využívá při řešení slovních úloh z různých oborů (úlohy o pohybu, společné práci, směsích) ➤ řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli ➤ řeší jednoduché soustavy rovnic pomocí sčítací a dosazovací metody ➤ při řešení úloh volí vhodný počet neznámých a vybírá si metodu, která mu nejvíce vyhovuje ➤ ze vzorců vyjadřuje danou neznámou 	Rovnice s neznámou ve jmenovateli Soustavy dvou rovnic se dvěma neznámými Slovní úlohy Vyjádření neznámé ze vzorce
průřezová téma	

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: F (sekunda)

Z: F (sekunda)

FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle funkčního předpisu sestavuje tabulku funkce a sestroje její graf ➤ užívá znalostí o funkcích k řešení slovních úloh z různých oborů ➤ používá pojem funkce ➤ určuje základní vlastnosti lineární funkce (definiční obor, obor hodnot, rostoucí a klesající funkce) ➤ řeší jednoduché soustavy rovnic pomocí grafické metody ➤ popisuje grafy dalších základních funkcí (kvadratická funkce, goniometrické funkce) 	Definice funkce Lineární funkce Grafické řešení soustavy dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými Příklady dalších funkcí Slovní úlohy Logické řady jako funkce
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: F (sekunda) Z: OV (prima), F (sekunda)	

KVARTA

GONIOMETRICKÉ FUNKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ s využitím kalkulátoru vypočítává velikosti stran a úhlů v pravoúhlém trojúhelníku ➤ své dovednosti aplikuje při řešení slovních úloh z trigonometrie ➤ rozlišuje jednotlivé goniometrické funkce jako poměry stran v pravoúhlém trojúhelníku 	Trigonometrie Výpočet velikosti stran a vnitřních úhlů v pravoúhlém trojúhelníku Slovní úlohy
průřezová téma	

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy**Do:** Chf (kvarta)**Z:** Chf (kvarta)**TĚLESA**

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje, načrtává a charakterizuje jehlan a kužel ➤ pojmenovává komolá tělesa ➤ definuje kouli a kulovou plochu ➤ vypočítává povrch a objem těles ➤ sestrojuje obrazy těles ve volném rovnoběžném promítání ➤ využívá znalostí z různých partií matematiky k řešení složitějších úloh z praxe, které se týkají geometrických těles 	Jehlan a kužel Koule a kulová plocha Povrch a objem těles Úlohy z praxe

průřezová téma**Osobnostní a sociální výchova**

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Kreativita

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy**Do:** F (prima)**Z:** F (prima), VV (sekunda, kvarta)**KVADRATICKÉ ROVNICE**

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje lineární a kvadratickou rovnici ➤ řeší jednoduché kvadratické rovnice pomocí vzorce 	Řešení kvadratické rovnice pomocí vzorce

průřezová téma**Osobnostní a sociální výchova**

Rozvoj schopností poznávání

Seberegulace a sebeorganizace

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

ZÁKLADY FINANČNÍ MATEMATIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ počítá jednoduché příklady z úrokování ➤ vysvětluje pojmy věřitel, dlužník, daň, zisk ➤ rozlišuje jednoduché a složené úrokování ➤ popíše základní znaky daňové politiky ČR a EU ➤ aplikuje matematické dovednosti při řešení modelových situací z rodinného hospodaření 	Jednoduché a složené úrokování Matematika v rodinném hospodaření
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetence Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (tercie, kvarta) Z: OV (tercie, kvarta)	

ČÍSELNÉ OBORY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ systematizuje své matematické znalosti z jednotlivých číselných oborů ➤ používá definici a geometrickou interpretaci pojmu absolutní hodnota reálného čísla ➤ na reálné ose znázorňuje jednotlivé typy intervalů 	Obor přirozených čísel Obor celých čísel Obor racionálních čísel Obor reálných čísel
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

ZÁKLADY VÝROKOVÉ LOGIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá pojem množina ➤ provádí základní operace s množinami (sjednocení, průnik, doplněk) ➤ rozlišuje jednoduché a složené výroky a jejich negace ➤ při řešení konkrétních úloh množinové nebo výrokové matematiky využívá logické myšlení 	Množiny a operace s nimi Výroky a jejich negace
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
SYSTEMATIZACE A PROHLOUBENÍ UČIVA O ROVNICÍCH, NEROVNICÍCH A JEJICH SOUSTAVÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ získané dovednosti aplikuje při řešení slovních úloh ➤ provádí početní operace s lomenými výrazy (sčítání, odčítání, násobení, dělení) ➤ využívá úpravy výrazů při řešení rovnic s neznámou ve jmenovateli ➤ rozlišuje souvislost určování podmínek a nutnosti zkoušky ➤ řeší lineární nerovnice ➤ řeší soustavy rovnic a nerovnic ➤ rozlišuje ekvivalentní a důsledkové úpravy ➤ používá množinový zápis řešení rovnic, nerovnic a jejich soustav 	Početní operace s lomenými výrazy Rovnice a nerovnice s neznámou ve jmenovateli Další typy rovnic a nerovnic Soustavy rovnic a nerovnic Slovní úlohy
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

4.4. Informační a komunikační technologie (vzdělávací oblast)

4.4.1. Informační a komunikační technologie (vzdělávací obor Informační a komunikační technologie)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	1	-	1	2
za školní rok	34	-	34	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Informační a komunikační technologie

Předmět Informační a komunikační technologie vychází ze vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie a integruje vzdělávací obsah oboru Člověk a svět práce - Využití digitálních technologií. Je určen žákům primy, tercie a kvarty osmiletého gymnázia v rozsahu 1 hodina týdně v primě, 1 hodina v terci a 2 hodiny v quartě z fondu disponibilních hodin. Výuka probíhá v počítačových učebnách. Žáci jsou rozděleni do skupin tak, aby každý pracoval samostatně na svém počítači.

Informační a komunikační technologie umožňuje žákům dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti, získat elementární dovednosti v ovládání prostředků ICT, seznámit se s informačními technologiemi, se základy počítačové grafiky a publikování na internetu, rozvíjet základní myšlenkové operace, orientovat se ve světě informací a osvojit si obecné principy a strategie řešení problémů (praktických i teoretických).

Získané dovednosti lze aplikovat ve všech oblastech základního vzdělání.

Cílové zaměření

Vzdělávání směřuje žáka k:

- poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií
- porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- schopnosti formulovat svůj požadavek a využívat při interakci s počítačem algoritmické myšlení
- porovnávání informací a poznatků z většího množství alternativních informačních zdrojů, a tím k dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací
- využívání výpočetní techniky, aplikačního i výukového software ke zvýšení efektivnosti své učební činnosti a racionálnější organizaci práce
- tvořivému využívání softwarových a hardwareových prostředků při prezentaci výsledků své práce
- pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- respektování práv k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu či jiných médiích
- šetrné práci s výpočetní technikou
- poznání, že technika jako významná součást lidské kultury je vždy spojena s pracovní činností člověka

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k osvojování základních pojmů ICT
- porovnává znalosti a zkušenosti u žáků
- hodnotí proces zpracování informací a vhodnost volby prostředků ICT
- konfrontuje výsledky práce s obecně platnými zásadami
- vede žáky k samostatné práci i spolupráci

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti přesně analyzovat požadavky, volit vhodné prostředky ICT
- vede žáky ke schopnosti vyhledat vhodné informace k řešení problému, najít jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využít získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení
- vede žáky k samostatnému řešení problémů; ke schopnosti volit vhodné způsoby řešení a využít při řešení problémů logické, matematické a empirické postupy
- vede žáky ke schopnosti kritického myšlení, činit uvážlivá rozhodnutí a k jejich obhájení, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů zhodnotit

Kompetence komunikativní

Učitel:

- využíváním prostředků ICT vede žáky k efektivnímu zpracování informací
- prostřednictvím individuální i skupinové výuky vede žáky k dovednosti podřídit se zájmu skupiny, chápat odpovědnost jednotlivce za výsledky dílčích úkolů a potřebu efektivní spolupráce při zpracování konečných výsledků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke schopnosti pracovat v týmu a podílet se na realizaci společných pracovních a jiných činností
- vede žáky ke schopnosti přijímat a plnit odpovědně svěřené úkoly
- vede žáky ke schopnosti přispívat k vytváření vstřícných mezilidských vztahů

Kompetence občanské

Učitel:

- šetrným a ohleduplným zacházením s prostředky ICT učí zodpovědnosti za svěřený majetek
- vede žáky k využití prostředků ICT nejen pro potřeby dalšího vzdělávání, ale i pro účely uplatnění v praktickém životě (komunikace s úřady)

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje práci s prostředky ICT - práce se stává efektivnější a organizace činností racionálnější
- vyžaduje využívání prostředků ICT nejen ke zpracování informací, ale i k modelování přírodních a sociálních jevů a procesů

PRIMA

ICT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejbližší periferie ➤ pracuje s prostředky správy operačního systému, nastavuje jeho uživatelské prostředí ➤ dodržuje bezpečnost a hygienu práce s počítačem ➤ chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím ➤ získává správné návyky při práci s výpočetní technikou ➤ rychle a přesně ovládá klávesnici PC desetiprstovou hmatovou metodou 	Osobní počítač - principy fungování, části, periferie Operační systém, data, soubor, složka, souborový manažer, program, sdílení složek, zástupce, práce s okny, vzhled pracovní plochy Ergonomie Pravidla práce s počítačem, virové nebezpečí, legálnost software, ochrana autorských práv prostředky zabezpečení dat před zneužitím a ochrany dat před zničením Základy psaní na klávesnici ve výukovém programu
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kooperace a kompetice Hodnoty, postoje, praktická etika environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: VV (sekunda)	

TERCIE

Počítačová grafika	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná základní typy grafických formátů, volí odpovídající programové vybavení pro práci s nimi a na základní úrovni grafiku tvoří a upravuje ➤ uplatňuje základní estetická pravidla pro práci s grafikou 	Programy pro rastrovou a vektorovou grafiku, rastrové a vektorové obrázky, barevné modely RGB, CMYK, rozlišení, barevná hloubka, formáty grafických souborů, kompozice, koláž, základní úpravy obrázku a fotografie, práce s filtry, vrstvy, vektorové kresby – základní objekty
Publikování na internetu	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základy jazyka HTML a CSS pro tvorbu jednoduchých HTML dokumentů ➤ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro publikování na internetu 	Základy jazyka HTML, kaskádové styly, struktura HTML dokumentu, publikování informací na internetu Webdesign, základní pravidla tvorby webu
průřezová téma	
<p>Multikulturní výchova</p> <p>Lidské vztahy</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení</p> <p>Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Práce v realizačním týmu</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Rozvoj schopností poznávání</p> <p>Seberegulace a sebeorganizace</p> <p>Kreativita</p> <p>Komunikace</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>Vztah člověka k prostředí</p>	
<p>Do: VV (tercie)</p> <p>Z: VV (kvarta)</p>	

KVARTA

ICT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost ➤ ovládá práci s textovými a tabulkovými kalkulátory a využívá vhodných aplikací ➤ uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem ➤ pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním zdraví ➤ používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vazby mezi nimi ➤ zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni v textové, grafické a multimediální formě 	Internet Vývojové trendy informačních technologií Hodnota a relevance informací a informačních zdrojů, metody a nástroje jejich ověřování Textový editor – popis prostředí, formátování textu, kombinace textu, obrázků a dalších objektů, tabulky, formuláře, šablony, styly Tabulkový kalkulátor – popis prostředí, buňky, relativní a absolutní adresa, funkce a vzorce, grafy, filtry, práce s daty Typografická a estetická pravidla Ochrana práv k duševnímu vlastnictví, copyright, informační etika Spolupráce částí balíku kancelářského software (sdílení a výměna dat, import a export dat...) Prezentace informací – zásady zpracování prezentace, popis prostředí prezenzačního programu, snímky, objekty na snímku, řazení, přechody, animace snímků, šablony, vlastní prezentace, multimédia
průřezová téma	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti Tvorba mediálního sdělení Práce v realizačním týmu	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: OV (kvarta), VV (kvarta) Z: OV (kvarta)	

4.5. Člověk a společnost (vzdělávací oblast)

4.5.1. Občanská výchova (vzdělávací obor Výchova k občanství)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	1	1	2	2
za školní rok	34	34	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Občanská výchova

Předmět vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a společnost, z oboru Výchova k občanství, a integruje obsah učiva z oboru Svět práce a Výchova ke zdraví.

Vyučovací předmět Občanská výchova je vyučován v prvních čtyřech ročnících osmiletého gymnázia, a to v primě a sekundě v týdenní dotaci jedné vyučovací hodiny, v terci a kvartě v týdenní dotaci dvou vyučovacích hodin (hodina v terci a kvartě je z fondu hodin pro obor Svět práce, druhá hodina v terci pochází z fondu disponibilních hodin).

Velmi široký a pestrý obsah předmětu umožňuje žákům seznamovat se s rolí občana demokratické společnosti a poznávat jednotlivé stránky sociální reality, ale i dávat do souvislostí poznatky z různých vzdělávacích oblastí. Předmět Občanská výchova má tedy v rámci základního vzdělávání specifickou funkci vytvářet mezioborové vazby a prostřednictvím průřezových témat předávat žákům celistvý obraz světa.

Žák si postupně uvědomuje vlastní autonomní osobnost jako aktivní součást příbuzenských, občanských, politických, ekonomických a právních vztahů. Od sebepoznání by měl žák směřovat k pochopení sounáležitosti a spoluzodpovědnosti, a to v rovině rodiny, školy, obce, státu i v rovině globální. Na základě znalosti vlastních práv a povinností by měl znát a respektovat práva ostatních jedinců a skupin. V rámci předmětu je kladen důraz na uvědomování si hodnot, vytváření postojů a praktických sociálních dovedností jako prostředků k dalšímu rozvoji osobnosti. Žák je schopen posoudit své jednání z hlediska obecně přijímaných morálních kritérií a převzít zodpovědnost za své názory, jednání a jeho důsledky.

Cílem předmětu Občanská výchova odpovídají také metody vyučování. Aby byl žák aktivně zapojen do procesu výuky, učitel uplatňuje metodu skupinové práce, komunikační aktivity a prvky dramatické výchovy a vede žáky k samostatnému, nezávislému a kritickému myšlení.

Výuka je doplnována besedami.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- střídá výukové metody tak, aby si každý žák našel pro něj nejfektivnější způsob učení
- propojuje poznatky z různých vzdělávacích oblastí, vede žáky k využívání znalostí z jiných předmětů
- používáním různých informačních zdrojů rozvíjí u žáků schopnost vyhledávat, získávat a využívat informace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly tak, aby žáci museli identifikovat problémy ve svém okolí, ve škole i v rodině a systematicky hledat vhodné metody k jejich řešení
- vede žáky k diskuzi o řešených problémech, podporuje je ve snaze obhájit svůj názor a podložit ho argumenty

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání informací z různých zdrojů
- zavádí metody kooperativního učení (práce ve skupinách)
- při verbálním projevu žáka dbá na jeho kultivovanost, při písemném vypracování úkolu dbá na přehlednost, věcnost a správnost
- reaguje na informace z médií a podporuje diskuzi o nich

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dbá na dodržování dohodnutých pravidel ze strany všech žáků veřejně oceňuje úspěchy žáků
- prostřednictvím řešených témat napomáhá žákům vytvářet si pozitivní a realistickou představu o nich samých
- citlivě reaguje na mezilidské vztahy ve třídě

Kompetence občanské

Učitel:

- prostřednictvím řešených témat rozvíjí v žácích schopnost orientovat se v právech a povinnostech občana
- zadáváním vybraných úkolů posiluje v žácích vědomí osobní i občanské povinnosti

Kompetence pracovní

Učitel:

- důslednou kontrolou vede žáky k zodpovědnosti při školní práci a k získávání správných pracovních návyků
- seznamuje žáky s možnostmi dalšího vzdělávání vzhledem k předpokládané profesní orientaci
- objektivním a zdůvodněným hodnocením umožňuje žákům vytvořit si realistickou představu o svých schopnostech a možnostech

PRIMA

ÚVOD K VÝUCE OBČANSKÉ VÝCHOVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla práce v hodině, přijatá pravidla soužití mezi vrstevníky ➤ komunikuje se spolužáky i s učitelem 	Poznávání spolužáků. Seznámení s obsahem učiva občanské výchovy, pravidla práce v hodinách, jejich tvorba .
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	

ČLOVĚK V RYTMU ČASU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pojmenuje významné svátky církevního i občanského kalendáře a uvědomuje si jejich kulturní a historické kořeny ➤ uvede přírodní zákonitosti, které odlišují jednotlivá roční období ➤ odlišuje přírodní a umělé cykly popíše svůj denní režim ve všední den a o víkendu, navrhne jeho úpravu v duchu zásad psychohygieny 	Kalendář svátků občanského i církevního kalendáře. (průběžně zařazováno do jednotlivých měsíců) Cyklus dne, týdne, roku. Denní rytmus, volný čas. režim dne, aktivní využívání volného času
průřezová téma	
Multikulturní výchova Kulturní diference Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (sekunda), D (sekunda), BI (tercie, kvarta) Z: a (sekunda), FR (tercie), BI (tercie, kvarta)	

NAŠE ŠKOLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává projevy záporných vlastností u sebe i u druhých lidí, navrhne, jak by mohl své chování usměrnit ➤ pojmenuje svá práva i povinnosti vyplývající ze školního rádu a vysvětlí, proč je třeba se mu podřizovat ➤ přiměřeně svá práva uplatňuje a respektuje práva druhých ➤ popíše, která právní ustanovení se na něj vztahují, dodržuje je a uvědomuje si rizika jejich porušování ➤ popíší, co vše je nutné dokázat k naplnění svých cílů, objasní význam vůle při překonávání překážek ➤ formuluje vlastními slovy význam vzdělání pro život ➤ popíše na příkladech zásady racionální přípravy na vyučování ➤ zjistí základní údaje o historii školy 	<p>Život ve škole. Lidská setkání ve škole.</p> <p>Práva a povinnosti žáků.</p> <p>Význam vzdělání pro život.</p> <p>Historie naší školy.</p> <p>Známí absolventi.</p>
průřezová téma	
<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Občanská společnost a škola</p> <p>Občan, občanská společnost a stát</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Tvorba mediálního sdělení</p> <p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Kreativita</p> <p>Mezilidské vztahy</p> <p>Kooperace a kompetice</p> <p>Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>	
přesahy	
<p>Do: a (prima, sekunda), R (tercie)</p> <p>Z: a (prima), R (tercie)</p>	

RODINA A DOMOV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše vhodné způsoby komunikace s rodiči, sourozenci, prarodiči; navrhne možné způsoby řešení konfliktní situace ➤ vyjmenuje členy své rodiny, dokáže pojmenovat jejich příbuzenský vztah a znají jejich povolání ➤ pojmenuje předpoklady nutné pro uzavření manželství a základní práva a povinnosti vyplývající z manželství ➤ popíše vývojová období života z hlediska významných událostí ➤ vysvětlí pojmy plánované rodičovství, antikoncepcie ➤ posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce při řešení konkrétních úkolů a dosahování cílů v rodině ➤ pojmenuje tradice své rodiny a hodnoty spojené s pojmy rodina a domov ➤ utřídí životní hodnoty, svou volbu zdůvodní v diskuzi ➤ dodržuje zásady hospodárnosti, popíše rizika při hospodaření s penězi ➤ popíše základní příjmy a výdaje rodiny, sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, rozlišuje výdaje zbytné a nezbytné, rozlišuje rozpočet vyrovnaný, schodkový a přebytkový ➤ pojmenují možné problémy, které vznikají v rodinném a osobním životě ➤ uvedou instituce, na které by se obrátili o pomoc při řešení problémových situací 	<p>Rodinné a příbuzenské vztahy.</p> <p>Rodokmen. Typy rodiny.</p> <p>Manželství (vznik manželství, jiné podoby soužití)</p> <p>Rodina a její funkce.</p> <p>Založení rodiny</p> <p>Biologická a výchovná funkce rodiny</p> <p>Rodina jako zázemí, hodnoty domova.</p> <p>Ekonomická funkce rodiny, rozpočet domácnosti</p> <p>Problémy rodinného života, život bez rodiny.</p> <p>Náhradní výchova.</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebopojetí, Psychohygiena Mezilidské vztahy Komunikace, Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: a (tercie), BI (tercie), FR (tercie), R (tercie) Z: a (prima, sekunda, tercie), R (tercie), FR (tercie), BI (tercie)	

NAŠE VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojem vlast a vlastenectví, vyjádří vlastními slovy svůj vztah k vlasti, rozlišuje vlastenectví a nacionalismus, vyjádří, jaké možnosti pomoci má v situacích ohrožení a obrany státu ➤ uvede významné osobnosti z české minulosti i současnosti a vysvětlí jejich přínos ➤ vyjmenuje známé české výrobky, suroviny a přírodní krásy ➤ vyloží pojem mateřský jazyk, vymezí jeho postavení mezi ostatními jazyky ➤ objasní význam studia světových jazyků 	<p>Pověsti o počátcích českého národa. Vlast a vlastenectví Slavní předkové.</p> <p>Co nás proslavilo.</p> <p>Mateřský jazyk</p>
průřezová téma	
<p>Multikulturní výchova Kulturní diference Multikulturalita</p> <p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět</p>	
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (tercie) Z: Č (prima, sekunda), D (prima, sekunda), VV (tercie)	

OBEC, REGION, ZEMĚ, KRAJ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem obec; popíše činnost obecního úřadu, pojmenuje jeho představitele; na příkladech vysvětlí, s jakými problémy se můžeme na obecní úřad obracet ➤ chápe význam výběru kandidátů prostřednictvím voleb a angažovanosti občanů v životě obce ➤ zná kulturní instituce obce, zhodnotí jejich nabídku a cíleně z nich vybírá akce, které ho zajímají ➤ vybere nejdůležitější události z historie obce, uvede její významná místa i rodáky ➤ charakterizuje zvláštnosti svého regionu, uvede některé lidové tradice a znaky nářečí 	<p>Moje obec Radnice a obecní zastupitelstvo</p> <p>Památná místa a významné osobnosti naší obce</p> <p>Náš region</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vypráví pověst o založení Prahy; pojmenuje nejvýznamnější místa Prahy, vyhledává údaje o nich v médiích, orientuje se v plánu města ➤ vyhledává na mapě památná místa našich dějin, roztrídí památky podle určených kritérií ➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování vůči památkám a aktivně proti němu vystupuje; ví, na koho se v případě potřeby obrátit ➤ zaujímá tolerantní postoje k menšinám ➤ vyjmenuje národnosti zastoupené v ČR; vyjádří vlastními slovy obsah článků Listiny základních práv a svobod týkajících se práv národnostních menšin ➤ na konkrétních příkladech rozeznává příznaky rasismu a xenofobie 	<p>Hlavní město Praha</p> <p>Významná místa naší země</p> <p>Národy a národnostní menšiny</p>
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě	
Multikulturní výchova Kulturní diference Lidské vztahy Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení Vnímání autora mediálních sdělení Tvorba mediálního sdělení	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita Hodnoty, postoje, praktická etika	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: Č (prima), M (tercie), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), Z (prima, tercie, kvarta) Z: Č (prima), Z (prima, tercie, kvarta), D (prima), M (tercie)	

SEKUNDA

RODINA, NÁROD, VLAST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjmenuje a popíše státní symboly ČR a vysvětlí historické okolnosti jejich vzniku, objasní jejich účel a způsob jejich používání ➤ objasní základní znaky pojmu národ, zná národnostní složení ČR, chápe rozdíl mezi národnostním a občanským principem budování moderního státu ➤ vyjmenuje státy sousedící s ČR a s pomocí mapy dokáže vymezit středoevropský prostor ➤ s pomocí literatury ilustruje shody a odlišnosti mezi středoevropskými národy, respektuje kulturní zvláštnosti, způsoby chování a myšlení lidí 	<p>Státní symboly</p> <p>Střední Evropa jako náš domov.</p> <p>Jazyk, kultura a zvyklosti středoevropských národ</p>
průřezová téma	
Multikulturní výchova Kulturní diference Etnický původ Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: a (sekunda), D (sekunda), Z (tercie), FR (tercie), R (kvarta) Z: Z (tercie)	

MAJETEK A BOHATSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ sestaví vlastní žebříček hodnot, vysvětlí možné obsahy pojmu bohatství v souvislosti s věkem, zálibami, prostředím a charakterem lidí ➤ zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi ➤ uvede příklady některých dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané ➤ uvede příklady různého druhu majetku a způsoby jeho získávání 	<p>Duchovní a věcné hodnoty</p> <p>Nakládání s bohatstvím, majetkem</p> <p>Nadace, charita, solidarita</p> <p>Sociální spravedlnost</p> <p>Majetek, jeho druhy a získávání</p> <p>Vlastnictví</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně vlastnictví, uvede příklady 	Vznik vlastnictví, vlastník, právní úprava vlastnictví
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebopojetí Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Z: Z (tercie)	

ČLOVĚK A KULTURA	
výstupy	učivo
➤ zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování v přírodě	Přírodní bohatství a jeho ochrana – vztah jednotlivce k životnímu prostředí, jeho odpovědnost, a důležitost spolupráce
➤ vyjmenuje a na mapě ukáže velké NP a CHKO v ČR; popíše významné přírodní lokality v ČR	Kultura a její rozvíjení
➤ vysvětlí jednotlivé významy pojmu kultura, uvede příklady	Umělecké slohy a moderní umění
➤ charakterizuje různé druhy umění; ukáže na příkladech znaky jednotlivých uměleckých slohů, uvede nejvýznamnější památky těchto slohů; uvede některé kulturní památky ČR, které jsou na seznamu UNESCO	Kulturní instituce
➤ zná nejdůležitější kulturní instituce, orientuje se v jejich nabídce, a vybírá akce, které ho zajímají; vyhledává v programech kin, divadel a dalších institucí	Kultura chování
➤ vysvětlí základní pravidla společenského chování, uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích; vysvětlí zásady kulturního stolování; rozlišuje oblečení vhodné pro různé příležitosti	Společenské chování doma i na veřejnosti
➤ ilustruje na příkladech odlišné kulturní zvyklosti v jiných zemích či etnikách	Společenské zvyklosti jiných kultur
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ	
Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Komunikace	
přesahy	

Do: Č (sekunda), a (sekunda), D (prima, sekunda, tercie, kvarta), BI (kvarta), CH (kvarta), Z (tercie), VV (sekunda, tercie), FR (kvarta)
Z: D (prima, sekunda), Č (sekunda), a (sekunda), VV (sekunda), FR (tercie, kvarta), R (tercie), CH (kvarta), BI (kvarta)

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede nejčastější typy a formy států, případně konkrétní příklady ➤ vysvětlí význam voleb v demokratických státech a uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů ➤ porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR a jejich orgánů a institucí, popíše povinnosti občana při zajišťování obrany státu ➤ objasní způsoby demokratického řízení státu, posoudí jeho výhody ➤ zhodnotí význam ochrany lidských práv a svobod ➤ rozpoznává působení propagandy, její vliv na veřejné mínění a chování lidí 	Vznik státu a právních norem, typy států Volby Výkonná, zákonodárná a soudní moc, obrana státu Práva a povinnosti občanů Ústava a Listina základních práv a svobod Právo a morálka
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Formy participace občanů v politickém životě Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti	
přesahy	
Do: M (prima), D (prima) Z: M (prima)	

TERCIE

ČLOVĚK JAKO OSOBNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní pojem osobnost z psychologického i sociologického hlediska, charakterizuje co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností ➤ kriticky zhodnotí charakterové vlastnosti u sebe i u druhých lidí ➤ demonstruje na příkladech zvláštnosti jednotlivých fází lidského života, dokáže se vcítit do myšlení lidí různého věku a adekvátním způsobem s nimi jednat ➤ posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek ➤ popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru; vytvoří si "osobní mapu" a "plán osobního růstu" pro určité období ➤ posoudí, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osoby a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému, vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; uvede zásady zdravého životního stylu; posoudí, jak sám tyto zásady dodržuje či porušuje ➤ respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dospívání a odpovědného sexuálního chování 	osobnost a její vlastnosti struktura osobnosti vývoj osobnosti sebepoznání, vůle zdravý životní styl
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena	

Poznávání lidí	
přesahy	
Do: a (kvarta), BI (tercie, kvarta), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta)	
Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie), FR (tercie), BI (tercie, kvarta), a (kvarta), TV (kvarta)	
ČLOVĚK A CITOVÝ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje základní vlastnosti citů, odlišuje rozumový a citový přístup k životu ➤ vysvětlí pojem stres, prokáže na příkladech nebezpečnost některých stresových reakcí ➤ využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organizmu, překonávání únavy a předcházení stresovým reakcím ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	prožívání a chování city a jejich vlastnosti city v době dospívání zátěžové reakce schopnost odolat nátlaku a manipulaci
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Psychohygiena	
přesahy	
Do: BI (tercie, kvarta), VV (sekunda)	
Z: a (tercie)	

KOMUNIKACE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ je schopen vést dialog se zřetelem na zásady chování při rozhovoru; rozlišuje různé formy komunikace ➤ popíše neverbální způsoby komunikace a jejich využití při běžné komunikaci ➤ odlišuje asertivní, pasivní a agresivní jednání ➤ objasní historický vývoj médií ➤ vysvětlí strukturu současných médií a jejich financování ➤ rozlišuje mezi zábavním a informativním a reklamním sdělením 	rozhovor a jeho zásady neverbální komunikace asertivita technické prostředky komunikace masmédia a jejich vliv na člověka a společnost

➤ identifikuje prostředky, které média využívají; vyloží cíle a pravidla mediálních sdělení ➤ popíše principy sestavování zpravodajských relací; vyhledává prvky vyjadřující implicitní či explicitní hodnocení ➤ vlastními slovy vyhodnotí působení médií na každodenní život

průřezová téma

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení
 Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
 Stavba mediálních sdělení
 Vnímání autora mediálních sdělení
 Fungování a vliv médií ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova

Mezilidské vztahy
 Komunikace
 Kooperace a kompetice

přesahy

Do: Č (kvarta), a (tercie), VV (kvarta), Pni (tercie)

Z: Č (prima, kvarta), a (tercie, kvarta), VV (kvarta)

ČLOVĚK A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní znaky právního státu ➤ rozlišuje úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí ➤ odlišuje vlastní i cizí práva a povinnosti ➤ vymezí právní sílu jednotlivých zákonných norem, dovede je vyhledat ➤ vyhledává v Ústavě ČR ➤ vysvětlí pojem občanství, popíše způsoby jeho nabytí ➤ uvede způsoby ochrany duševního vlastnictví ➤ uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy ➤ na příkladech objasní význam právní úpravy vlastnictví ➤ vysvětlí na příkladech, co jsou závazky, jak se plní a jak zanikají, uvede příklady uplatnění práv spotřebitele 	právo ve společnosti právní vztahy, právní způsobilost právní kultura systém práva Ústavní právo Občanské právo ochrana osobnosti ochrana produktů myšlení smluvní vztahy, dědictví vlastnictví závazkové právo, práva spotřebitele

<ul style="list-style-type: none"> ➤ zdůvodní, jaký význam mají pro člověka různé druhy pojistění ➤ objasní význam právní úpravy manželství a rodičovství ➤ rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, uvede příklady jejich činnosti a spolupráce při postihování trestních činů ➤ uvede příklady protiprávního jednání, přestupku a trestního činu včetně korupce, uvede příklady korupčního jednání a jeho důsledků ➤ dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují a uvědomuje si rizika jejich porušování 	pojištění, systém sociálního zabezpečení ČR Rodinné právo Úmluva o právech dítěte Orgány činné v občanskoprávním a trestním řízení Trestní právo korupce šíkana
---	---

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát

Multikulturní výchova

Etnický původ

ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná rozdíly mezi zaměstnáním a podnikáním, porovná klady a záporý ➤ vyjmenuje základní zásady pracovního práva ➤ orientuje se v jednotlivých druzích živností, popíše postup, jak získat živnostenské oprávnění ➤ vymezí rozdíl mezi ziskem a mzdou ➤ uvede základní typy daní, na příkladech uvede, se kterými daněmi se setkává v běžném životě ➤ charakterizuje jednotlivé typy obchodních společností 	právní aspekty pracovního života pracovní poměr, pracovní smlouva, podmínky zaměstnávání mladistvých Živnostenské právo živnost, typy živností Finanční právo základní typy daní Obchodní právo obchodní společnosti
přesahy	
Do: M (kvarta) Z: M (tercie, kvarta), a (kvarta)	

KVARTA

ČLOVĚK A PRACOVNÍ ŽIVOT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí situaci na trhu práce v regionu; vysvětlí význam EU z hlediska pracovních příležitostí ➤ rozpozná diskriminační prvky na trhu práce ➤ vyhledá aktuální informace, pracuje s denním tiskem, internetem 	trh práce hledání zaměstnání, pracovní příležitosti, nezaměstnanost Úřad práce
přesahy	
Do: M (sekunda), ICT (kvarta)	
Z: a (kvarta), ICT (kvarta)	

PROFESNÍ ŽIVOT ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí ➤ posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy ➤ využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání, chápe úlohu výchovného poradce ve škole, rozlišuje jednotlivé typy škol ve vztahu k požadovanému vzdělání pro jednotlivé profese ➤ prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce; napiše krátký životopis; pojmenuje své schopnosti, dovednosti a znalosti 	druhy profesí, kvalifikace volba povolání možnosti vzdělávání sebeprezentace praktická orientace na trhu práce
průřezová téma	
Mediální výchova	
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality	
Fungování a vliv médií ve společnosti	
Osobnostní a sociální výchova	
Seberegulace a sebeorganizace	
Kreativita	
Komunikace	
přesahy	
Do: Č (kvarta)	
Z: Č (kvarta)	

HOSPODÁŘSTVÍ A STÁT	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti ➤ vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku ➤ popíše vhodné využití nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady užití platebních karet, vysvětlí jejich omezení ➤ porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu ➤ na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní princip nabídky a poptávky, popíše tvorbu cen, objasní vliv inflace na cenu zboží a služeb ➤ rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje 	<p>výrobní zdroje, ekonomické sektory peníze a jejich vývoj, inflace banky a jejich služby</p> <p>úspory, úvěry, splátkový prodej, leasing trh a jeho fungování, zákony nabídky a poptávky, cena, inflace</p> <p>národní hospodářství hospodářská politika státu, státní rozpočet, význam daní</p>
přesahy	
Do: M (prima) Z: M (prima)	

STÁT A PRÁVO	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí základní teorie vzniku státu; rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky 	<p>teorie vzniku státu formy a druhy státu demokratické zásady fungování státu</p>
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Občan, občanská společnost a stát Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování	
přesahy	
Do: D (kvarta) Z: D (prima, sekunda, kvarta)	

POLITIKA	
výstupy	učivo
➤ popíše a porovná základní znaky politických stran a jejich úkoly v demokratické společnosti	Politika a politické strany
průřezová téma	
Výchova demokratického občana Formy participace občanů v politickém životě	
přesahy	
Z: D (kvarta)	

NÁRODNOSTNÍ MENŠINY	
výstupy	učivo
➤ rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu ➤ rozpoznává na příkladech netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Nacionalismus a kosmopolitismus národnostní a etnické menšiny (lidská práva) migrace projevy rasové a náboženské nesnášenlivosti
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ Princip sociálního smíru a solidarity	
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti	
přesahy	
Do: D (kvarta) Z: D (kvarta)	

NADNÁRODNÍ SPOLEČENSTVÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí, co je EU, jak, kdy a proč vznikla, vyjmenuje členské státy ➤ popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování ➤ uvede některé významné mezinárodní organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy, včetně zajišťování obrany státu a účasti v zahraničních misích 	<p>zapojení ČR do mezinárodních struktur proces sjednocování Evropy Evropská unie</p> <p>mezinárodní organizace a mezinárodní spolupráce (Rada Evropy, NATO, OSN apod.)</p>

průřezová téma
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Jsme Evropané
přesahy
Do: M (kvarta), Z (sekunda) Z: Z (sekunda), D (kvarta), M (kvarta)

GLOBÁLNÍ PROBLÉMY LIDSTVA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a záporý ➤ popíše některé globální problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva ➤ objasní souvislosti globálních a lokálních problémů, uvede některé možné způsoby řešení ➤ uvede příklady mezinárodního terorismu a zaujmě vlastní postoj ke způsobům jeho potírání, objasní roli ozbrojených sil ČR při zajišťování obrany státu a při řešení krizí nevojenského charakteru ➤ uvede příklady činnosti významných mezinárodních organizací 	<p>globální svět, bohatý sever a chudý jih, globalizace</p> <p>globální problémy, války a terorismus</p> <p>humanitární organizace</p>

průřezová téma
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Environmentální výchova

Vztah člověka k prostředí

přesahy**Do:** D (kvarta)**Z:** D (kvarta)**ŽIVOTNÍ PERSPEKTIVY**

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe existenci sociálních rolí; formuluje cesty k realizaci vlastních životních cílů ➤ pojmenuje základní typy závislostí, vyloží jejich nebezpečí, v případě potřeby dokáže vyhledat odbornou pomoc, tzn. zná zařízení, na která by se mohl obrátit ➤ orientuje se v hlavních světových náboženstvích, církvích a náboženských hnutích působících v ČR; objasní význam náboženské tolerance a jejích nutných hranic ➤ objasní možná nebezpečí vlivu náboženských sekt 	sociální role, konflikt rolí životní aspirace, cíle rozhodování, získávání informací konzumní způsob života, závislosti životní názor, víra, náboženství nová náboženská hnutí, sektářství smysl života

průřezová téma**Mediální výchova**

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Fungování a vliv médií ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí

Poznávání lidí

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy**Do:** a (tercie), D (prima, sekunda)**Z:** a (tercie)

4.5.2. Dějepis (vzdělávací obor Dějepis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2	2	2	2
za školní rok	68	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia a je vyučován v rozsahu dvou hodin týdně. Vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Dějepis, který je součástí vzdělávací oblasti Člověk a společnost.

Výuka má vést žáky k samostatné práci se získanými poznatkami formou zadávaných otázek a úkolů, důležitá bude rovněž práce s textem učebnice s důrazem na porozumění danému textu. Výuka bude doplněna žákovskými referáty, krátkodobými projekty a exkurzemi.

Pro vyučování dějepisu bude v mezích možností využívána odborná učebna dějepisu.

Dějepis přináší základní poznatky o konání člověka v minulosti. Jeho hlavním posláním je kultivace historického vědomí jedince a uchování kontinuity historické paměti, především ve smyslu předávání historické zkušenosti. Důležité je zejména poznávání dějů, skutků a jevů, které zásadním způsobem ovlivnily vývoj společnosti a promítly se do obrazu naší současnosti. Důraz je kladen především na dějiny 19. a 20. století, kde leží kořeny většiny současných společenských jevů. Významně se uplatňuje zřetel k základním hodnotám evropské civilizace. Podstatné je rozvíjení takové časové a prostorové představy i empatie, které umožní žákům lépe proniknout k pochopení historických jevů a dějů. Žáci jsou vedeni k poznání, že historie není jen uzavřenou minulostí ani shlukem faktů a definitivních závěrů, ale je kladením otázek, jimiž se současnost prostřednictvím minulosti ptá po svém vlastním charakteru a své možné budoucnosti. Obecné historické problémy jsou konkretizovány prostřednictvím zařazování dějin regionu i dějin místních.

Pro zájemce o obor z řad žáků tercie a kvarty je určena dějepisná olympiáda.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- na základě srozumitelného výkladu ukládá žákům různé úkoly, jako např. práci s historickou mapou, vyhledávání literatury v knihovně apod. tak, aby se sami naučili vyhledávat informace, samostatně je zpracovávat a předávat a využívat při tom poznatků z různých předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadáváním dílcích úkolů o historické problematice učí žáky tvorivě využívat získané poznatky, argumentovat, srovnávat a hodnotit
- vede žáky k tomu, aby nacházeli shodné, podobné a odlišné znaky ve společenském vývoji

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dbá na přesné a kultivované vyjadřování, na přesný výklad historických pojmu a logický sled žákovského výkladu, a to jak při připraveném projevu, tak i v případné spontánní diskusi
- vede žáky k tomu, aby uměli své názory obhájit
- vede žáky k užívání komunikačních a informačních prostředků a technologií pro kvalitní komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- zadává žákům společné úkoly týkající se historických témat tak, aby se žáci naučili pracovat v kolektivu, zorganizovat si činnost a vzájemně se domluvit

Kompetence občanské

Učitel:

- vybírá z jednotlivých úseků historie skutečnosti, které přispívají u žáků k vytváření občanského povědomí a na základě toho dokážou samostatně posuzovat některé otázky současnosti
- pěstuje v žácích vztah tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- vede žáka k pochopení základních principů, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- vede žáka k tomu, aby odmítal útlak a hrubé zacházení

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledným přístupem, jasnými a čitelnými požadavky, kontrolou odevzdané práce, hodnocením příspěvků do hodin dějepisu učí žáky zodpovědnosti, vytváří v nich žádoucí studijní návyky.

PRIMA

ČLOVĚK V DĚJINÁCH

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků ➤ popíše příklady konkrétních důsledků historického vývoje pro současnost ➤ charakterizuje základní typy historických pramenů a zná instituce, kde se nalézají ➤ orientuje se na časové ose, orientuje se v pojmech letopočet, rok, století, tisíciletí ➤ vysvětlí účel historických map 	I.ČLOVĚK V DĚJINÁCH - předmět studia historie a jeho význam - způsoby poznávání minulosti - historický čas a prostor
přesahy	
Do: M (prima), OV prima Z: HV (prima), HV (sekunda), M (prima)	

POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu ➤ srovná typy obydlí pravěkých lovců a zemědělců ➤ vysvětlí význam zemědělství a dobytkářství ➤ vysvětlí podstatu a důsledky dělby práce ➤ vysvětlí souvislost mezi použitím kovu a kvalitou zemědělské práce ➤ uvede příklady významných archeologických nalezišť na našem území 	II. POČÁTKY LIDSKÉ SPOLEČNOSTI - člověk a lidská společnost v pravěku - změny ve způsobu obživy, bydlení, myšlení v proběhu vývoje lidského druhu - kultura a umění pravěku
průřezová téma	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí přesahy	
Do: BI (tercie) , OV (kvarta) Z: VV (prima), OV (sekunda), BI (tercie)	

NEJSTARŠÍ CIVILIZACE, KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ pomocí časové přímky přiřadí základní časové údaje týkající se staroorientálních a antických států ➤ vysvětlí souvislost mezi vznikem nejstarších států a přírodními podmínkami, zapamatuje si oblasti vzniku nejstarších států ➤ pojmenuje příklady kulturních památek a jiných historických reálií z nejstarších států, jež mají souvislost se současnou dobou ➤ uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví a identifikuje je ➤ objasní na příkladech příklady přínos antické kultury pro naši současnost, identifikuje osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci a zrod křesťanství ➤ objasní okolnosti vzniku křesťanství 	III.NEJSTARŠÍ CIVILIZACE. KOŘENY EVROPSKÉ KULTURY - nejstarší starověké civilizace a jejich kulturní odkaz - antika - stěhování národů - střední Evropa ve starověku

- porovná formu vlády a skladbu společnosti ve starověkých státech a objasní podstatu aténské demokracie

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Občan, občanská společnost a stát

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

Etnický původ

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Environmentální výchova

Základní podmínky života

přesahy

Do: Č (prima) , OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta)

Z: Č (prima) , VV (prima) , OV (prima) , VV (sekunda) , OV (sekunda), OV (tercie), OV (kvarta)

SEKUNDA

KŘESŤANSTVÍ A STŘEDOVĚKÁ EVROPA

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní základní periodizaci středověku, ilustruje ji na časové přímce ➤ podle mapy popíše oblasti obývané nově přichozími etniky ➤ porovná rozdíly ve vývoji v západní a východní oblasti evropského prostoru ➤ podle mapy vyjmenuje nejvýznamnější raně středověké říše ➤ popíše situaci na Velké Moravě s důrazem na cyrilometodějskou misi ➤ popíše základní rysy raně středověkého českého státu ➤ objasní kořeny svatováclavské tradice ➤ vysvětlí vývoj českého státu po stránce politické a hospodářské ➤ posoudí význam vlády Karla IV. pro český stát ➤ charakterizuje islám a objasní důsledky jeho šíření středověkou pro Evropu ➤ vymezí úlohu křesťanství v životě středověkého člověka ➤ na příkladech uvede pokusy církve o teritoriální expanzi 	<p>IV. KŘESŤANSTVÍ a STŘEDOVĚKÁ EVROPA</p> <ul style="list-style-type: none"> - nový etnický obraz Evropy - utváření států ve východoevropském a západoevropském kulturním okruhu - islám a jeho vliv na Evropu - Velká Morava - český stát, jeho vývoj a postavení v Evropě za Přemyslovců a Lucemburků - křesťanství v raném středověku - papežství a císařství - křížové výpravy - struktura středověké společnosti - vznik měst - románské umění - gotika

- na příkladech charakterizuje jednotlivé vrstvy středověké společnosti, porovná se současností
- uvede příklady románského umění a gotiky, rozliší jejich základní znaky

průřezová téma

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

přesahy

Do: OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta), VV (tercie)

Z: Č (prima), OV (prima), VV (sekunda)

OV (sekunda), OV (tercie), OV (kvarta)

OBJEVY A DOBÝVÁNÍ, POČÁTKY NOVÉ EVROPY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní vliv antiky na život, myšlení, umění, a vzdělání raně novověkého člověka ➤ objasní změnu v postavení katolické církve a uvede příčiny vzniku reformačního hnutí, popíše průběh reformace v Evropě, porovná cíle reformace a protireformace ➤ objasní hlavní myšlenky Husova učení, uvede základní informace o osobě Jana Husa ➤ popíše důsledky husitského hnutí ➤ vysvětlí příčiny zámořských objevů, uvede mocnosti a osobnosti, které se podílely na zámořských objevech ➤ demonstruje objevená a dobývaná území ➤ objasní důsledky nástupu Habsburků na český trůn ➤ popíše vývoj vztahů mezi českým panovníkem a stavý ➤ popíše průběh českého stavovského povstání a třicetileté války ➤ objasní důsledky třicetileté války pro české země ➤ na konkrétních příkladech objasní systém absolutistické vlády a parlamentarismu v Evropě ➤ rozliší základní znaky renesanční architektury, porovná je s antikou, 	<p>V. OBJEVY a DOBÝVÁNÍ. POČÁTKY NOVÉ DOBY</p> <ul style="list-style-type: none"> - zámořské objevy - renesance a humanismus - husitství - reformace - vývoj českého státu v době polipanské -český stát za Jagellonců -nástup Habsburků na český trůn -třicetiletá válka a její důsledky -baroko -západní Evropa – vznik Španělska, revoluce v Nizozemí, anglická revoluce

uveďte představitele a příklady významných kulturních památek ➤ rozliší základní znaky baroka ➤ uvede významné barokní památky u nás	

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

Etnický původ

přesahy

Do: VV (tercie)

TERCIE

MODERNIZACE SPOLEČNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastními slovy myšlenky osvícenského absolutismu ➤ vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny probíhající ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti ➤ vysvětlí příčinu, popíše hlavní společenské změny velké francouzské revoluce ➤ popíše hlavní události z období napoleonských válek a jejich důsledky pro další vývoj v Evropě ➤ porozumí definici českého národního obrození, uvede jeho představitele ➤ porovná cíle emancipačních hnutí v jiných zemích ➤ vysvětlí důsledky sjednocení Itálie a Německa a politické proudy, které v těchto zemích převládaly ➤ popíše vývoj v USA ➤ popíše rozdelení kolonií na konci 19. století, charakterizuje soupeření mezi velmocemi ➤ na příkladech demonstriuje zneužití techniky v 1.světové válce ➤ popíše podle mapy změny, které přinesly výsledky první světové války v Evropě 	<p>VI. MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> -francouzský absolutismu -osvícenství -osvícenský absolutismus v habsburské monarchii, Prusku a Rusku - velká francouzská revoluce - napoleonské období - vznik USA, občanská válka - industrializace a její důsledky pro společnost - evropská národní hnutí - české národní hnutí - revoluce 1848 - velmoci v druhé polovině 19.století - kultura - válečné konflikty - kolonialismus -habsburská monarchie v druhé polovině 19.stol. -první světová válka

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Jsme Evropané

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

přesahy**Z:** OV (prima), VV (sekunda), OV (sekunda), VV (kvarta)**KVARTA****MODERNÍ DOBA**

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše důsledky 1.světové války ➤ popíše hlavní znaky totalitních systémů a příčiny jejich nastolení ➤ srovná postavení občanů v totalitních a demokratických státech ➤ popíše důležité změny v hospodářství ➤ pomocí příkladů charakterizuje rasismus a antisemitismus ➤ rozliší základní znaky dobových uměleckých slohů v našich zemích ➤ zhodnotí postavení ČSR v evropských souvislostech ➤ posoudí chování domácího obyvatelstva v době okupace z hlediska vlasteneckého cítění ➤ zapamatuje si důležité historické mezníky vývoje ČSR do konce 2. světové války 	<p>VII. MODERNÍ DOBA</p> <ul style="list-style-type: none"> - vznik ČSR, její problémy ve 20. a 30. letech - nové politické uspořádání Evropy po 1.světové válce - postavení USA - mezinárodně politická situace ve 20. a 30. letech, vznik totalitních systémů - Druhá světová válka a její důsledky pro svět - situace v našich zemích, okupace, odboj

průřezová téma**Výchova demokratického občana**

Občan, občanská společnost a stát

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Multikulturní výchova

Lidské vztahy

Etnický původ

Osobnosti a sociální výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy**Z:** OV (prima), OV (sekunda), OV (kvarta)**ROZDĚLENÝ A INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT**

výstupy	učivo
---------	-------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí příčiny vzniku bipolárního světa jako důsledek 2.světové války ➤ vysvětlí důsledky soupeření mezi velmocemi, chápe pojem studená válka a její projevy ➤ uvede příčiny rozpadu východního bloku a uvede, jak k tomu došlo ➤ popíše základní kroky a důvody evropské integrace ➤ chápe základní politické a hospodářské změny, ke kterým došlo v u nás po roce 1989 ➤ posoudí postavení rozvojových zemí ➤ uvede příklady problémů současného světa 	VIII. ROZDĚLENÝ a INTEGRUJÍCÍ SE SVĚT <ul style="list-style-type: none"> - rozdelení světa, studená válka, velmocenské soupeření - srovnání zemí východu a západu - rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět - Československo od roku 1945 do roku 1989, vznik České republiky - sport, věda, kultura, zábava -terorismus, globalizace v současném světě -evropská integrace
--	--

průřezová téma

Výchova demokratického občana

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

přesahy

Do: OV (kvarta)

Z: OV (prima), OV (kvarta)

4.6. Člověk a příroda (vzdělávací oblast)

4.6.1. Fyzika (vzdělávací obor Fyzika)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	1,5	2	2	2
za školní rok	51	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Fyzika

Vyučovací předmět Fyzika vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Fyzika a z tematického okruhu Práce s laboratorní technikou a Práce s technickými materiály oblasti Člověk a svět práce. Je určen žákům prvního až čtvrtého ročníku osmiletého gymnázia.

V primě je vyučován v rozsahu 1,5 hodiny týdně. Jedna hodina připadá na oblast Člověk a příroda a 0,5 hodiny na oblast Člověk a svět práce. V sekundě až kvartě jsou fyzice věnovány dvě výukové hodiny týdně z oblasti Člověk a příroda. V quartě je jedna hodina z fondu disponibilních hodin.

Výuka probíhá v kmenových třídách nebo v učebně přírodních věd (k dispozici je interaktivní tabule). Laboratorní práce probíhají v laboratoři fyziky.

Pro nadané žáky sekundy, tercie a kvarty je určena fyzikální olympiáda, výuka je doplněna také exkurzemi, např. do Planetária Ostrava.

Cíle vzdělávání

- vytvoření prostředků a metod pro hlubší porozumění přírodním faktům
- vytváření otevřeného myšlení, kritického myšlení a logického uvažování
- aplikace fyzikálních poznatků v praktickém životě
- chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- posuzování důležitosti, spolehlivosti a správnosti získaných přírodovědných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel vede žáky :

- k osvojení obecně platných fyzikálních termínů, zákonů, znaků a symbolů
- k provádění nebo pozorování jednoduchých fyzikálních experimentů doplňujících výuku, které potvrzují nebo vyvracejí vyslovené hypotézy
- ke zpracovávání informací a výsledků měření, pochopení souvislostí mezi získanými daty
- k řešení fyzikálních úloh co nejtěsněji spojených s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k nalezení problému, zvolení postupu jeho řešení a závěrečnému vyhodnocení
- k obhajobě vlastního názoru

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k řešení některých problémů formou skupinové práce, která je založena na komunikaci, respektování názorů druhých a na diskusi
- k formulování svých myšlenek v písemné i mluvené formě, přičemž ti při argumentaci využívají mimo jiné i nákresů, grafů a tabulek

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- využívání výhod metody skupinové práce, která umožňuje rozdělení zadaných úkolů, ale vyžaduje schopnost komunikace, odpovědnost i uvědomělost
- k plnění úkolů přiměřených k úrovni svých individuálních schopností a upevňujících jejich sebevědomí
- k ochotě pomáhat

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení zodpovědného vztahu k životnímu prostředí i jeho ochraně, uvědomování si důsledků nezodpovědného a kořistnického chování i možného krizového vývoje v budoucnosti
- ke snaze ohodnotit a ocenit výsledky práce své i ostatních spolužáků

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k rozvíjení svých motorických schopností při přípravě fyzikálních pokusů a svých grafických schopností při tvorbě písemných výstupů své práce
- k dodržování bezpečného chování při práci s fyzikálními přístroji a zařízeními

PRIMA

LÁTKA A TĚLESO	
výstupy	učivo
➤ rozlišuje na příkladech pojmy látka a těleso	Tělesa a látky
➤ popíše složení atomu, velikosti jádra a el. obalu (proton, neutron, elektron - jejich el. náboje)	Atomy a molekuly
➤ uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí	Pohyb atomů a molekul
➤ rozlišuje jednotlivá skupenství látek	Vlastnosti pevných látek
➤ popíše rozdíl mezi látkou pevnou, kapalnou a plynnou a vlastnosti, kterými se od sebe liší	Vlastnosti kapalných látek Vlastnosti plynných látek
přesahy	
Do: CH (sekunda)	
Z: CH (sekunda), M (kvarta)	

GRAVITAČNÍ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na základě každodenních zkušeností určuje vlastnosti gravitační síly a gravitačního pole ➤ užívá s porozuměním vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa při řešení jednoduchých úloh ➤ změří siloměrem gravitační sílu působící na těleso 	Gravitační pole Gravitační síla
přesahy	
Do: Z (prima)	
Z: Z (prima)	

MAGNETICKÉ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prostřednictvím pokusu se seznamuje s pojmy magnet (přírodní, umělý) a feromagnetická látka ➤ používá pojmy severní a jižní pól magnetu, netečné pásmo ➤ zakresluje magnetické indukční čáry okolo jednoho tyčového magnetu ➤ popisuje magnetizaci látky a její využití v praxi ➤ rozlišuje kompas a buzolu, zná přibližnou polohu severního i jižního magnetického pólu Země 	Magnety Magnetické pole Magnetizace látek Magnetické pole Země
přesahy	
Do: Z (prima)	
Z: Z (prima)	

ELEKTRICKÉ POLE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních pokusech poznává, jestli se tělesa elektricky přitahují nebo odpuzují ➤ poznává, že kolem zelektrovaného tělesa je elektrické pole ➤ interpretuje pojem statická elektřina v každodenní praxi 	Elektrování těles Statická elektřina

FYZIKÁLNÍ VELIČINY	
výstupy	učivo
➤ změří některé důležité fyzikální veličiny s použitím vhodně zvolených měřidel	Porovnávání a měření (LP) Fyzikální veličiny a jednotky Měření síly (LP)
➤ vysloví hypotézu, jak se změní rozměry těles při změně teploty	Délka a její jednotky Měření délky (LP)
➤ využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem	Obsah a jeho jednotky Objem a jeho jednotky
➤ změří velikost působící síly	Měření objemu kapalného tělesa (LP)
➤ na konkrétních pokusech poznává měřitelné vlastnosti těles a látek	Měření objemu pevného tělesa (LP)
➤ zpracovává protokol o laboratorní práci (cíl, postup, výsledky, závěr)	Hmotnost a její jednotky Měření hmotnosti (LP)
➤ při plnění praktických úkolů využívá dostupných informačních zdrojů (např. MFChT, internet)	Čas a jeho jednotky Měření času (LP)
➤ při plnění praktických úkolů dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí	Teplota a její jednotky Změna objemu při zahřívání a ochlazování (LP)
➤ používá názvy, značky a jednotky některých důležitých fyzikálních veličin	Měření teploty (LP) Hustota látky a její jednotky
➤ při řešení početních i laboratorních úloh dokáže použít převody jednotek	Výpočet hustoty Praktické určování hustoty látky (LP)
průřezová téma	
Environmentální výchova	
Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: M (prima, sekunda, kvarta), CH (sekunda)	
Z: Z (prima), M (prima)	

SESTAVOVÁNÍ ELEKTRICKÉHO OBVODU	
výstupy	učivo
➤ používá pojmy zdroj, vodiče, spotřebič, spínač	Sestavování elektrického obvodu (LP)
➤ sestavuje podle schématu jednoduchý elektrický obvod a naopak vytváří schéma reálného obvodu	

SEKUNDA

POHYB TĚLESA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ interpretuje na konkrétních příkladech relativnost pojmu pohyb a klid tělesa ➤ rozlišuje jednotlivé druhy pohybů podle tvaru trajektorie ➤ formuluje rozdíl mezi pohybem rovnoměrným a nerovnoměrným ➤ využívá s porozuměním vztah mezi rychlostí dráhou a časem ➤ objasňuje význam pojmu průměrná rychlosť ➤ znázorní grafem závislost rychlosti na čase 	Klid a pohyb tělesa Dráha a trajektorie Rovnoměrný a nerovnoměrný pohyb Rychlosť Grafy závislostí rychlosti na čase a dráhy na čase
přesahy	
Do: M (tercie)	
Z: M (tercie)	

SÍLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních příkladech posoudí, které dvě tělesa na sebe navzájem působí ➤ zakreslí sílu orientovanou úsečkou ➤ ze zadaných sil určí jejich výslednici (stejný, opačný směr sil) ➤ definuje rovnováhu sil ➤ charakterizuje těžiště tělesa ➤ experimentálně určí polohu těžiště tělesa 	Vzájemné silové působení těles Znázornění síly Skládání sil Rovnováha sil Těžiště tělesa
přesahy	

POHYBOVÉ ZÁKONY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje Newtonovy zákony při objasňování pohybového stavu tělesa a předvídání jeho změn v jednoduchých situacích 	Zákon setrvačnosti Zákon síly Zákon akce a reakce
přesahy	
Z: BI (tercie)	

OTÁČIVÉ ÚČINKY SÍLY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ na konkrétních příkladech objasní princip páky jako jednoduchého stroje ➤ používá vztah pro výpočet momentu sil, k určení rovnováhy na páce ➤ aplikuje získané poznatky o otáčivých účincích síly na vysvětlení principu běžně používaných předmětů 	Páka Moment síly Rovnovážná poloha páky Užití páky
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TŘENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje pojmy smykové a valivé tření ➤ užívá s porozuměním poznatek, že třecí síla závisí na druhu materiálu, drsnosti třecích ploch a velikosti přítlačné síly ➤ změří třecí sílu ➤ diskutuje o pozitivním a negativním vlivu tření na každodenní činnosti člověka 	Třecí síla Měření třecí síly (LP) Význam třecí síly
průřezová téma	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TLAK	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ určí velikost a směr působící tlakové síly ➤ používá jednotku tlaku i její používané násobky (kPa, hPa) ➤ užívá s porozuměním vztah mezi tlakem, takovou silou a obsahem plochy na níž síla působí ➤ vyhledává vhodné příklady ze života, k aplikaci poznatků o tlaku 	Tlaková síla Tlak v praxi
přesahy	
Do: BI (tercie)	
Z: BI (tercie)	

MECHANICKÉ VLASTNOSTI KAPALIN	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní podstatu Pascalova zákona ➤ užívá Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení ➤ vysvětuje vznik hydrostatického tlaku a s porozuměním používá vztah pro jeho výpočet k řešení problémů a úloh ➤ vysvětuje vznik vztlakové síly působící na těleso ponořené do kapaliny ➤ vypočítá velikost vztlakové síly ➤ ze zadaných hodnot určuje, jestli dané těleso ponořené do kapaliny bude plovat na hladině, vznášet se v kapalině nebo klesne ke dnu 	Pascalův zákon Hydraulická zařízení Hydrostatický tlak Archimédův zákon Využití Archimédova zákona

MECHANICKÉ VLASTNOSTI PLYNU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ charakterizuje atmosférický tlak jako tlak vyvolaný gravitací Země ➤ ze zadaných hodnot určuje, jestli se dané těleso bude v atmosféře vznášet nebo klesat ➤ popisuje principy měření tlaku vzduchu rtuťovým tlakoměrem, aneroidem, rozlišuje pojmy barometr, barograf 	Atmosférický tlak Vztlaková síla v atmosféře Země Tlak plynu v uzavřené nádobě
přesahy	
Do: Z (prima)	
Z: Z (prima)	

OPTIKA	
výstupy	učivo
➤ charakterizuje zdroj světla jako těleso světlo samostatně vysílající	Základní pojmy
➤ rozlišuje jednotlivé druhy optických prostředí	
➤ používá hodnotou rychlosti světla ve vakuu	
➤ formuluje a chápe zákon o odrazu světla	Odraz světla
➤ interpretuje základní vlastnosti zobrazování zrcadly a jejich praktické využití	Zrcadla
➤ vysvětluje lom světla jako fyzikální jev a ze zadané rychlosti světla ve dvou prostředích rozliší lom ke kolmici a lom od kolmice	Lom světla
➤ interpretuje základní vlastnosti zobrazování tenkými čočkami a jejich praktické využití	Čočky
➤ získané znalosti využívá k charakteristice některých optických přístrojů (např. lupa, mikroskop, dalekohled, snímací technika)	Užití čoček v praxi
➤ seznámí se s optickými vlastnostmi lidského oka	Oko
➤ získané znalosti využívá k charakteristice některých očních vad (krátkozrakost a dalekozrakost)	
➤ interpretuje duhu jako důsledek rozkladu bílého světla na barevné spektrum v neměnném pořadí barev	Rozklad slunečního světla
přesahy	
Do: BI (kvarta)	
Z: BI (kvarta)	

TERCIE

PRÁCE A VÝKON	
výstupy	učivo
➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet mechanické práce při řešení fyzikálních úloh	Mechanická práce
➤ objasňuje výhodu využití jednoduchých strojů, i když velikost vykonané mech. práce se nemění	Kladka a kladkostroj
➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet mechanického výkonu při řešení fyzikálních úloh	Výkon
➤ vysvětlí pojmy účinnost, perpetuum mobile	Účinnost
průřezová téma	
Environmentální výchova	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ENERGIE	
výstupy	učivo
➤ objasní vztah mezi mechanickou prací a pohybovou resp. polohovou energií	Pohybová energie
➤ využívá s porozuměním vztahů pro výpočet pohybové resp. polohové energie při řešení fyzikálních úloh	Polohová energie
➤ intuitivně využívá znalosti zákona zachování energie při řešení úloh založených na vzájemné přeměně polohové a pohybové energie	Vzájemná přeměna energií
➤ definuje vnitřní energii tělesa jako součet pohybových energií a polohových energií všech částic tělesa	Vnitřní energie tělesa
průřezová téma	
Environmentální výchova	
Základní podmínky života	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	
přesahy	
Z: BI (tercie)	

TEPLO	
výstupy	učivo
➤ charakterizuje jednotlivé formy tepelné výměny a uvádí konkrétní příklady z praxe	Tepelná výměna
➤ využívá vztahu pro výpočet tepla při řešení fyzikálních úloh	Teplo
➤ prakticky určí pomocí kalorimetru teplo přijaté či odevzdané při tepelné výměně	Měření tepla při tepelné výměně (LP)
➤ diskutuje o nezbytnosti hospodárného využívání energetických zdrojů s ohledem na životní prostředí	Vedení tepla
➤ rozlišuje pojmy teplo a teplota	
průřezová téma	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (tercie), Z (kvarta)	
Z: BI (tercie), Z (kvarta)	

ZMĚNY SKUPENSTVÍ LÁTEK	
výstupy	učivo
➤ rozlišuje jednotlivé skupenské přeměny a je schopen uvést praktické příklady ze života kolem nás	Tání a tuhnutí
➤ určí skupenské teplo tání u některých látek	Vypařování a kapalnění. Var
➤ vysvětlí jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě	Sublimace a desublimace
➤ charakterizuje hlavní faktory ovlivňující rychlosť vypařování kapalin	
➤ rozlišuje vypařování a var kapalin	
➤ popíše praktické využití závislosti teploty varu vody na tlaku vzduchu nad volnou hladinou (Papinův hrnec)	
➤ vysvětlí pojmy parní turbína, spalovací motor (zážehový, vznětový) a diskutuje o moderních trendech v této oblasti a vlivu na prostředí	Tepelné motory
průřezová téma	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

Vztah člověka k prostředí

ELEKTROSTATIKA

výstupy	učivo
➤ specifikuje elektrický náboj jako fyzikální veličinu a využívá hodnotu elementárního elektrického náboje	Elektrický náboj
➤ pomocí siločar znázorňuje jednotlivé typy elektrických polí	Elektrické pole
➤ rozlišuje elektrické vodiče a izolanty a jejich chování v elektrickém poli	

ELEKTRICKÝ PROUD V KOVECH

výstupy	učivo
➤ poznává elektrický proud jako fyzikální děj a jako fyzikální veličinu	Elektrický proud
➤ využívá s porozuměním vztah pro výpočet elektrického proudu	
➤ získává intuitivně představu o pojmu elektrické napětí	Elektrické napětí
➤ změří elektrický proud a napětí	Měření elektrického proudu a napětí (LP)
➤ využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů	Ohmův zákon
➤ interpretuje rezistor jako elektrotechnickou součástku	Rezistory
➤ využívá vztahy pro výpočet výsledného odporu rezistorů zapojených za sebou nebo vedle sebe	
➤ využívá závislost elektrického odporu vodiče na materiálu, ze kterého je vyroben, délce a plošném průřezu	Tepelné spotřebiče
➤ objasní pozitivní i negativní důsledky zahřívání vodiče při průchodu elektrického proudu	
➤ využívá s porozuměním vztahy pro výpočet práce a výkonu elektrického proudu	Elektrická energie Výkon elektrického proudu
➤ diskutuje o jednotlivých typech elektrických spotřebičů s ohledem na jejich bezpečnost, výkon a spotřebu, přičemž poznává souvislosti ekonomické a ekologické	Elektrické spotřebiče v domácnosti

průřezová téma

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

KVARTA

ELEKTROMAGNETICKÉ JEVY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zjišťuje vznik magnetického pole při průchodu elektrického proudu cívkou ➤ diskutuje o využití elektromagnetů v praxi ➤ vysvětlí podstatu elektromagnetické indukce i vznik indukovaného elektrického proudu ➤ popíše princip činnosti stejnosměrného elektromotoru 	Magnetické pole cívky s proudem Elektromagnet a jeho užití Elektromagnetická indukce Stejnosměrný elektromotor
průřezová téma	
Environmentální výchova	
Vztah člověka k prostředí	

STŘÍDAVÝ PROUD	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjadří vlastními slovy nutnost zavedení efektivních hodnot střídavého elektrického proudu a střídavého elektrického napětí ➤ charakterizuje střídavý elektrický proud, zná princip výroby střídavého elektrického proudu ➤ objasňuje stavbu a princip činnosti transformátoru ➤ užívá s porozuměním transformační poměr při řešení fyzikálních úloh ➤ seznamuje se s principem přenosu elektrické energie v rámci ČR a EU 	Vznik střídavého proudu Transformátor Rozvodná elektrická síť
průřezová téma	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	
Objevujeme Evropu a svět	
Environmentální výchova	
Základní podmínky života	
Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: Z (kvarta)	
Z: Z (kvarta)	

ELEKTRICKÝ PROUD V KAPALINÁCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy elektrolyt, anoda, katoda ➤ objasní elektrolýzu jako proces, při němž průchod proudu způsobuje také přenos látky ➤ interpretuje na konkrétních příkladech využití elektrolýzy v praxi ➤ popisuje princip činnosti primárních a sekundárních elektrických článků, diskutuje o jejich vývoji s ohledem na životní prostředí 	Elektrolyty Elektrolýza Galvanické články a akumulátory
průřezová téma	
Environmentální výchova Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: CH (sekunda) Z: CH (sekunda)	

ELEKTRICKÝ PROUD V PLYNECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí pojmy ionizace, ionizátor, elektrický výboj ➤ rozlišuje jednotlivé druhy elektrického výboje (jiskrový výboj, elektrický oblouk) a diskutuje o konkrétních příkladech vedení elektrického proudu v plynech 	Ionizace plynu Elektrický výboj

ELEKTRICKÝ PROUD V POLOVODIČÍCH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje jednotlivé typy polovodičů (vlastní, nevlastní typu P, N) a chápe proces vedení elektrického proudu v nich ➤ objasní princip PN přechodu, rozhodne o fungování elektrického obvodu při zapojení diody v propustném nebo závěrném směru a správně ji zapojí ➤ diskutuje o využití jednotlivých polovodičových součástek zejména v moderní technice (tranzistor, procesor, užití IT) 	Polovodiče Polovodičová dioda Zapojení polovodičové diody (LP) Další polovodičové součástky
průřezová téma	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
VLNĚNÍ KOLEM NÁS	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětuje zvuk jako uchem vnímatelný rozruch vyvolaný chvějícím se tělem a charakterizuje jej jako proces zhušťování a zředování nosného prostředí ➤ diskutuje o možnostech zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí ➤ vysvětlí základní pojmy akustiky (rychlosť zvuku, hlasitost, výška zvuku, barva zvuku) ➤ rozlišuje pojmy infrazvuk, ultrazvuk a diskutuje o nich v praktických souvislostech ➤ diskutuje o konkrétních příkladech elektromagnetických vln kolem nás (světlo, rádiové a televizní vlny, infračervené, ultrafialové a rentgenové záření) 	Zvuk a jeho vlastnosti Infražvuk. Ultrazvuk. Elektromagnetické vlnění.
průřezová téma	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (kvarta)	
Z: BI (kvarta)	

JADERNÁ ENERGIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje radioaktivitu jako typ záření vycházející z jádra atomu ➤ rozlišuje jednotlivé typy radioaktivního záření ➤ rozlišuje základní typy jaderných reakcí (štěpení a slučování jader) ➤ vysvětlí pojem řetězová reakce a popíše princip fungování jaderného reaktoru ➤ diskutuje o tom, jak je zajištěn bezpečný provoz v jaderné elektrárně ➤ zhodnotí výhody a nevýhody využití energie jádra z hlediska vlivu na životní prostředí 	Radioaktivita Jaderné reakce Jaderná energetika
průřezová téma	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Objevujeme Evropu a svět Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

ZEMĚ A VESMÍR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objasní kvalitativně pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců kolem planet ➤ registruje Slunce jako jedinou hvězdu sluneční soustavy ➤ interpretuje údaje o vzdálenostech mezi Sluncem a planetami i velikostech planet oproti Slunci ➤ doplňuje nejnovější poznatky o jednotlivých planetách ➤ vysvětlí jednotlivé měsíční fáze a podstatu zatmění Slunce a Měsíce ➤ definuje pojmy planetka, kometa, meteoroid, meteor a meteorit ➤ popisuje základní poznatky o hvězdách ➤ vysvětlí termín galaxie, nachází pozici naší galaxie v dosud známém vesmíru ➤ diskutuje o historii dobývání vesmíru, výhledech do budoucna a podílu ČR na mezinárodních projektech 	Sluneční soustava Slunce Planety Měsíce Planetky, komety a meteoroidy Hvězdy a galaxie Kosmonautika

průřezová téma
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
Objevujeme Evropu a svět
Environmentální výchova
Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: M (tercie), Z (prima)
Z: Z (prima), M (tercie)

4.6.2. Biologie (vzdělávací obor Přírodopis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2,5	2	3	2
za školní rok	85	68	102	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Biologie

Vyučovací předmět Biologie vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Přírodopis, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Člověk a svět práce (práce s laboratorní technikou) a integruje část obsahu oboru Výchova ke zdraví.

V prvním ročníku (primě) má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodiny ze vzdělávací oblasti Člověk a svět práce. Ve druhém ročníku (sekundě) má Biologie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Ve třetím ročníku (tercií) má časovou dotaci 2,5 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodinu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Ve čtvrtém ročníku (kvartě) jsou 1,5 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a 0,5 hodinu ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví.

Výuka předmětu byla posílena o 3 disponibilní hodiny (vždy 1 hodinou v primě, tercií a kvartě).

Výuka probíhá ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně biologie, případně v kmenových třídách, přičemž v každé třídě a ročníku je vždy zajištěna část výuky v biologické učebně. Praktická část výuky probíhá ve specializované laboratoři (půlené hodiny laboratorních cvičení). Výuka je doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva biologie prolíná s učivem předmětů chemie a zeměpisu.

Výuka používá následující formy: výkladové hodiny propojené diskusí, laboratorní praktická cvičení, projekty, exkurze a různé výukové programy organizované ve spolupráci s přírodopisně zaměřenými organizacemi.

Pro zájemce o obor je určena také biologická olympiáda a účast v soutěži Velká cena ZOO.

Cíle předmětu

Vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- zkoumání živé i neživé přírody s využitím různých empirických metod poznávání
- potřebě klást si otázky, které se týkají různých přírodních procesů
- zapojování se do aktivit směřujících k ochraně přírody, jejímu šetrnému využívání, k ochraně vlastního zdraví i zdraví ostatních

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali biologické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech, IC gymnázia a SOŠ
- získané poznatky spojuje se znalostmi dalších vzdělávacích oblastí a žák si vytváří tak ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka

- kladě žákům otázky o způsobu a příčinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- předvede manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, loupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení – žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě biologických pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáka k nalezení shodných, podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáka k vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- konzultuje názory všech žáků, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického úkolu
- vede dialog na biologické téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede žáka ke zdravé sebekritice

Kompetence občanské

Učitel:

- vysvětluje žákům na příkladech nutnost ochrany životního prostředí, vede žáka k tomu, aby ji chápal jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné pro jedince, i společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního rádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s biologickými látkami, ale i při práci s biologickými nástroji, přístroji (mikroskop, lupa, skalpel, pinzeta, atd.)
- vede žáka k udržování pořádku a čistoty na svém pracovním místě
- pomáhá žákovi s výběrem a používáním správných pracovních pomůcek

PRIMA

ZEMĚ	
výstupy	učivo
➤ porovná některé hypotézy o vzniku vesmíru sluneční soustavy, Země a stavbu Země	- vznik Země - stavba Země

VZNIK A VÝZNAM HYDROSFÉRY A ATMOSFÉRY PRO VZNIK A ROZVOJ ŽIVOTA	
výstupy	učivo
➤ objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ posoudí význam hydrosféry a atmosféry pro život, vysvětlí vliv ozónu a skleníkového jevu na život na Zemi	- hydrosféra a atmosféra jako složky přírodní sféry - ozonosféra - skleníkový jev
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace	
Environmentální výchova Základní podmínky života	
přesahy	
Do: CH (sekunda), Z (prima) Z: Z (prima), CH (sekunda)	

VZNIK, VÝVOJ, ROZMANITOST A PROJEVY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
➤ rozlišuje základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se v přehledu vývoje organismů ➤ porovnává názory na vznik života, rozliší základní projevy života	- výživa - dýchání - růst - rozmnožování - vývin - reakce na podněty - názory na vznik života
přesahy	
Z: CH (tercie), Chf (kvarta)	

ZÁKLADNÍ STRUKTURA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
➤ porovnává buňku rostlin, živočichů a bakterií a vysvětlí funkci základních organel ➤ popíše základní buněčné organely, zachází s mikroskopem	- stavba - rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou - jednobuněčnost a mnohobuněčnost; pletiva, tkáně, orgány, orgánové soustavy - základy mikroskopování - významní vědci a jejich objevy

➤ uvede objevy významných biologů v oblasti zkoumaní buněk	

přesahy

Do: CH (tercie), Chbi (kvarta)

VÝZNAM A TŘÍDĚNÍ ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ třídí organismy a zařadí vybrané organismy do říší a nižších taxonomických jednotek 	<ul style="list-style-type: none"> - význam a zásady třídění organismů

VIRY A BAKTERIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka ➤ osvojí si preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba, význam a výskyt virů - stavba, význam, výskyt a praktické využití bakterií - zdravý způsob života a péče o zdraví jako součást zdravého způsobu života - ochrana před chorobami vyvolanými mikroorganismy
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

HOUBY A LIŠEJNÍKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, porovná je podle charakteristických znaků. Projeví odpovědné chování při sběru hub, v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ porovnává různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ➤ objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> - stavba, význam, výskyt - zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami - houby bez plodnic - houby s plodnicemi - rizika ohrožující zdraví a jejich prevence - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - lišejníky - stavba, význam, výskyt, zástupci
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Komunikace	
Environmentální výchova	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí	

ŘASY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší běžné druhy našich řas ➤ odvodí na základě zkušeností z pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých řas podmínkám prostředí ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v biologii 	<p>Řasy</p> <p>-charakteristické znaky</p> <p>-významní zástupci</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

STAVBA FUNKCE JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ ŽIVOČIŠNÉHO TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává, porovnává a objasní funkce základních orgánů živočichů, vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka - tkáň - orgány a orgánové soustavy - rozmnožování
VÝVOJ, VÝVIN A SYSTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává naše nejznámější jedlé a jedovaté houby, porovná je podle charakteristických znaků. Projeví odpovědné chování při sběru hub, v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ porovnává různé způsoby výživy hub, jejich význam v ekosystémech a místo v potravních řetězcích ➤ objasní funkci a význam soužití dvou organismů ve stélce lišejníků 	<ul style="list-style-type: none"> Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci: - jednobuněční (prvoci) - mnohobuněční: -- žahavci -- ploštěnci -- hlísti -- měkkýši -- kroužkovci -- členovci (trojlaločnatci, klepítkatci, žabernatí, vzdušnicovci) -ostnokožci <p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <p>-ochrana před chorobami způsobenými živočichy, preventivní a lékařská péče</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy	

Lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vztah člověka k prostředí

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin – pracuje s lupou, mikroskopem, klíčem a atlasem k určování rostlin, vytváří herbář ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů ➤ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své experimentální práce a zformuje v něm závěry, k nimž dospěl ➤ vyhledává v dostupných informačních zdrojích všechny podklady, jež mu co nejlépe pomohou provést danou experimentální práci ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentální práci během poznávání živé i neživé přírody ➤ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, popíše, jak v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ uvede pracovní činnosti vybraných biologických profesi 	<ul style="list-style-type: none"> - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji, na exkurzích - významné biologové a jejich objevy
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí Kreativita , Kooperace a kompetice	

SEKUNDA

STAVBA A FUNKCE JEDNOTLIVÝCH ČÁSTÍ ŽIVOČIŠNÉHO TĚLA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává , porovnává a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) živočichů, vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů 	<ul style="list-style-type: none"> - živočišná buňka - tkáň - orgány a orgánové soustavy - rozmnožování
přesahy	
Z: R (tercie)	

VÝVOJ, VÝVIN A SYSTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovnává podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci: - strunatci (pláštěnci, bezlebeční, obratlovci) - kruhoústí - paryby - ryby - obojživelníci - plazi - ptáci Zdravý způsob života a péče o zdraví - ochrana před chorobami způsobenými živočichy, preventivní a lékařská péče
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Environmentální výchova Ekosystémy Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	

BOTANIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpoznává, porovnává a objasní funkce základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů ➤ objasní základní stavbu a funkce částí rostlinného těla ➤ porovnává vnější a vnitřní stavbu rostlinného těla a odvodí na základě pozorování jeho uspořádání od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům ➤ uvede praktické příklady funkcí jednotlivých orgánů a jejich vztahů v rostlině jako celku ➤ vysvětlí princip základních fyziologických rostlinných procesů a jejich využití pro pěstování rostlin ➤ popíše základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich významné zástupce pomocí klíčů a atlasů 	Anatomie a morfologie rostlin - pletiva - orgány: stavba, význam - kořen, stonek, list, květ, plod - přechod rostlin na souš, ekologie rostlin Fyziologie rostlin - fotosyntéza - dýchání - růst - rozmnожování Systém rostlin - charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci - vyšší rostliny - mechorosty - plavuně - přesličky - kapradiny - nahosemenné - krytosemenné - využití hospodářsky významných zástupců

<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin - lupa, mikroskop, klíč, atlas, vytváří herbář ➤ orientuje se v základním členění systému rostlin, rozliší běžně druhy našich rostlin ➤ odvodí na základě zkušenosti z pozorování přírody závislost přizpůsobení některých rostlin podmínek přírody ➤ uvede způsoby užití nejznámějších léčivých rostlin, koření, exotického ovoce ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojené v biologii 	<p>Význam rostlin a jejich ochrana Praktické metody poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> - založení herbáře - pozorování lupou a mikroskopem - klíče a atlasy
---	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Kooperace a kompetence

PRÁCE S LABORATORNÍ TECHNIKOU

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá metody pozorování a určování rostlin - lupa, mikroskop, klíč, atlas, vytváří herbář ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů ➤ zpracuje protokol o cíli, průběhu a výsledcích své práce a zformuje v něm závěry, ke kterým dospěl ➤ vyhledává v dostupných zdrojích podklady ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí ➤ odpovědně se chová v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, při mimořádných událostech, popíše, jak v případě potřeby poskytne první pomoc ➤ uvede pracovní činnosti vybraných biologických profesí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji, na exkurzích - významné biologové a jejich objevy

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Kooperace a kompetence

PRAKTIČKÉ METODY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody osvojované v biologii ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy pro konání konkrétních pozorování, měření, experimentů 	<ul style="list-style-type: none"> - pozorování lupou a mikroskopem - klíče a atlasy - významné biologové a jejich objevy - volba profesní orientace, možnosti biologického vzdělávání
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání , Sebepoznání a sebepojetí , Kooperace a kompetice	

TERCIE

VÝVOJ, VÝVIN A SYTÉM ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje a porovná podle diakritických znaků jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc 	Charakteristické znaky jednotlivých skupin, významní zástupci: <ul style="list-style-type: none"> - mnohobuněční: -- strunatci (obratlovci) --- savci (přehled hlavních řádů) ---- vejcorodí ---- živorodí Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> - ochrana před chorobami způsobené živočichy, preventivní a lékařská péče
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace , Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Environmentální výchova Ekosystémy , Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
ROZŠÍŘENÍ, VÝZNAM A OCHRANA ŽIVOČICHŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty ➤ využívá zkušeností s chovem vybraných živočichů k posouzení jejich životních nároků 	<ul style="list-style-type: none"> - hospodářsky a epidemiologicky významné druhy - domácí zvířata, chov, domestikace - ohrožené druhy živočichů
průřezová téma	

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

ETOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
➤ objasní a posoudí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě ➤ zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka, uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s nimi	- projevy chování živočichů

EKOLOGIE ŽIVOČICHŮ

výstupy	učivo
➤ objasní (na příkladech) způsob života živočichů a přizpůsobení danému prostředí	- živočišná společenstva - živočichové jednotlivých ekosystémů

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

Ekosystémy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: Z (prima)

Z: Z (prima)

FYLOGENEZE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
➤ vyjmenuje základní vývojové stupně fylogeneze člověka, rozliší základní znaky jednotlivých vývojových druhů	- nástin fylogenetického vývoje člověka -- rod Australopithecus -- rody Homo (habilis, erectus, sapiens)

přesahy

Do: D (prima)

Z: D (prima)

ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA

výstupy	učivo
➤ popíše stavbu a určí polohu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy ➤ vysvětlí vznik a vývin nového jedince	Stavba a funkce jednotlivých tkání, částí těla, orgánů a orgánových soustav: - tkáň - opěrná - pohybová

<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ➤ hledá souvislostí mezi složením stravy a způsobem stravování a rozvojem civilizačních nemocí ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého zdravotního stylu 	<ul style="list-style-type: none"> - trávicí - dýchací - oběhová - vylučovací - kožní - pohlavní <p>Rozmnožování člověka, ontogeneze</p>
---	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace

Environmentální výchova

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: OV (prima), F (sekunda, tercie), CH (tercie), TV (tercie, kvarta)

Z: HV (prima, sekunda, tercie, kvarta), OV (prima, tercie), a (sekunda), F (sekunda, tercie), CH (tercie), TV (tercie, kvarta), F (tercie)

NEMOCI, ÚRAZY A PREVENCE, ŽIVOTNÍ STYL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje předlékařskou první pomoc ➤ objasní význam zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředí a zdraví - příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a pohlavní soustavy - závažná poranění a život ohrožující stavby související s poškozením opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a pohlavní soustavy, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

přesahy

Do: OV (prima, tercie), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta)

Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta), OV (prima), CH (sekunda)

RIZIKA OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá souvislosti mezi zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné chování
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Řešení problémů a rozhodovací dovednosti , Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: CH (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta) Z: OV (prima), CH (sekunda, kvarta)	

KVARTA

ANATOMIE A FYZIOLOGIE ČLOVĚKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše stavbu a určí polohu orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich funkce a vztahy ➤ vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm ➤ uplatňuje osvojené preventivní; způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, živočichy způsobenými chorobami, svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc ➤ projevuje odpovědný vztah k sobě samému a k pravidlům zdravého zdravotního stylu 	Stavba a funkce jednotlivých tkání, částí těla, orgánů a orgánových soustav: <ul style="list-style-type: none"> - nervová soustava - vyšší nervová činnost, hygiena duševní činnosti - smyslové orgány
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Komunikace	
Environmentální výchova	
Lidské aktivity a problémy životního prostředí , Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: F (sekunda, kvarta), Chf (kvarta)	
Z: OV (prima, tercie), F (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta), HV (kvarta), Chf (kvarta)	

NEMOCI, ÚRAZY A PREVENCE, ŽIVOTNÍ STYL	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby ➤ aplikuje první pomoc ➤ objasnění významu zdravého způsobu života 	<ul style="list-style-type: none"> - prostředí a zdraví - příčiny, příznaky a praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a pohlavní soustavy - závažná poranění a život ohrožující stavby související s poškozením opěrné, pohybové, trávicí, dýchací, oběhové, vylučovací, kožní a pohlavní soustavy, epidemie - pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: OV (prima, tercie), TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: TV (prima, sekunda, tercie, kvarta) CH (sekunda)	
RIZIKOVÉ OVLIVŇUJÍCÍ ZDRAVÍ A JEJICH PREVENCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ hledá souvislosti mezi zdravotními a psychosociálními riziky spojenými se zneužíváním návykových látek, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ní ➤ vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků 	<ul style="list-style-type: none"> - auto-destruktivní závislosti - skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita - dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné chování
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: CH (sekunda, kvarta), TV (tercie, kvarta) Z: CH (sekunda, kvarta)	

DĚDIČNOST A PROMĚNLIVOST ORGANISMŮ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování ve vztahu k dědičnosti 	<ul style="list-style-type: none"> - podstata dědičnosti - přenos dědičných informací - gen - křížení

- uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů

přesahy

Do: M (prima)

Z: M (prima)

ORGANISMY A PROSTŘEDÍ, OCHRANA PŘÍRODY A ŽP, CHRÁNĚNÁ ČR	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozlišuje základní projevy a podmínky existence živých soustav, orientuje se přehledu vývoje organismů ➤ uvede příklady výskytu organismů a vztahy mezi nimi ➤ rozlišuje a uvede příklady systémů organismů - populace, společenstva, ekosystémy a objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému ➤ vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců z různých ekosystémů a zhodnotí jejich význam ➤ zhodnotí kladný i záporný vliv člověka na životní prostředí a uvede příklady narušení rovnováhy v ekosystému ve svém okolí i ve světě ➤ diskutuje o běžných ekologických problémech, zamýšlí se nad jejich příčinami i důsledky, pokouší se navrhovat vlastní řešení 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím - populace, společenstva, ekosystémy, potravní řetězce, koloběh látek, rovnováha v ekosystému - globální problémy a jejich řešení - destrukce životního prostředí (znečištění ovzduší, vody, ohrožení půdy) - surovinové a energetické krize - klimatické změny (skleníkový jev) - princip ochrany přírody, chráněná území, nejznámější, parky, krajinné oblasti, rezervace
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
Environmentální výchova Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: a (prima, sekunda), Z (tercie, kvarta) Z: a (sekunda), OV (sekunda), Z (tercie, kvarta)	

GEOLOGIE, PEDOLOGIE, VĚDY O ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovná fyzikálně-chemické vlastnosti hornin a nerostů ➤ zhodnotí využití fosilních paliv jako zdrojů energie ➤ zhodnotí vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života ➤ rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek, využívá při tom základní principy krystalografie ➤ rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin a vody ➤ porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půd, rozlišuje hlavní půdní typy a druhy v naší přírodě ➤ rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků ➤ uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi ➤ zhodnotí postavení Země ve vesmíru a v rámci Sluneční soustavy ➤ rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry 	<ul style="list-style-type: none"> - geologické vědy - vznik a stavba Země - nerosty a horniny - vlastnosti, třídění, význam, výskyt, určování základních druhů (krystalografie) - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi - geologický vývoj a stavba území České republiky (Český masiv, Karpaty) - vnější a vnitřní geologičtí činitelé - zvětrávání - eroze - pohyby kontinentů - tektonika - sopečná činnost - zemětřesení - složení půdy, vlastnosti, význam, hlavní půdní typy a druhy - podnebí a počasí ve vztahu k životu - mimořádné události způsobené přírodními vlivy - vývoj zemské kůry a organismů na Zemi (geologické změny, vznik a vývoj života, charakteristiky jednotlivých geologických období)
přesahy	
Do: OV (sekunda), CH (sekunda, kvarta), Z (prima, sekunda, kvarta) Z: Z (prima, sekunda, kvarta), CH (sekunda, kvarta)	

4.6.3. Chemie (vzdělávací obor Chemie)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	-	2	2	1
za školní rok	-	68	68	34

Charakteristika vyučovacího předmětu Chemie

Vyučovací předmět Chemie vychází ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacího oboru Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce práci s laboratorní technikou.

V sekundě má Chemie časovou dotaci 2 hodiny týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda. V tercií má časovou dotaci 1 hodina týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda a jedna hodina je disponibilní. V kvartě je 1 hodina týdně ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda.

Výuka probíhá ve specializované a technikou vybavené učebně chemie, případně v kmenových třídách, přičemž v každé třídě a ročníku je vždy zajištěna část výuky v odborné učebně. Praktická část výuky probíhá ve specializované laboratoři (půlené hodiny laboratorních cvičení). Výuka je příležitostně doplňována exkurzemi.

Obsahová náplň učiva chemie přesahuje do oborů biologie a zeměpisu.

Ve výuce jsou využity i následující formy: diskuse, projekty, exkurze (např. do některého z podniků z ekologickým provozem) a praktická cvičení.

Žáci sekundy, tercie a kvarty se mohou zapojit do olympiády z chemie.

Cílové zaměření

Vzdělávání v předmětu vede žáka k:

- způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech
- posuzování důležitosti a spolehlivosti získaných dat
- uvažování a jednání, které preferuje co nejširší využívání obnovitelných zdrojů
- utváření dovedností vhodně se chovat v situacích potenciálně či aktuálně ohrožující člověka a jeho životní prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby si osvojili důležité poznatky z vybraných tematických okruhů a na jejich základě poznali význam chemie pro život, činnosti člověka a pro rozvoj vědy a techniky
- zadává téma krátkých referátů, při jejichž zpracování se žáci učí informace vyhledávat, získané informace třídit a hodnotit
- doporučuje žákům vhodnou chemickou literaturu pro další vzdělávání
- předkládá příklady o využití chemických látek a procesů v praxi, vede tak žáky k získání představ o využití teoretických znalostí v praxi
- zadává úlohy vycházející z každodenního života a tím směřuje žáky k úvahám o souvislosti chemie s běžným životem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při laboratorních cvičeních seznámí žáky se zadaným úkolem, žáci formulují hypotézy k zadaným úkolům, hypotézy ověří praktickou činností, vyhodnotí hypotézy na základě dosavadních znalostí a na základě pozorování
- učitel konzultuje s žáky problémy vzniklé při zpracování laboratorní úlohy

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává žákům krátké referáty, které tematicky předcházejí, navazují nebo doplňují výklad, které žáci přednáší před celou třídou a v následné diskusi odpovídají na případné dotazy, učí tak žáky veřejně vystupovat, formulovat své názory, přijímat názory druhých apod.
- vede diskuzi s žáky o závěrech uváděných v jejich laboratorních protokolech a posuzuje jejich správnost

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- zadává referáty o vlivu chemických látek na životní prostředí, vede tak žáky k osvojení základních návyků ochrany životního prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního rádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých, a to nejen při samotné práci s chemickými látkami, ale i při práci s chemickým nádobím (sklo, kov atd.)
- kontroluje a hodnotí zpracování laboratorních protokolů z laboratorních cvičení, čímž vede žáky k osvojení návyků pečlivé a systematické práce
- vede žáka k udržování pořádku a čistoty na svém pracovním místě
- pomáhá žákovi s výběrem a používáním správných pracovních pomůcek

Kompetence občanské

Učitel:

- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

SEKUNDA

ÚVOD DO CHEMIE	
výstupy	učivo
➤ zařadí chemii mezi přírodní vědy; uvede čím se chemie zabývá; uvede různá odvětví průmyslu, která souvisí s chemií	vymezení předmětu chemie (význam, chemické disciplíny) chemie jako přírodní, experimentální věda

VLASTNOSTI LÁTEK A JEJICH POZOROVÁNÍ	
výstupy	učivo
➤ uvede základní fyzikální a chemické vlastnosti látek; vyjádří vlastnosti látek slovně, pomocí fyzikálních veličin; rozliší společné a rozdílné vlastnosti látek	barva, lesk, tvrdost, zápar, skupenství, hustota, teplota tání, teplota varu, rozpustnost, kujnost, tažnost, tepelná a elektrická vodivost
přesahy	
Do: F (prima), BI (kvarta)	
Z: F (prima)	

POZOROVÁNÍ, POKUS A BEZPEČNOST PRÁCE	
výstupy	učivo
<p>➤ pracuje bezpečně s vybranými, dostupnými a běžně používanými látkami, hodnotí jejich rizikovost, posoudí nebezpečnost vybraných látek, se kterými ještě pracovat nesmí</p> <p>➤ objasní nejfektivnější jednání v případě havárií s únikem nebezpečných látek</p> <p>➤ organizuje a plánuje svoji pracovní činnost, provádí jednoduché práce s chemikáliemi, montáž a demontáž jednoduché aparatury a dodržuje přitom technologickou kázeň.</p> <p>➤ pozoruje a provede jednoduché chemické pokusy a výsledek pozorování popíše a zdokumentuje.</p> <p>➤ dodržuje základní pravidla bezpečné práce a hygieny v chemické laboratoři při všech laboratorních cvičeních</p> <p>➤ vyjmenuje zásady první pomoci při úrazech v laboratoři</p>	<p>zásady bezpečné práce v laboratoři chemie, laboratorní řád</p> <p>první pomoc při pořezání, popálení, poleptání</p> <p>nebezpečné látky a přípravky (R – věty, s – věty, varovné značky a jejich význam)</p> <p>laboratorní pomůcky (rozdelení – skleněné, kovové, porcelánové a jejich použití při práci v laboratoři)</p>

průřezová téma
Výchova demokratického občana
Občan, občanská společnost a stát
Osobnostní a sociální výchova
Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti
přesahy
Do: BI (tercie, kvarta)
Z: F (prima), BI (tercie, kvarta)

SMĚSI A CHEMICKÉ LÁTKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší chemické látky (prvky, sloučeniny) a směsi stejnorodé, různorodé), užívá tyto pojmy ve správných souvislostech ➤ vypočítá složení roztoku, připraví prakticky roztok daného složení ➤ uvede základní faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek ➤ popíše různé způsoby oddělování složek směsí; uvede, na jakém principu jsou metody oddělování složek směsí založeny; uvede využití znalostí o směsích a prakticky provede některé separační metody 	chemické látky (prvky, sloučeniny) chemicky čistá látka směsi: a) stejnorodé (slitiny, roztoky) b) různorodé (suspenze, emulze, pěna, mlha, dým) oddělování složek směsí (usazování, filtrace, sublimace, krystalizace, destilace) roztoky (složky roztoku, rychlosť) rozpuštění pevné látky) nasycené, nenasycené roztoky koncentrovanější, zředěnější roztoky hmotnostní zlomek, hmotnostní procenta směšovací rovnice (zahušťování a ředění roztoků) křížové pravidlo
přesahy	
Do: M (prima, sekunda)	
Z: M (prima, sekunda)	

ČÁSTICOVÉ SLOŽENÍ LÁTEK, CHEMICKÉ PRVKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní elektroneutrální částice hmoty ➤ odliší pojmy atom a iont ➤ rozlišuje pojem chemický prvek a sloučenina, tyto pojmy používá ve správných souvislostech ➤ orientuje se v periodické soustavě prvků 	ionty (anionty, kationty, rovnice jejich vzniku) chemický prvek (název, značka, postavení prvku v PT – tj. perioda, skupina) protonové, nukleonové, neutronové číslo periodická tabulka prvků (period. zákon, stavba PTP, triviální názvy některých skupin PT) chemická sloučenina (dvou a víceatomová) chemická vazba (vznik chemické vazby, strukturní elektronové vzorce molekul, vaznost atomů v molekulách, násobnost chemické vazby) elektronegativita typy chemické vazby (polární, nepolární, iontová)
přesahy	
Do: F (kvarta)	
Z: M (sekunda), BI (kvarta), F (kvarta)	

CHEMICKÉ REAKCE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí; uvede a klasifikuje příklady prakticky důležitých chemických reakcí, zhodnotí jejich využívání ➤ přečte chemickou rovnici a vypočítá hmotnost výchozích látek nebo produktů ➤ aplikuje poznatky o průběhu chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu 	výchozí látky, produkty reakce chemická reakce a její zápis zákon zachování hmotnosti (ZZH) látkové množství molární hmotnost klasifikace chemických reakcí faktory ovlivňující chemické reakce
přesahy	
Do: M (sekunda)	

ANORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše různé způsoby oddělování složek směsí; uvede, na jakém principu jsou metody oddělování složek směsí založeny; uvede využití znalostí o směsích a prakticky provede některé separační metody ➤ rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití ➤ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ➤ orientuje se v problematice kyselých dešťů 	<p>vodík (výskyt, vlastnosti, příprava, výroba, použití)</p> <p>sloučeniny vodíku (H_2O, H_2O_2)</p> <p>voda (dělení – pitná, užitková, destilovaná, minerální, výroba pitné vody, zdroje znečištění vody)</p> <p>kyslík (O_2, O_3 – charakteristika, význam, výskyt, výroba a použití kyslíku)</p> <p>vzduch (složení, čistota, zdroje jeho znečištění)</p> <p>oxidační číslo (pravidla k určování oxidačních čísel)</p> <p>Další významné prvky PTP</p> <p>Anorganické sloučeniny</p> <p>OXIDY</p> <p>názvosloví , vlastnosti</p> <p>oxidů, použití prakticky významných oxidů</p> <p>HALOGENIDY</p> <p>názvosloví, rovnice vzniku a vlastnosti halogenidů, použití prakticky významných halogenidů</p> <p>HYDROXIDY</p> <p>názvosloví, vlastnosti a použití některých významných hydroxidů</p> <p>reakce zásadotvorného oxidu s vodou</p> <p>KYSELINY</p> <p>bezkyslíkaté, kyslíkaté kyseliny</p> <p>vlastnosti, názvosloví a použití některých významných kyselin, kyselé deště</p> <p>SOLI KYSLÍKATÝCH KYSELIN</p> <p>názvosloví a význam solí kyslík. kyselin</p> <p>rovnice vzniku solí s důrazem na neutralizaci</p> <p>vlastnosti a použití vybraných solí</p> <p>tepelně zpracovatelné materiály (cement, vápno, sádra, keramika)</p>
přesahy	
Do: BI (prima) Z: BI (prima)	

TERCIE

ANORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí ➤ orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoků indikátorovým papírkem 	<p>Anorganické sloučeniny SOLI KYSLÍKATÝCH KYSELIN názvosloví a význam solí kyslík. kyselin rovnice vzniku solí s důrazem na neutralizaci</p> <p>vlastnosti a použití vybraných solí tepelně zpracovatelné materiály (cement, vápno, sádra, keramika)</p> <p>Kyselost a zásaditost roztoků.</p>
ORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozliší nejjednodušší uhlovodíky a popíše vlastnosti a použití některých významných uhlovodíků ➤ rozliší vybrané deriváty uhlovodíků ➤ orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a produktech zpracování bílkovin, tuků a sacharidů ➤ určí podmínky fotosyntézy ➤ uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků sacharidů a vitamínů ➤ uvádí příklady látek přítomných v živých organismech ➤ zhodnotí význam fotosyntézy 	<p>UHLOVODÍKY - příklady v praxi významných zástupců a jejich vlastnosti</p> <p>DERIVÁTY UHLOVODÍKŮ - příklady v praxi významných alkoholů a karboxylových kyselin</p> <p>PŘÍRODNÍ LÁTKY - zdroje vlastnosti a příklady bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů v lidském těle</p>
průřezová téma	
Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: BI (prima, tercie) Z: BI (prima, tercie)	

KVARTA

ORGANICKÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí užívání fosilních a vyráběných paliv jako zdrojů energie a popíše zpracování ropy ➤ lokalizuje na mapách hlavní surovinové a energetické zdroje 	PŘÍRODNÍ LÁTKY <ul style="list-style-type: none"> - fosilní paliva jako zdroje energie - ropa a její zpracování - lokality hlavních přírodních energetických zdrojů
průřezová téma	
Environmentální výchova	
Základní podmínky života	
přesahy	
Do: BI (kvarta)	
Z: BI (kvarta)	

CHEMIE A SPOLEČNOST	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin ➤ aplikuje znalosti o principech hašení požáru ➤ orientuje se v přípravě a využívání některých látek v praxi a jejich vlivech na ŽP a zdraví ➤ navrhuje podmínky pro územní rozmístění hospodářských aktivit 	CHEMICKÝ PRŮMYSL v ČR PRŮMYSLOVÁ HNOJIVA TEPELNĚ ZPRACOVÁVANÉ MATERIÁLY PLASTY a SYNTETICKÁ VLÁKNA DETERGENTY, PESTICIDY a INSEKTICIDY HOŘLAVINY LÉČIVA a NÁVYKOVÉ LÁTKY
průřezová téma	
Výchova demokratického občana	
Občan, občanská společnost a stát	
přesahy	
Do: OV (sekunda), BI (tercie, kvarta), Z (sekunda, kvarta)	
Z: OV (sekunda), Z (sekunda, kvarta), BI (tercie, kvarta)	

4.6.4. Zeměpis (vzdělávací obor Zeměpis)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	2	2	2	1
za školní rok	68	68	68	34

Charakteristika vyučovacího předmětu Zeměpis

Vyučovací předmět Zeměpis vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a příroda, ze vzdělávacího oboru Zeměpis.

Zeměpis náleží mezi povinné předměty na nižším gymnáziu. V primě, sekundě a tercií se předmět vyučuje dvě hodiny týdně a v kvartě má hodinovou týdenní dotaci z fondu disponibilních hodin.

Předmět Zeměpis integruje poznatky věd přírodních, technických i společenských. Žáci nižšího gymnázia získávají poznatky z fyzického, socioekonomického i regionálního zeměpisu, také se zabývají ekologií, ochranou a tvorbou krajiny, globálními problémy lidstva, politickou mapou světa a mezinárodními organizacemi. Klade se důraz na řešení aktuálních problémů politických, hospodářských, sociologických a ekologických. V praxi mohou žáci uplatnit své poznatky při zeměpisných vycházkách do okolí a při různých zeměpisných exkurzích.

Výuka probíhá ve specializované učebně zeměpisu, případně v kmenové učebně vybavené audiovizuální technikou nebo v multimediální učebně. Výuka je doplněna besedami, vycházkami a exkurzemi.

Během celého studia je nezbytnou zeměpisnou pomůckou pro žáky Školní atlas světa. K látce o České republice je využíván atlas České republiky.

V zeměpisu lze uplatnit znalosti i z jiných předmětů jako např. biologie, základy společenských věd, dějepis, chemie, fyzika, matematika, český jazyk a literatura i cizí jazyky. Zeměpis se tedy podílí svou náplní na posílení mezipředmětových vztahů. Kromě osvojení zeměpisných poznatků se učí žáci také hledat souvislosti mezi jednotlivými složkami a rozšiřují si všeobecný přehled o světě. Zeměpis se podílí na osobnostním a sociálním vývoji žáka. Výuka zeměpisu umožňuje učení v podobě hledání souvislostí, diskusí a řešení problémů, což výrazně utváří osobnost a intelekt žáka.

Cíle

Výuka zeměpisu na nižším stupni gymnázia vede žáka k:

- pozorování přírodních jevů a hledání souvislostí mezi nimi
- potřebě hledání odpovědí na otázky o průběhu a příčinách přírodních procesů
- utváření vztahu k přírodě a okolí, uvědomování si odpovědnosti za uchování přírodních systémů, vlastního zdraví a zdraví ostatních lidí
- uvažování o efektivním a ekologickém využívání přírodních zdrojů ve vztahu k výrobě energie, zejména pak obnovitelných zdrojů jako je sluneční záření, vítr, voda, pálení biomasy

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- předkládá žákům základní informace týkající se zeměpisné látky a vede žáky k zápisu konkrétních zeměpisných informací

- ke konci hodiny ověřuje různými způsoby žáky získané poznatky (zpětná vazba)
- nabízí žákům širší informace na základě geografických materiálů (mapy, tabulky, grafy, statistiky, obrázky, filmy, www stránky atd.)
- vede žáka k využívání učebních pomůcek (atlas, mapa, glóbus) pro získávání a ověřování informací
- zadává žákům téma ke zpracování či úkoly v podobě zajímavostí nebo aktualit, v rámci celé výuky nabízí žákům odbornou i populárně naučnou literaturu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- předkládá žákům problémová téma v rámci konkrétního učiva, žáci jsou vedeni k diskusím, k řešení některých zeměpisných otázek, k vytváření alternativ řešení
- v rámci exkurzí, výletů a vycházek do okolí jsou žáci vedeni k užívání teoretických poznatků v praxi, jejich získané poznatky jsou konfrontovány se skutečností a upevňovány

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k práci ve skupinách, kde společně komunikují a spolupracují během řešení úkolů
- zadává vytváření projektů, kdy každý žák uplatňuje své vědomosti a schopnosti
- hodnotí žákův projev a vystupování v rámci zkoušení, diskusí nebo příspěvků týkajících se zeměpisných témat, také při práci s mapou a odbornou literaturou

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadáváním problémových úkolů nebo projektů učí žáka samostatnosti i spolupráci, při jejich řešení vede diskusi a tím žáka učí komunikaci, vystupování, řešení problémových situací, výběru a třídění poznatků

Kompetence občanské

Učitel:

- organizuje exkurze (např. návštěvu hvězdárny, hydrometeorologické stanice, čistírny odpadních vod apod.) a přednášky (např. na téma ekologie, ochrana přírody, globální problémy lidstva)
- vede žáky k respektování názorů, přesvědčení a vyznání druhých lidí, objasňuje multikulturní a globální charakter dnešního světa

Kompetence pracovní

Učitel:

- podporuje žáky v dovednosti využívat zeměpisné pomůcky (glóbus, atlas, turistická mapa) a odbornou literaturu (encyklopedie, statistické ročenky)
- kladně hodnotí systematickou, pečlivou práci a aktivitu žáků v hodině i přípravu žáků na hodinu zeměpisu.
- důsledným přístupem, jasnými požadavky a systematickou kontrolou jejich plnění vede žáky k zodpovědnosti a vytváří v nich pracovní i studijní návyky

PRIMA

ÚVOD DO ZEMĚPISU	
výstupy	učivo
➤ definuje zeměpis jako předmět a popíše se kterými oblastmi se prolíná	úvod do zeměpisu
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	

VESMÍR A PLANETA ZEMĚ	
výstupy	učivo
➤ vyjmenuje tělesa sluneční soustavy a vybraná charakterizuje	vesmír, vznik vesmíru
➤ popíše, jak se pravděpodobně formovala naše sluneční soustava; popíše základní charakteristiky Měsíce včetně jeho oběhové dráhy (náčrt)	Slunce a sluneční soustava Měsíc
➤ popíše základní parametry Země (rozměry, tvar, váha, povrch atd.); vysvětlí pohyby Země včetně jejich důsledků a nakreslí je	Země jako vesmírné těleso
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání	
přesahy	
Do: F (prima, kvarta), Z: F (prima, kvarta)	

GLOBUS A MAPA	
výstupy	učivo
➤ definuje globus, pracuje s globem (vyhledá místo podle souřadnic); definuje, popíše mapu a její tvorbu. Pomocí mapy se orientuje v terénu; popíše, co jsou to GIS a seznamuje se se základními družicovými snímky	glóbus mapa určování zeměpisné polohy GIS, družicové snímky
➤ definuje, co je to mapa, jak se tvoří a vyjmenuje její součásti; pomocí mapy se orientuje v terénu	
➤ pojmenovává geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře; objasní vzájemnou provázanost mezi prostorovými složkami v krajině	
➤ uvede postup, jak určit polohu místa na Zemi a dovede konkrétní body zanést nebo vyhledat v mapě; orientuje se	

v krajině, zorientuje mapu vůči světovým stranám a pracuje s buzolou	
--	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace , Kooperace a kompetice

přesahy

Do: M (prima), OV (prima), BI (kvarta) ,TV (tercie) **Z:** M (prima), OV (prima), BI (kvarta) TV (tercie)

PŘÍRODNÍ SFÉRY A PŘÍRODNÍ PROSTŘEDÍ ZEMĚ

výstupy	učivo
➤ vyjmenuje půdní horizonty, typy, druhy	pedosféra
➤ definuje atmosféru, načrtne jednotlivé části, které popíše	atmosféra
➤ vysvětlí základní schéma proudění vzduchu na Zemi a vyvodí souvislosti se vznikem klimatických pásů	
➤ definuje hydrosféru, vysvětlí rozdělení zásob vody na Zemi; charakterizuje největší oceány a popíše oceánské dno; vysvětlí vznik mořských proudů včetně výčtu těch největších a popisuje vlnění a mořské dmutí	hydrosféra (kryosféra)
➤ objasní pojem biosféra a ekosystém; porovná jednotlivé přírodní krajiny na Zemi na základě jejich charakteristik; přiřadí podle mapy rozložení přírodních krajin na Zemi.	biosféra
➤ definuje litosféru a popíše její jednotlivé části (včetně nákresu); popíše děje které ovlivňují tvarování reliéfu (vnitřní a vnější činitelé)	litosféra
➤ rozdělí obyvatelstvo do skupin podle biologických a socioekonomických znaků, vysvětlí pojmy sídlo, vesnice, město	socioekonomická sféra
➤ popíše využití přírodních zdrojů člověkem v jednotlivých hospodářských odvětvích	
➤ popíše druhy dopravy, charakterizuje pojem služby	
➤ definuje pojmy vyspělý a rozvojový svět	
➤ vyjmenuje nejvýznamnější mezinárodní organizace	

průřezová téma

Environmentální výchova

Ekosystémy

Základní podmínky života

přesahy

Do: F (prima, sekunda), BI (prima, tercie, kvarta)

Z: BI (prima, tercie, kvarta), F (sekunda)

SEKUNDA

ZEMĚPIS SVĚTADÍLU A OCEÁNU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle mapy světa určí rozložení pevniny a vodstva na Zemi; posoudí význam a využití světového oceánu ➤ pomocí mapy světa určí polohu Afriky a souvislost s danými oceány a světadíly ➤ charakterizuje Environmentální, hospodářské a politické problémy Afriky ➤ porovná a vyhodnotí dané regiony z hlediska přírodních podmínek, nerostných surovin, obyvatel, náboženství, ekonomické vyspělosti a orientace některých států; zdůvodní problémy rozvojové Afriky; využívá obecně zeměpisné i tematické mapy Afriky ➤ pomocí mapy určí polohu a popíše povrch stanoví podnebné pásy v Austrálii a Oceánii ➤ charakterizuje problémové oblasti Austrálie a Oceánie ➤ zhodnotí hospodářství Austrálie: nerostné suroviny, průmysl, zemědělství, obchod; popíše rozdělení Oceánie a stručně analyzuje přírodní a hospodářské podmínky ➤ popíše přírodní a hospodářské podmínky polárních oblastí ➤ popíše proces globálního oteplování a charakterizuje jeho vliv na polární oblasti 	světový oceán Afrika Austrálie a Oceánie polární oblasti
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika Environmentální výchova	

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE AMERIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu Ameriky, uvede její části, charakterizuje je hlavně z socioekonomického hlediska ➤ pomocí mapy popíše povrch a podnebí Severní Ameriky ➤ porovná jednotlivé regiony Severní a střední Ameriky z hospodářského hlediska; popíše povrh a podnebí Jižní Ameriky; porovná hospodářství regionů Jižní Ameriky ➤ popíše vliv přírodních podmínek na vyspělost jednotlivých regionů Ameriky, odhadne další vývoj 	<p>poloha a rozdělení Ameriky</p> <p>povrch, podnebí, vodstvo, hospodářství Severní Ameriky (Kanady, USA).</p> <p>povrh a podnebí, vodstvo, hospodářství Střední Ameriky (Mexiko).</p> <p>povrh, podnebí, vodstvo, hospodářství Jižní Ameriky (Karibské státy, Brazílské protiklady, Andské státy, Země Jižního rohu).</p>
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Environmentální výchova Ekosystémy	
přesahy	
Z: BI (kvarta)	

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE ASIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu, rozlohu a povrh Asie ➤ porovná regiony Asie na základě podnebí a geobiomů ➤ porovná skladbu obyvatelstva v Asii v minulosti a dnes ➤ vymezí a porovná jednotlivé regiony Asie podle přírodních a socioekonomických znaků ➤ popíše hospodářsky významné státy a skupiny států Asie, odhadne vývoj 	<p>rozmanitosti přírody</p> <p>regionální Asie</p> <p>osvojování Asie člověkem</p> <p>Říše středu, země vycházejícího slunce, asijští tygři, tropická JV Asie, indický subkontinent</p>
průřezová téma	
Multikulturní výchova Etnický původ Multikulturalita Environmentální výchova Ekosystémy	

přesahy

Z: BI (kvarta)

TERCIE

REGIONÁLNÍ GEOGRAFIE EVROPY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše polohu a rozlohu Evropy ➤ charakterizuje povrch, podnebí a krajinu v Evropě ➤ specifikuje obyvatelstvo a lokalizuje největší města a jádrové oblasti ➤ pomocí mapy odvodí zemědělské oblasti v Evropě ➤ pomocí mapy stanoví místa těžby a průmyslové oblasti v Evropě; posoudí dopravu a využití dopravních cest v Evropě ➤ popíše turistické oblasti v Evropě ➤ popíše mezinárodní evropské organizace ➤ stručně zhodnotí ekonomickou situaci určitých oblastí a států v Evropě; formuluje názor, jakým směrem se bude evropský politický, hospodářský a kulturní vývoj ubírat 	<p>zeměpisná tvář našeho světadílu (nížiny a pohoří v Evropě, rostlinstvo a živočištvo, vodstvo, vliv člověka na krajinu lidé a města v Evropě</p> <p>zemědělství</p> <p>nerostné suroviny a průmysl</p> <p>regionální geografie Evropy (S, Z, Střední, J, JV, V)</p> <p>územní rozdíly a ekonomická spolupráce</p>

průřezová téma

Multikulturní výchova

Etnický původ

Multikulturalita

Environmentální výchova

Ekosystémy

přesahy

Do: a (sekunda, tercie, kvarta), N (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), OV (kvarta), CH (kvarta), BI (kvarta)

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), N (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta), OV (kvarta), CH (kvarta), BI (kvarta)

GEOGRAFIE ČESKÉ REPUBLIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ lokalizuje místní region a popíše jeho přírodní podmínky (Moravskoslezský kraj); konfrontuje jednotlivé informace s mapou ➤ charakterizuje místní region a popíše jeho význam z hospodářského hlediska; konfrontuje jednotlivé informace s mapou ➤ začlení ČR v rámci Evropy z hlediska polohy vzhledem k různým geografickým jevům ➤ popisuje a charakterizuje povrch, vyjmenuje a ukazuje v mapě horopisné celky; vyjmenuje nejvyšší vrcholy pohoří ➤ definuje počasí a podnebí; charakterizuje proudění vzduchu nad ČR, vysvětlí rozložení teplot a srážek; rozliší podnebné oblasti; popíše příklady znečištění ovzduší ➤ definuje hydrosféru a popíše hydrosférické jevy; vyjmenuje důležité řeky, jezera, nádrže; vyzdvihuje význam vody na Zemi ➤ definuje pedosféru, rozlišuje rozdíly mezi půdními druhy a půdními typy; vyjádří význam půdy pro život člověka ➤ charakterizuje obyvatelstvo republiky na základě hustoty zalidnění, národnostního složení, věkového složení a dalších demografických ukazatelů; vyjádří vlastními slovy význam pojmu-věková pyramida, racismus, xenofobie ➤ rozlišuje ekonomickou úroveň hospodářství v ČR, charakterizuje typy ekonomik, vyzvedne význam v životě; popisuje jednotlivé sektory ➤ klasifikuje průmyslová odvětví, lokalizuje průmysl v jednotlivých regionech; vyzdvihuje význam dílčích průmyslových oborů; v atlasu přiřazuje k průmyslovým odvětvím správnou barvu ➤ charakterizuje zemědělství ČR a rozlišuje jednotlivé zemědělské oblasti 	<p>poloha ČR, hranice státu povrch republiky</p> <p>geologický vývoj reliéfu</p> <p>podnebí České republiky</p> <p>vodstvo České republiky</p> <p>půda v České republice rostlinstvo a živočišstvo v ČR životní prostředí a ochrana přírody obyvatelstvo České republiky sídla České republiky</p> <p>hospodářství ČR</p> <p>průmysl ČR</p> <p>zemědělství České republiky doprava v České republice</p>

<ul style="list-style-type: none"> ➤ popisuje hlavní dopravní tahy ČR, popisuje a lokalizuje oblasti cestovního ruchu v ČR ➤ klasifikuje přírodní, společenské a hospodářské podmínky jednotlivých krajů ➤ uvede světové organizace, kterých je ČR členem a vysvětlí vlastními slovy proces globalizace; interpretuje význam zahraničního obchodu ČR v rámci EU i celého světa 	služby, cestovní ruch, rekreace oblasti České republiky charakteristika místního regionu postavení ČR v rámci světových společenství, zahraniční obchod
---	--

průřezová téma

Multikulturní výchova

Kulturní diference
 Lidské vztahy
 Etnický původ
 Multikulturalita
 Princip sociálního smíru a solidarity

Mediální výchova

Kritické čtení a vnímaní mediálních sdělení
 Fungování a vliv médií ve společnosti

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá
 Jsme Evropané

Environmentální výchova

Ekosystémy
 Základní podmínky života
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí

přesahy

Do: OV (prima, sekunda), BI (kvarta)

Z: OV (prima, sekunda), BI (kvarta)

KVARTA

ORIENTACE NA MAPĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše jednotlivé části mapy a určuje na ni světové strany ➤ vyjmenovává obsah mapy a demonstruje vyhledávání na mapě na příkladech 	mapa (zrcadlo, měřítko, legenda, vysvětlivky) souřadnicové systémy obsah mapy praktické příklady -vyhledávání na mapě
přesahy	
Z: OV (prima)	

GEOGRAFIE MÍSTNÍHO REGIONU	
výstupy	učivo
➤ lokalizuje a charakterizuje místní region a zhodnotí jeho přírodní podmínky, ilustruje na příkladech (Moravskoslezský kraj)	přírodní poměry
➤ kategorizuje a klasifikuje místní region vzhledem k ostatním regionům ČR a popíše jeho význam z hospodářského hlediska; konfrontuje jednotlivé informace s mapou	socioekonomická charakteristika
přesahy	
Do: OV (prima)	
Z: OV (prima), BI (kvarta), CH (kvarta)	

LIDÉ A PŘÍRODA	
výstupy	učivo
➤ porovnává různé typy krajin, rozlišuje jejich specifické znaky a funkce	krajina, příroda a životní prostředí
➤ uvádí příklady prostorového rozmístění hlavních ekosystémů	
➤ uvádí na konkrétních příkladech závažné důsledky a rizika společenských vlivů na životní prostředí	vlivy lidské společnosti na životní prostředí a krajину
➤ uvádí příklady, jak působí životní prostředí na člověka a jak přímo nebo nepřímo ovlivňuje společenský život	
➤ popisuje konkrétní způsoby ochrany životního prostředí; charakterizuje ochranu ŽP v ČR	působení životního prostředí na člověka úsilí o ochranu a rozvoj životního prostředí
přesahy	
Do: F (tercie), BI (kvarta)	
Z: F (tercie), BI (kvarta)	

SOUČASNÝ SVĚT	
výstupy	učivo
➤ posoudí prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybu (i v čase)	obyvatelstvo a sídla
➤ uvede základní rozdělení, funkci a znaky sídel	
➤ zhodnotí strukturu, složky a funkce světového hospodářství	světové hospodářství (průmysl, zemědělství, doprava, služby, integrace...)

<ul style="list-style-type: none"> ➤ porovnává předpoklady a hlavní lokalizační faktory pro územní rozdělení hospodářských aktivit ➤ rozděluje státy světa podle jednotlivých atributů a uvede probíhající integrační procesy ➤ lokalizuje na mapách aktuální geopolitické změny a problémy v konkrétních světových regionech 	<p>politické rozdělení světa (státy, hranice, systémy moci, globální problémy...)</p>
přesahy	
Do: F (kvarta), BI (kvarta), CH (kvarta)	
Z: F (kvarta)	

TERÉNNÍ CVIČENÍ Z GEOGRAFIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ používá základy topografie a orientace na mapě v terénu (terénní cvičení) ➤ nakreslí podle terénního pozorování mapu (plán) krajiny a zhodnotí typ krajiny ➤ uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech 	Místní region Kartografie Krajinná sféra Pohyb ve volné přírodě
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
Environmentální výchova Ekosystémy , Základní podmínky života , Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Z: BI (kvarta)	

4.7. Umění a kultura (vzdělávací oblast)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	3	3	2	2
za školní rok	102	102	68	68

4.7.1. Hudební výchova (vzdělávací obor Hudební výchova)

Charakteristika vyučovacího předmětu Hudební výchova

Vzdělávání v oboru hudební výchova směřuje k vnímání hudby jako důležité součásti života jedince a celé společnosti prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových, poslechových i jiných aktivit, chápání hudebního jazyka jako specifické formy komunikace a k rozvoji žákův celkové hudebnosti. Žáci získávají orientaci v širokém spektru hudebních stylů a žánrů současnosti a minulosti, jsou vedeni k pochopení různorodé hudební kultury jednotlivých národů a národností.

V primě a sekundě má předmět časovou dotaci 3 hodiny za 14 dní, v tercií a quartě 2 hodiny týdně.

Výuka probíhá v odborné učebně hudební výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, např. skupinové vyučování, samostatná práce, kolektivní práce, krátkodobé projekty.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání vede žáka k:

- pochopení umění jako specifického způsobu poznání a k užívání jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence; k učení se prostřednictvím vlastní tvorby opírající se o subjektivně jedinečné vnímání, cítění, prožívání a představy; k rozvíjení tvůrčího potenciálu, kultivování projevů a potřeb a k utváření hierarchie hodnot
- spoluvtváření vstřícné a podnětné atmosféry pro tvorbu, pochopení a poznání uměleckých hodnot v širších sociálních a kulturních souvislostech, k tolerantnímu přístupu k různorodým kulturním hodnotám současnosti a minulosti i kulturním projevům a potřebám různorodých skupin, národů a národností
- uvědomování si sebe samého jako svobodného jedince; k tvořivému přístupu ke světu, k možnosti aktivního překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života
- zaujímání osobní účasti v procesu tvorby a k chápání procesu tvorby jako způsobu nalézání a vyjadřování osobních prožitků i postojů k jevům a vztahům v mnohotvárném světě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- vede žáky k používání odborné terminologie
- vede žáky k nalézání souvislostí mezi získanými poznatkami a využití v praxi
- vede žáky k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů
- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- zajímá se o náměty a názory žáků

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří prostor pro žáky, aby reflektovali společenské dění
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování dohodnuté kvality, postupů a termínů

PRIMA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vytvoří jednoduchý notový zápis, orientuje se ve zpěvném partu ➤ zařadí na základě získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období; vyhledává souvislosti mezi hudebnou a jinými druhy umění 	Hudební teorie <ul style="list-style-type: none"> - zvuk, tón, notová osnova, notopis (noty, pomlky, posuvky, hudební klíče, dynamická znaménka) - časová osa – průřez jednotlivými slohovými obdobími
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: D (prima)	

POSLECH

výstupy	učivo
----------------	--------------

<ul style="list-style-type: none"> ➤ dokáže zařadit poslouchanou hudbu do příslušného stylového období; vysvětlí na základě získaných vědomostí spojitost hudby s jinými druhy umění ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, rozpozná užité hudebně výrazové prostředky 	<p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - kvality tónu – délka, síla, barva, výška - poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin - hudební výrazové prostředky – dynamické odlišení, barevné odstínění, kontrasty v hudbě - píseň lidová a umělá - opera, opereta, muzikál
--	--

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Hodnoty, postoje, praktická etika

přesahy

Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie, kvarta),

Z: VV (prima)

HUDEBNĚ-POHYBOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ taktuje 2/4, 3/4 a 4/4 takt ➤ pohybem vyjadřuje polkový a valčíkový rytmus 	<p>Hudebně-pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - vyjádření dynamiky pohybem - lidové tance (polka, valčík, mazurka, pochod) - hra na dirigenta a sbor

přesahy

Do: TV (prima)

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prokazuje dle individuálních schopností rytmické cítění a rytmickou paměť; dokáže píseň správně rytmicky doprovodit na Orffovy nástroje; zkouší tvorit vlastní rytmický motiv 	<p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - hra jednoduchého doprovodu na Orffovy nástroje - rytmické hádanky - rytmizace - hra na tělo

VOKÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ podle svých individuálních dispozic zpívá v jednohlase, popř. V dvojhlasu 	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> - nácvik pěveckých dovedností (dýchání, výslovnost, hlasová hygiena, artikulace, rozširování hlasového rozsahu) - zpěv lidových a umělých písni

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiена

přesahy

Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), BI (tercie), R (tercie, kvarta),
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)

SEKUNDA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozpozná známější (vybrané) hudební osobnosti ➤ uvede vzájemný vztah hudby s dalšími druhy umění 	Hudební teorie <ul style="list-style-type: none"> - časová osa- tempo, hudební názvosloví - hudební formy – symfonie, symfonická báseň - klaviatura - výběr nejznámějších hudebních osobností
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Evropa a svět nás zajímá	
přesahy	
Do: D (prima)	

POSLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zařadí hudbu ke stylovému období ➤ orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité výrazové prostředky, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - výběr poslechových skladeb různých stylových období - symfonie, symfonická báseň
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Hodnoty, postoje, praktická etika	
INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dle svých individuálních možností provádí jednoduché rytmické improvizace ➤ pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest, využívá svých individuálních hudebních schopností ➤ hraje na hudební nástroje 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - pantomima - hudební a rytmické hádanky - jednoduché doprovody na Orffovy nástroje - taktování

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo

➤ uplatní získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlase	Vokální činnosti - zpěv umělých a lidových písni - kultivace pěveckého a hlasového projevu - intonační a rytmický výcvik
--	---

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiena

přesahy

Do: BI (tercie)

Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)

TERCIE

HUDEBNÍ TEORIE

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem stupnice a rozliší stupnici durovou a mollovou ➤ zařadí na základě svých schopností a vědomostí poslouchanou skladbu do stylového období ➤ vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění 	Hudební teorie - charakteristika jednotlivých hudebních období - stupnice - kvintový a kvartový kruh - intervaly

průřezová téma

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

POSLECHOVÉ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozeznává jednotlivé hudební nástroje, orientuje se v proudu znějící hudby 	Poslechové činnosti - poslech vybraných skladeb - hudební styly a žánry - interpretace hudby-slovní vyjádření, jaká hudba je a proč

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Psychohygiena

Hodnoty, postoje, praktická etika

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ reprodukuje na základě svých individuálních schopností a dovedností různé rytmické motivy 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti - rytmická cvičení - jednoduchý doprovod písni - rytmická improvizace

➤ realizuje jednoduché rytmické a pohybové improvizace dle svých schopností	- hra se slovy - taktování - pohybová improvizace s využitím tanečních kroků
➤ vytváří jednoduché doprovody	

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
➤ uplatní získané přebecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu, zpívá dle svých dispozic intonačně a rytmicky přesně v jednohlase a dvojhlase	Vokální činnosti - hlasová a rytmická cvičení - dechová cvičení - hlasová hygiena - přednes lidových a umělých písni - vícehlas-kánon
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (sekunda, tercie, kvarta), BI (tercie), R (tercie, kvarta) Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)	

KVARTA

HUDEBNÍ TEORIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ definuje pojem stupnice a tónina; samostatně tvoří stupnice; tvoří intervaly a akordy v dané stupnici ➤ zařadí slyšenou hudbu k příslušným žánrům 	Hudební teorie <ul style="list-style-type: none"> - intervaly, stupnice, akordy - harmonie-harmonizace (T,D,S) - artificiální a nonartificiální hudba - složení komorního a symfonického orchestru - tónina

POSLECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ začlení na základě individuálních schopností a získaných vědomostí poslouchanou do stylového období, rozpozná na základě ukázek tance 	Poslechové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hlavní znaky, hudební formy a představitelé jednotlivých hudebních stylových období - rozlišení hudby artificiální nonartificiální - orchestr

INSTRUMENTÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zopakuje na základě svých schopností jednoduché hudební motivy a téma, části skladeb; vytváří jednoduché doprovody ➤ na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové a rytmické improvizace 	Instrumentální a hudebně-pohybové činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hra na Orffovy hudební nástroje - rytmický a melodický diktát - rytmická a pohybová improvizace - hra a tvorba jednoduchých instrumentálních doprovodů

VOKÁLNÍ ČINNOSTI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu ➤ zpívá dle svých možností intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase, popř. dvojhlase 	Vokální činnosti <ul style="list-style-type: none"> - hlasová hygiena - hlasová, technická a dechová cvičení - zápis vokálních kompozic - zpěv lidových a umělých písni
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova	
Psychohygiena	
přesahy	
Do: a (tercie, kvarta), BI (tercie, kvarta), R (tercie, kvarta),	
Z: a (prima, sekunda, tercie, kvarta), R (tercie)	

4.7.2. Výtvarná výchova (vzdělávací obor Výtvarná výchova)

Charakteristika vyučovacího předmětu Výtvarná výchova

Předmět výtvarná výchova je součástí oblasti Umění a kultura.

Je zaměřena na oblast výtvarného umění a na všechna znaková vyjádření, která jsou nezastupitelná při poznávání a prožívání lidské existence. Oblast zájmu výtvarné výchovy zahrnuje vnímání, vlastní tvorbu a interpretaci všech vizuálně obrazných vyjádření. Proces je založen na aktivním tvořivém přístupu,

Žáci zaznamenávají, sledují, dokumentují a prezentují proměny vlastního výtvarného vývoje, tvoří záznamy pozorování, vytvářejí sbírky. Třídí a systematizují obrazový materiál podle své osobní inklinace.

Důraz je kladen na pestrost témat a výtvarných technik a postupů, na kreativitu a spontánnost dětského výtvarného projevu, ale také na postupné odbourávání vžitých zmechanizovaných postupů a nácvík a postupné osvojení si postupů technicky správných.

Žáci využívají dostupná média a technické prostředky (kopírku, fotoaparát, skener, internet, mikroskop...), některé výtvarné činnosti doplňují písemným projevem. Žáci si osvojují schopnost výtvarné výpovědi – jejího hodnocení, zdůvodnění a obhájení, vedení dialogu, vyjadřování se k tvorbě vlastní i ostatních, učí se tolerovat rozdílné způsoby výtvarného vyjadřování, jsou schopni hodnotit, obhájit a zdůvodnit vlastní výtvarnou výpověď.

V primě a sekundě je časová dotace 3 hodiny za 14 dní, v terci a kvartě 1 hodina týdně.

Výuka probíhá v odborných učebnách výtvarné výchovy. Formy a metody práce se užívají podle charakteru učiva a cílů vzdělávání, pro speciální téma jsou využívány další prostory – multifunkční učebna, sportovní hala, plenér, terasa školní budovy apod.

Součástí výuky je také účast v soutěžích (dle aktuální nabídky) a návštěvy výstav.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k učení se prostřednictvím vlastní tvorby
- vede k chápání umění a kultury v jejich vzájemné provázanosti jako neoddělitelné součásti lidské existence
- zprostředkovává pohled na umění a kulturu jako způsob poznání světa
- rozvíjí tvořivost žáků aktivním osvojováním různých výtvarných technik a postupů
- formou dialogu vybízí žáky ke kladení si otázek o příčinách vzniku umění, jeho využití a odkazu
- praktickou činností vede žáky k práci s jednoduchými nástroji a přístroji

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- vede žáky k vyhledávání vazeb mezi druhy umění a uměleckými žánry na základě podobnosti jejich znaků a témat
- otevírá před žáky možnosti volby vhodných výtvarných vyjadřovacích prostředků
- rozvíjí kritické myšlení při posuzování uměleckého díla i vlastní tvorby

Kompetence komunikativní

Učitel:

- otevírá možnosti přistupovat k umění a kultuře jako ke způsobu dorozumívání
- rozvíjí dovednosti důležité pro vedení dialogu nebo diskuse o dojmu z uměleckého díla i vlastní tvorby
- vede ke schopnosti jasně a srozumitelně formulovat svůj názor, používá odborné výrazy vycházející z výtvarné teorie

Kompetence sociální a interpersonální

Učitel:

- vede k citlivému hodnocení prací vytvořených jinými lidmi, k podřízení se zájmu skupiny, k potřebě efektivní spolupráce

Kompetence občanské

Učitel:

- seznamuje žáky s významnými výtvarnými díly a jejich autory
- podchycuje a podporuje individuální zájem o kulturní dění
- vede k chápání důležitosti ochrany kulturních i přírodních památek

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede k získávání návyků systematické a pečlivé práce, k rozvoji zručnosti a trpělivosti
- vede k bezpečnému používání nástrojů, přístrojů a materiálů a k dodržování stanovených pravidel při práci
- vede k osvojování si různých výtvarných technik a jejich správného použití

PRIMA

VE SVĚTĚ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje ve vlastní výtvarné činnosti teoretické i praktické poznatky, používá běžných pojmu kresby a nauky o barvě ➤ uplatňuje dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky, uplatňuje výrazové vlastnosti linie a experimentuje s barvou ➤ ověřuje vlastnosti různých materiálů ➤ cíleně využívá vlastnosti různých materiálů a experimentuje s nimi, využívá náhody, dokáže vytvářet nové skutečnosti 	<p>Kresebné studie – hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a v prostoru,</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ tón, harmonie, kontrast ➤ základy jednoduchých grafických technik ➤ zmenšení, zjednodušení, zvětšení motivu, jeho prolínání, množení, vyvažování... <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ - barevné řešení plochy</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Environmentální výchova Základní podmínky života	
přesahy	
Do: a (prima, sekunda, tercie, kvarta)	

VE SVĚTĚ LIDÍ A BYTOSTÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozezná základy lineárního a kresleného písma, jeho řazení a užívání v krátkých nápisech ➤ rozpozná umění pravěku a starověku, chápá je jako přirozený odraz společenských podmínek ➤ seznámí se s proporcemi lidského těla a hlavy 	<p>Písmo – jeho komunikativní a estetická funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> - výtvarná úprava textu - ilustrace a ilustrátoři dětské knihy <p>Fantazijní variace na základní tvary písmen</p> <p>Proces a podmínky vzniku uměleckého díla</p> <ul style="list-style-type: none"> - chápání odlišností uměleckého vyjadřování <p>Malba – různé způsoby uměleckého vyjádření skutečnosti (figura, expresivní portrét)</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace	
přesahy	
Do: Č (prima), D (prima)	

VE SVĚTĚ UMĚNÍ, VĚDY A TECHNIKY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ orientuje se v řazení prvků tvarové i barevné kompozice, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše ➤ pracuje se základními pojmy perspektivy – počítacová grafika...; rozlišuje pojmy abstrakce, realita, uspořádá objekty do celku, pracuje s programem "malování" ➤ vyjadří hudbu pomocí linie a barvy, převádí struktury různorodých materiálů do výtvarné podoby 	<p>Třetí prostor budovaný liniemi, hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru (kresba, malba, grafika, prostorové vytváření, instalace)</p> <p>Reflexe ostatních uměleckých oblastí a podnětů z okolí. Rozvíjení smyslové citlivosti, souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů</p> <p>Haptické zkušenosti s tvary, materiály</p>
průřezová téma	
Mediální výchova Kritické čtení a vnímání mediálního sdělení Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	
přesahy	
Do: M (prima) Z: M (prima)	

SEKUNDA

ŽIVOT NA ZEMI	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ rozšiřuje své teoretické znalosti a praktické dovednosti s výtvarnými výrazovými prostředky a vědomě je využívá ve vlastní tvorbě ➤ využívá znalosti z teorie barev, uplatňuje výrazové vlastnosti linie v ploše, ověřuje zákonitosti grafiky 	<p>Vyjádření obsahu v ploše, tón a barevný odstín, kontrast a harmonie barev (akvarel, tempera)</p> <p>Kresba na základě přímého pozorování i z představy – variace technik</p> <p>Vyjádření morfologických znaků a tvarů a neobvyklých přírodních objektů</p> <p>Expresivní výtvarný projev</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání, Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy životního prostředí, Vztah člověka k prostředí	

přesahy
Z: Z (sekunda), BI (prima, sekunda)

ČLOVĚK, HISTORIE A UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje poznání zákonitostí výběru písma a obrazového materiálu, jejich uspořádání v souladu s funkcí a účelem výtvarné práce, seznamuje se s druhy užitého umění ➤ získává základní poznatky v oblasti středověké kultury ➤ zpřesňuje proporce lidské postavy, ztvární figuru v jednoduchém pohybu, vyjadřuje dějové vztahy figurativními prostředky ➤ poznává zařízení a památky výtvarné kultury, pracuje s výtvarnými publikacemi, využívá metod digitálních médií 	<p>Kaligrafie – užitá grafika, druhy ilustrační tvorby</p> <p>Komunikační a estetická funkce písma, jeho vztah k obrazovému motivu (propagační materiál, reklama)</p> <p>Umění a jeho proměny v souvislosti s historickým vývojem společnosti – Umělecké slohy a osobnosti středověkého umění</p> <p>Lidská postava, její proporce, kontrapost, kánon, proměny v zobrazení lidské postavy ve výtvarném umění, středověká náboženská tématika – madona, pieta</p> <p>Práce s výtvarnými publikacemi, reprodukciemi památek a uměleckých děl</p>
průřezová téma	
Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech Jsme Evropané Evropa a svět nás zajímá	
Mediální výchova Vnímání mediálních sdělení Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality	
Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí	
přesahy	
Do: Č (prima, sekunda, tercie, kvarta) Z: D (sekunda)	

KULTURA, VĚDA A TECHNIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ověřuje perspektivní jevy v interiéru, řadí, kombinuje prvky tvarové i barevné kompozice, řeší úkoly dekorativního charakteru v ploše i v prostoru ➤ rozvíjí a zdokonaluje prostorové vidění a čítání 	<p>Zobrazení prostoru v ploše – perspektiva hieratická, lineární, středověká</p> <p>Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v prostoru – prostor, objem, hmota</p> <p>Haptické zkušenosti s tvary, materiály, strukturami, konstrukcemi</p> <p>Přístupy k obrazným vyjádřením vlastním i ostatních.</p> <p>Zaujmání osobního postoje, vhodná formulace úsudků</p>

přesahy
Do: M(sekunda)

TERCIE

ZEMĚ – PLANETA ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ ohodnotí, obhájí, zdůvodní vlastní výtvarnou výpověď, vede o ní dialog, vyjadřuje se k tvorbě druhých, toleruje ji ➤ vyhledává, pojmenovává linie, barvy, struktury světelné a barevné kontrasty ve vlastní tvorbě, analyzuje celistvě vnímaný tvar na skladebné prvky ➤ cíleně zkoumá vztahy vlastního těla a prostoru, seznamuje se s různými typy zobrazení v historických souvislostech 	<p>Proměny tématu – cíleně zaměřeno na proměny konkrétních námětů a témat ve výtvarném umění (zátiší, krajina, vedy, maríny), proměny našeho města Země – planeta lidí, organismů (buňka, molekula – tvary, barvy detaily) Vesmír – Země ve vesmíru (Slunce, planeta, galaxie, černé díry, rychlosť a světlo, umělá tělesa)</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kreativita Environmentální výchova Lidské aktivity a problémy prostředí	
přesahy	
Do: Z (prima), BI (prima), F (kvarta)	

LIDÉ V KULTURÁCH A HISTORICKÝCH SOUVISLOSTECH	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ prakticky využívá různé kompoziční přístupy a principy ➤ pracuje s různými interpretacemi výtvarných děl, podle jejich znaků zařadí dílo k stylovému období ➤ vědomě volí výtvarné prostředky, přírodní a umělé materiály, přístupy pro vlastní výtvarné vyjádření, kombinuje je a experimentuje s nimi 	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu, renesanční vícepohledové zobrazení, průřezy prostorem, imaginární prostor. Umění novověku – základní znaky renesance, baroka, barokní realismus Správná technika malby (pastel, akvarel, tempera, kvaš), zvládnutí větší plochy, krajinářské školy 19. století</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Multikulturní výchova Kulturní diference Multikulturalita	

přesahy	
Z: OV (tercie)	
VĚDA, TECHNIKA, DESIGN, ARCHITEKTURA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ variuje získané vědomosti i nabité dovednosti ve vlastní tvorbě ➤ orientuje se v oblasti moderního umění s jeho podmíněností ➤ pracuje s obrazovými materiály (časopis, fotografie), vyhledává příslušné artefakty prostřednictvím internetu 	<p>Odstín, sytost barev, barevný tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly. Využití ve volné tvorbě</p> <p>Dominanta, subdominanta, diagonála, vertikála, zlatý řez...</p> <p>Orientace v slohových stavebních prvcích – portál, sgrafita, balustráda...</p> <p>Návrhy jednoduchých užitých předmětů</p>
průřezová téma	
Mediální výchova Kritické vnímání mediálních sdělení Multikulturní výchova Multikulturalita Kulturní diference	

KVARTA	
VESMÍR A ZEMĚ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zabývá se barvou v umění, hodnotí, srovnává v různých historických epochách ➤ hlouběji zkoumá charakter a psychické účinky barev, jejich symboliku ➤ pracuje se světem a barvou v konkrétním prostředí a prostoru 	<p>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků.</p> <p>Znalosti o barvách – tón, jas, lomená barva, kontrast, harmonie, přírodní a syntetická barviva.</p> <p>Aplikace nauky o barvě – impresionismus, pointilismus, fauvismus...</p> <p>Způsoby míchání barev na PC</p> <p>Hledání vhodných forem pro vyjádření obsahu v ploše a prostoru – kresba, malba, grafika prostorové vytvoření, PC grafika, multimédia</p>
průřezová téma	
Multikulturní výchova Kulturní diference Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Poznávání lidí	
přesahy	

SVĚT V PROSTORU A ČASU	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ objevuje a ověřuje jednotu výtvarného estetického rádu, orientuje se v hlubším poznání a zvládnutí vybraných výtvarných technik ➤ rozlišuje kvalitu podkladu pro konkrétní výtvarnou techniku, vědomě volí vhodný podklad, savost, strukturu, barvu ➤ experimentuje s reprodukcemi uměleckých děl, vyhledává a srovnává různé přístupy ke skutečnosti 	<p>Záznamy autentických smyslových zážitků, emocí, smyslových představ, hledání jejich podobností a odlišností</p> <p>Výtvarná geometrie – plošné dekorativní kompozice v užité grafice, vazba dekoru na tvar, ornament, stylizace</p>
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SVĚT PŘEDMĚTŮ A UMĚNÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zachází s dostupnými zobrazovacími prostředky, v přírodě, technických výtvořech i výtvarných dílech hledá a analyzuje skryté zákonitosti výtvarných projevů ➤ podílí se na kultivaci školního prostředí, v týmu spoluvytváří koncepci výtvarných řešení jednotlivých prostor 	<p>Interakce s realitou, kresba i malba, kombinované techniky.</p> <p>Zákonitosti výběru a užití písma, jeho sdělovací a estetický funkce, zásady propojení písma a výtvarného motivu, užití hotového i volně kresleného písma</p> <p>Seznámení s hlavními trendy současného výtvarného umění – video art, multimédia, animace</p>
průřezová téma	
Multimediální výchova Interpretace mediálních sdělení Práce v realizačním týmu	

4.8. Člověk a zdraví (vzdělávací oblast)

4.8.1. Tělesná výchova (vzdělávací obor Tělesná výchova)

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdenní	3	2	2	2
za školní rok	102	68	68	68

Charakteristika vyučovacího předmětu Tělesná výchova

Vyučovací předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávacích oborů Tělesná výchova a Výchova ke zdraví ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, která je zaměřena na optimální rozvoj tělesné, duševní a sociální zdatnosti žáků.

Je určen žákům primy až kvarty. V primě je vyučován v rozsahu tří hodin týdně, z toho jedna hodina je disponibilní. V sekundě dvě hodiny týdně, z toho jedna hodina je integrována z Výchovy ke zdraví. V tercií a kvartě jsou tělesné výchově věnovány dvě hodiny týdně.

Výuka TV probíhá ve sportovní hale (sportovní a průpravné hry s míčem), v gymnastickém sále, posilovně a pohybovém sále se stoly pro stolní tenis (kondiční cvičení, gymnastika, posilování, stolní tenis). Na podzim a na jaře používáme k výuce atletiky venkovní sportoviště blízké ZŠ. Náplň hodin TV je ovlivňována prostorovými možnostmi, rozdílnou dovednostní úrovní jednotlivých skupin, aktuální přípravou na sportovní soutěže a v neposlední řadě i zájmy žáků.

Součástí výuky jsou i akce pobytově-turistického charakteru: sekunda: LVVZ – základy lyžování a snowboardingu (leden – březen), tercie: cykloturistický kurz (září-říjen). Dále výuku tělesné výchovy doplňují jednorázové sportovní akce školní a vyšší úrovně, do kterých jsou žáci vybíráni s ohledem na své zájmy, schopnosti a prokázanou výkonnost. Do výuky tělesné výchovy zařazujeme také některé tematické okruhy ze vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. Tělesná výchova je součástí komplexního vzdělávání žáků v problematice zdraví a v poznání vlastních pohybových možností a zájmů. Jejím smyslem je samostatně hodnotit úroveň své zdatnosti, řadit pohybovou aktivitu do denního režimu tak, aby uspokojovala vlastní pohybové potřeby i zájmy a zároveň rozvíjela výkonnost žáka, sloužila k regeneraci i kompenzaci dalších zatížení. Tělesnou výchovu doplňují další možnosti pohybového využití v prostorách školy – posilovna, herná stolního tenisu (přístup denně v odpoledních hodinách).

Cíle předmětu

- vytvoření pozitivního vztahu k předmětu a celé tělesné kultuře a sportu
- osvojení si základních pohybových dovedností a návyků
- seznámení se s pravidly sportovních her a soutěží a jejich uplatňování
- uvědomění si významu a důležitosti tělesných aktivit na zdraví člověka

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel

- přispívá k rozšíření dovednostního a schopnostního rámce žáka jako spoluhráč, protihráč, rozhodčí, spolucvičící, pomocník, organizátor, vedoucí, zahránce, partner ve hře a při cvičení apod.
- vede žáky k získávání poznatků o tělesné fyziologii na základě ověřování účinnosti kondičních programů pro rozvoj zdravotně orientované zdatnosti (ZOZ)-sledování, zaznamenávání, vyhodnocování
- umožňuje zažít úspěch každému žákovi v rámci týmu i samostatně
- motivuje učení směřováním k pěkné postavě a zdravému životnímu stylu, poukázáním na možnost kdykoliv se bez problémů zapojit do skupiny lidí hrajících volejbal (fotbal, basketbal, florbal...) ve volném čase s možností navázání nových kontaktů a uváděním příkladů z oblasti sportu
- umožňuje žákům organizovat a řídit vlastní učení novým pohybovým dovednostem a rozvoj pohybových schopností podle svých předpokladů
- hodnotí žáky důsledně podle individuálního zlepšení
- povzbuzuje žáky ke sledování sportovních soutěží

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- formou nácviku herních a cvičebních strategií nutí žáky objevovat logické postupy, které vedou k úspěchu a k vyřešení problémových situací
- zapojuje žáky do soutěží, turnajů, prezentací a organizace sportovních akcí
- vede žáky k získávání informací o vhodné sportovní výzbroji a výstroji, o zásadách hygieny při a po sportování
- rozvíjí schopnost odhalovat vlastní chyby, používat odborné názvosloví, gesta, signály
- povzbuzovat k zavádění alternativních řešení ve výběru náčiní, losování, délky hrací doby, úpravy pravidel podle aktuálních podmínek atd.

Kompetence komunikativní

Učitel

- provádí s žáky rozmanitou škálu činností ve skupinových formách a tím přispívá k rozvoji komunikace, spolupráce a tolerance k ostatním
- směřuje žáky k využívání dostupných prostředků komunikace (internet, televize, noviny, časopisy) k vyhledávání novinek ve sportovních odvětvích (nová pravidla, novinky ve výstroji apod.)
- vede žáky k používání jasného a stručného vyjadřování zvláště v herních situacích, ke vhodné komunikaci mezi sebou, s rozhodčím na hřišti a při vedení družstva
- pomáhá žákům při rozvíjení vztahů se sportovci z jiných škol
- okamžitě řeší otázky šikany nebo netolerance, neodpovědného přístupu osobnímu a školnímu majetku

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vytváří u žáků svým vlastním příkladem, autoritou získaných zkušeností a osobnostními rysy pozitivní vztah k pohybu
- povzbuzuje u žáků chování v duchu tolerance, hru fair play a schopnost empatie
- informuje o negativech sportu (doping, korupce)
- zdůrazňuje význam zdravého životního stylu s velkou mírou pohybu
- vede ke spolupráci při dosahování společných cílů ve prospěch skupiny či sportovního družstva a k respektování pravidel soutěží a her
- pomáhá nacházet vlastní místo ve skupině a odhadovat důsledky vlastního jednání a chování
- staví žáky při sportu do zodpovědných rolí (kapitán, rozhodčí, organizátor, časoměřič, komentátor)

Kompetence občanské

Učitel

- vede žáky ke stanovení krátkodobých a dlouhodobých cílů v rámci získávání pohybových dovedností a rozvíjení pohyb. schopností ve volném čase
- vede žáky k respektování základních principů a norem související s pohybovými aktivitami – respektování soupeře a uplatňování pravidel fair-play
- učí žáky chovat se zodpovědně v krizových situacích, poskytovat dle svých možností účinnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel

- vede žáky k poznání a dodržování zásad bezpečnosti při pohybové činnosti
- učí žáky připravit sportovní náčiní a sportoviště před různými druhy cvičení a uklidit ho po ukončení činnosti

PRIMA

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ posoudí a na příkladech doloží škodlivost drog a jiných návykových látek pro zdraví a výkon sportovce ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost v TV Pořadová cvičení
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti, usiluje o jejich zlepšení ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. ➤ předvede prvky atletické abecedy 	Atletická abeceda Běhy Skoky Hody
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti v gymnastice, usiluje o jejich zlepšení	Základní gymnastika
➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu	Průpravná cvičení Cvičení prostná Přeskoky Cvičení na nářadí Cvičení na hudbu, rytmika
průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace	
SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti ve sportovních hrách, usiluje o jejich zlepšení	Sportovní hry
➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví	Košíková Florbal Vybíjená Házená Odbíjená (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)
➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích	
➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, tyto dovednosti uplatňuje je ve hře	
➤ vyloží základní pravidla sportovních her	
průřezová téma	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu	
Osobnostní a sociální výchova Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

NETRADIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných netradičních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ vyloží základní pravidla netradičních her 	Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř (základy HČJ)
průřezová téma	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

SEKUNDA	
KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ chápe neslučitelnost drog a jiných škodlivin se sportovní etikou a zdravím ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ reaguje na základní pokyny a povely, osvojuje si základy tělovýchovného názvosloví 	Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost v TV Pořadová cvičení
Průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	
přesahy	

Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta)

Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)

ATLETIKA	
výstupy	učivo
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech. ➤ předvede a pojmenuje prvky atletické abecedy	Běhy Skoky Hody Atletická abeceda
Průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Kooperace a kompetice	

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché gymnastické pohybové činnosti a dovednosti, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostná Přeskoky Visy
Průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy	

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
➤ dodržuje pravidla, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům	Košíková Florbal Vybíjená

<p>a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře, i opačného pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ➤ vyloží základní pravidla her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>Házená Odbíjená (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)</p>
--	---

Průřezová téma

Mediální výchova

Práce v realizačním týmu

Osobnostní a sociální výchova

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

NETRADICNÍ HRY

výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka 	<p>Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř (základy HČJ)</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných netradičních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře 	
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyloží základní pravidla netradičních her 	

Průřezová téma

Mediální výchova

Práce v realizačním týmu

Osobnostní a sociální výchova

Kreativita

Poznávání lidí

Mezilidské vztahy

Komunikace

Kooperace a kompetice

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Hodnoty, postoje, praktická etika

SPORTOVNĚ – TURISTICKÝ KURZ (DLE AKTUÁLNÍCH PODMÍNEK)	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství ➤ zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace ➤ podle konkrétní situace zasáhne při drobných i závažných poraněních a život ohrožujících stavech ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ seznámí se základy sjezdové techniky na lyžích, popřípadě snowboardingu ➤ seznámí se zásadami bezpečného pohybu na sjezdovkách a na horách obecně 	Pobyt v přírodě Zdravověda Lyžování Snowboarding

Průřezová téma
Multikulturní výchova Lidské vztahy
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí
přesahy
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta)

TERCIE

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny, chápe jejich neslučitelnost se sportovní etikou a zdravím ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci, rozšiřuje znalost tělovýchovného názvosloví 	<p>Význam pohybu pro zdraví Hygiena a bezpečnost v TV Pořadová cvičení</p>

Průřezová téma
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Mezilidské vztahy Komunikace Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika
přesahy
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném 	<p>Běhy Skoky Hody Atletická abeceda</p>

<p>sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech ➤ pojmenuje a předvede prvky atletické abecedy 	
--	--

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Kooperace a kompetice

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v gymnastice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché gymnastické prvky na koberci a na nářadí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu 	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostná Přeskoky Cvičení na nářadí

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí
Seberegulace a sebeorganizace
Mezilidské vztahy
Kooperace a kompetice

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti a dovednosti v každé ze sportovních her, usiluje o jejich zlepšení ➤ dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti 	Košíková Florbal Odbíjená Vybíjená Kopaná (základy HČJ jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)

<p>pravidlům a adekvátně na ně reaguje, respektuje soupeře i opačné pohlaví</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ vyloží základní pravidla sportovních her ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře 	
Průřezová téma	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu	
Osobnostní a sociální výchova Kreativita, Poznávání lidí Mezilidské vztahy, Komunikace Kooperace a kompetice , Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
NETRADIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ zná a dodržuje základní pravidla netradičních her ➤ zvládá s ohledem na své individuální předpoklady HČJ a HK v netradičních hrách; je schopen účastnit se aktivně hry 	Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř Badminton (základy HČJ, HK)
Průřezová téma	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu	
Osobnostní a sociální výchova Seberegulace a sebeorganizace Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

SPORTOVNĚ-TURISTICKÝ KURZ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ respektuje pravidla soužití mezi vrstevníky a partnery a pozitivní komunikací a kooperací přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v širším společenství ➤ vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu z hlediska prospěšnosti zdraví ➤ vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví ➤ zařazuje do denního režimu osvojené způsoby relaxace; v zátěžových situacích uplatňuje osvojené způsoby regenerace ➤ podle konkrétní situace zasáhne při drobných i závažných poraněních a život ohrožujících stavech ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního a železničního provozu včetně rizikových situací; aktivně předchází možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc 	Zdravověda

<ul style="list-style-type: none"> ➤ bezpečně zvládá jízdu na kole ve skupině v normálním silničním provozu pod dohledem ➤ vyjmenovat povinnou výbavu jízdního kola a orientovat se v základních pravidlech silničního provozu ➤ dokáže zorientovat mapu a používat azimut ➤ zvládá bezpečnou manipulaci se zbraní; umí zaměřit cíl a vystřelit ➤ zná zjednodušená pravidla softbalu, zvládá dle svých individuálních schopností a dovedností HČJ, zapojuje se do hry ➤ seznámí se z vodáckým vybavením a naučí se ho používat; umí nastoupit a vystoupit z kanoe, umí pádlovat a řídit lod' 	<p>Cykloturistika</p> <p>Pobyt v přírodě</p> <p>Orientace v terénu</p> <p>Střelba ze vzduchovky</p> <p>Softbal</p> <p>Vodácký výcvik</p>
Průřezová téma	
Multikulturní výchova Lidské vztahy	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Kreativita Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	
Environmentální výchova Vztah člověka k prostředí	
přesahy	
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta), Z (prima) Z: Z (prima)	

KVARTA

KOMUNIKACE V TV	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ usiluje o pozitivní změny ve svém životě, související s vlastním zdravím a zdravím druhých ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím ➤ orientuje se v informačních zdrojích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace ➤ převléká se do cvičebního úboru, dbá na své zdraví a nevystavuje se zbytečnému riziku; předvírá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zdokonaluje znalost tělovýchovného názvosloví, snaží se ho samostatně používat, reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci 	<p>Význam pohybu pro zdraví</p> <p>Hygiena a bezpečnost v TV</p> <p>Pořadová cvičení</p>
Průřezová téma	
Mediální výchova Fungování a vliv médií ve společnosti Osobnostní a sociální výchova Sebepoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace	
přesahy	
Do: OV (tercie), BI (tercie, kvarta) Z: BI (tercie, kvarta), OV (tercie)	

ATLETIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti a dovednosti v atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ sleduje výkony, eviduje je a vyhodnotí ➤ pracuje data a informace o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci ➤ průběžně zlepšuje svoji zdatnost a výkony v prováděných atletických disciplínách a dílčích dovednostech 	Běhy Skoky Hody Vrhy Atletická abeceda

Průřezová téma

Mediální výchova

Stavba mediálních sdělení

Osobnostní a sociální výchova

Komunikace

Kooperace a kompetice

GYMNASTIKA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější gymnastické prvky na koberci a na náradí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu ➤ samostatně se rozcvičí ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ předvede jednoduché i složitější gymnastické prvky na koberci a na náradí, rozvíjí své rytmické cítění pohybu ➤ posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich zjevné příčiny ➤ užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence 	Základní gymnastika Průpravná cvičení Cvičení prostná Přeskoky Cvičení na nářadí

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Sebepoznání a sebepojetí
Kreativita
Komunikace
Kooperace a kompetice

SPORTOVNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ optimálně reaguje na fyziologické změny v období dospívání a kultivovaně se chová k opačnému pohlaví ➤ v souladu s individuálními předpoklady zvládá jednoduché i složitější pohybové činnosti a dovednosti ve zvolených sportovních hrách atletice, usiluje o jejich zlepšení ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji ➤ spolupracuje při jednotlivých týmových pohybových činnostech a soutěžích ➤ zvládá s ohledem na své individuální předpoklady HČJ, HS a HK v procvičovaných sportovních hrách, dokáže tyto dovednosti uplatnit ve hře ➤ zná, vyloží a dodržuje základní pravidla sportovních her 	Košíková Florbal Odbíjená Vybíjená Kopaná (základy HČJ + HK + HS jednotlivých her dle úrovně schopností a dovedností žáků)
Průřezová téma	
Mediální výchova Práce v realizačním týmu Osobnostní a sociální výchova Kreativita Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti Hodnoty, postoje, praktická etika	

NETRADICIČNÍ HRY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ vyloží a dodržuje základní pravidla nacvičovaných netradičních her ➤ zvládá s ohledem na své předpoklady HČJ a HK v netradičních hrách 	Stolní tenis Ringo Freesbee – létající talíř Badminton (základy HČJ)
Průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Mezilidské vztahy Komunikace Kooperace a kompetice Řešení problémů a rozhodovací dovednosti	

KONDIČNÍ CVIČENÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ organizuje svůj pohybový režim, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem ➤ samostatně se připraví před pohybovou činností – rozvíjí se ➤ uvede negativní důsledky užívání stimulačních a psychotropních látek na zdraví člověka ➤ uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka ➤ zařazuje pravidelně a samostatně do svého pohybového režimu speciální vyrovnavací cvičení související s vlastním oslabením, usiluje o jejich optimální provedení ➤ zvládá základy posilování, používá posilovací pomůcky a stroje vyjádří vlastní názor k problematice zdravého životního stylu ➤ usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví 	Posilování Indoorcycling - spinning
Průřezová téma	
Osobnostní a sociální výchova Rozvoj schopností poznávání Sebepoznání a sebopojetí Seberegulace a sebeorganizace Psychohygiena Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika	

4.9. Volitelné předměty

Hodinová dotace předmětu

Ročník	1.	2.	3.	4.
týdení	-	-	-	1
za školní rok	-	-	-	34

4.9.1. Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Charakteristika vyučovacího předmětu Přírodovědné praktikum Ch/Bi

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum (Bi/Ch) je v ŠVP zařazen jako volitelný předmět a slouží k rozšíření učiva zejména předmětů Biologie a Chemie, a vychází tedy ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacích oborů Přírodopis a Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou.

Je zařazen v kvartě s dotací 1 hodina týdně v rámci disponibilních hodin. Výuka může probíhat jako vícehodinový blok ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně a ve specializované laboratoři a je příležitostně doplňována exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva přírodovědného praktika přesahuje do oboru zeměpis. Výuka používá následující formy: laboratorní praktická cvičení, projekty, práce s počítačovými multimediálními programy, exkurze a různé výukové programy organizované ve spolupráci s přírodopisně zaměřenými organizacemi (např. VITA).

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali biologické a chemické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech a Informačním centru školy
- vede žáky k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žák si tak vytváří ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade žákům otázky o způsobu a přičinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- vede žáky k manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, laboratorním sklem, lupou, mikroskopem a zadává úkoly na procvičení - žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval biologické, či chemické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáky k nalezení podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- analyzuje s žáky jejich názory, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického nebo chemického úkolu
- vede s žáky dialog na biologické (chemické) téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede s žáky dialog nad závěry uváděnými jejich v laboratorních protokolech

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí konkrétní příklady nutnosti ochrany životního prostředí a přírody, aby ji žáci chápali jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje ve jejím zájmu
- vzbízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního rádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s biologickými a chemickými látkami , ale i při práci s biologickými a chemickými nástroji, přístroji a pomůckami.

KVARTA

ZÁKLADNÍ STRUKTURY ŽIVOTA	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ popíše základní rozdíly mezi buňkou rostlinou a živočišnou ➤ využívá nabité poznatky a demonstruje funkci základních orgánů (orgánových soustav) rostlin a živočichů 	<ul style="list-style-type: none"> - buňky - pletiva - tkáně - organismy jednobuněčné a mnobuněčné
přesahy	
Z: BI (prima)	

ORGANISMY A PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ dává do souvislosti výskyt organismů a vlastnosti prostředí, v němž se nachází ➤ provede rozbor potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> - vzájemné vztahy mezi organismy a mezi organismy a prostředím
přesahy	
Do: Z (prima)	

OCHRANA PŘÍRODY ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ uvede příklady vlivů člověka na životní prostředí a příklady narušení rovnováhy ekosystému ➤ uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - globální problémy a jejich řešení - chráněná území
přesahy	
Do: Z (kvarta)	

PRAKTICKÉ METODY POZNÁVÁNÍ PŘÍRODY	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ aplikuje praktické metody poznávání přírody ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> - základní laboratorní postupy - základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky - práce s určovacími klíči, determinační postupy

<p>a případně poskytne první pomoc při úrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ vybere a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konání konkrétních pozorování, měření a pokusů ➤ zaznamená průběh a výsledky pokusu a zformuluje závěr, ke kterému dospěl ➤ ke své práci vyhledává podklady v různých informačních zdrojích ➤ dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí ➤ v případě potřeby poskytne první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> - bezpečnost práce při pobytu v přírodě, v laboratoři biologie, při práci s jednoduchými přístroji
--	--

APLIKOVANÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhne strategii postupu v modelových příkladech havárie v chemické laboratoři spojené s únikem nebezpečných látek ➤ vypočítá molární i procentovou koncentraci roztoků a prakticky připraví roztok daného koncentrace ➤ zhodnotí použití separačních metod a prakticky provede separaci složek směsi tou nevhodnější z nich ➤ aplikuje poznatky o názvosloví prvků a anorganických a organických sloučenin při vytváření chemických rovnic; orientuje se v PSP ➤ aplikuje znalosti zákona zachování hmotnosti pro výpočet hmotnosti, látkového množství a počtu částic výchozích látek nebo produktů ➤ objasní pojem autoprotolýza vody a orientuje se na stupnici pH ➤ zhodnotí využití vhodných pracovních postupů, přístrojů, zařízení a pomůcek pro vykonání konkrétních pozorování, měření a pokusů v laboratorním cvičení ➤ vytváří protokol o průběhu a výsledcích pokusu na jehož konci zformuluje jasný závěr, ke kterému dospěl ➤ vyhledává systematicky ke své práci podklady v hlavních informačních 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování, pokus a bezpečnost práce - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události - práce s elektrickými zařízeními Částicové složení látek a chemické prvky Chemické sloučeniny - anorganické a organické názvosloví Směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků - separační metody Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - klasifikace chemických reakcí Anorganické sloučeniny - kyseliny a hydroxidy, pH Organické sloučeniny - přírodní látky

zdrojích na základě a orientuje se v bibliografických citacích   ➤ správně a šetrně zachází s vybavením a přístroji v laboratoři dbá na ochranu životního prostředí ➤ zná základy první pomoci při nejčastěji se vyskytujících typech úrazů v chemické laboratoři a v případě potřeby první pomoc poskytne

průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
 Sebepoznání a sebepojetí
 Seberegulace a sebeorganizace
 Kreativita
 Komunikace
 Kooperace a kompetice
 Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Environmentální výchova

Ekosystémy
 Základní podmínky života
 Lidské aktivity a problémy životního prostředí
 Vztah člověka k prostředí

přesahy

Z: M (tercie)

4.9.2. Přírodovědné praktikum Ch/F

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodovědné praktikum (Ch/F) je v ŠVP zařazen jako volitelný předmět a slouží k rozšíření učiva zejména předmětů fyzika a chemie, a vychází tedy ze vzdělávacích oblastí Člověk a příroda, vzdělávacích oborů Fyzika a Chemie, dále z oblasti Člověk a svět práce začleňuje vzdělávací obor Práce s laboratorní technikou.

Je zařazen v kvartě s dotací 1 hodina týdně v rámci disponibilních hodin. Výuka může probíhat jako vícehodinový blok ve specializované a moderně vybavené multimediální učebně a ve specializované laboratoři a je příležitostně doplněna exkurzemi a tematicky zaměřenými vycházkami.

Obsahová náplň učiva přírodovědného praktika přesahuje do oboru zeměpis. Výuka používá následující formy: laboratorní praktická cvičení, projekty, práce s počítačovými multimediálními programy, exkurze.

Výchovné a vzdělávací strategie

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává žákům referáty, aby vyhledávali fyzikální a chemické informace v dalších informačních zdrojích – internetu, rozhlasu, televizi, odborných časopisech a Informačním centru školy
- vede žáky k propojování získaných poznatků se znalostmi z dalších vzdělávacích oblastí, žák si tak vytváří ucelenější představu o vztazích mezi živou a neživou přírodou a mezi přírodou a působením člověka
- klade žákům otázky o způsobu a přičinách různých přírodních procesů, společně hledají adekvátní odpovědi
- vede žáky k manipulaci s jednoduchými přístroji – laboratorními pomůckami, laboratorním sklem, lupou - žáky učí praktickou činnost
- kontroluje výsledky pozorování a zkoumání a vyžaduje, aby je žák zhodnotil a porovnal s dosavadními znalostmi a zkušenostmi a formuloval fyzikální, či chemické závěry

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vytváří s žáky na základě pozorování, dosavadních zkušeností a znalostí hypotézu k problému či k úkolu, žáci ji ověří praktickou činností při laboratorním cvičení a vyhodnotí její správnost
- vede žáky k nalezení podobných a odlišných znaků přírodovědných problémů, žáci volí vhodné způsoby řešení, nenechají se odradit počátečním nezdarem

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje vyslovení hypotéz či vlastních názorů na daný přírodovědný problém, žák uvede skutečnosti, ze kterých vyvodil svůj úsudek
- analyzuje s žáky jejich názory, učí je vhodně argumentovat, společně spolupracují na řešení biologického nebo chemického úkolu
- vede s žáky dialog na fyzikální (chemické) téma, žáci své myšlenky vyjadřují v logickém sledu

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává skupinové laboratorní cvičení, při kterých žáci efektivně spolupracují, rozdělují podle svých schopností své pracovní činnosti, společně plánují vhodný postup k vyřešení úlohy
- hodnotí výsledky laboratorních skupin a jednotlivců, vede s žáky dialog nad závěry uváděnými jejich v laboratorních protokolech

Kompetence občanské

Učitel:

- uvádí konkrétní příklady nutnosti ochrany životního prostředí a přírody, aby ji žáci chápali jako svou občanskou povinnost, aktivně vystupuje v jejím zájmu
- vybízí žáky ke sledování aktuálního dění ve vědě a technice, s žáky diskutuje, aby tak lépe pochopili, že vědecké poznatky jsou prospěšné nejen pro jedince, ale i pro celou společnost

Kompetence pracovní

Učitel:

- kladně hodnotí systematickou a pečlivou práci při laboratorním cvičení
- názornou ukázkou a stálou kontrolou dbá na dodržování pravidel bezpečné práce v laboratoři a laboratorního řádu, žáci tak získávají základní návyky ochrany svého zdraví i zdraví druhých a to nejen při samotné práci s chemickými látkami, ale i při práci s fyzikálními a chemickými nástroji, přístroji a pomůckami.

KVARTA

APLIKOVANÁ CHEMIE	
výstupy	učivo
<ul style="list-style-type: none"> ➤ navrhne strategii postupu v modelových příkladech havárie v chemické laboratoři spojené s únikem nebezpečných látek ➤ vypočítá molární i procentovou koncentraci roztoků a prakticky připraví roztok daného koncentrace ➤ zhodnotí použití separačních metod a prakticky provede separaci složek směsí tou nevhodnější z nich ➤ aplikuje poznatky o názvosloví prvků a anorganických a organických sloučenin při vytváření chemických rovnic; orientuje se v PSP ➤ aplikuje znalosti zákona zachování hmotnosti pro výpočet hmotnosti, látkového množství a počtu částic výchozích látek nebo produktů ➤ objasní pojem autoprotolýza vody a orientuje se na stupnici pH ➤ zhodnotí využití vhodných pracovních postupů, přístrojů, zařízení a pomůcek pro vykonání konkrétních pozorování, měření a pokusů v laboratorním cvičení ➤ vytváří protokol o průběhu a výsledcích pokusu na jehož konci zformuluje jasný závěr, ke kterému dospěl ➤ vyhledává systematicky ke své práci podklady v hlavních informačních zdrojích na základě a orientuje se v bibliografických citacích ➤ správně a šetrně zachází s vybavením a přístroji v laboratoři dbá na ochranu životního prostředí ➤ zná základy první pomoci při nejčastěji se vyskytujících typech úrazů v chemické laboratoři a v případě potřeby první pomoc poskytne 	<ul style="list-style-type: none"> Pozorování, pokus a bezpečnost práce - zásady bezpečné práce - nebezpečné látky a přípravky - mimořádné události - práce s elektrickými zařízeními Částicové složení látek a chemické prvky Chemické sloučeniny - anorganické a organické názvosloví Směsi - hmotnostní zlomek a koncentrace roztoků - separační metody Chemické reakce - zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice - klasifikace chemických reakcí Anorganické sloučeniny - kyseliny a hydroxidy, pH Organické sloučeniny - přírodní látky

Průřezová téma

Osobnostní a sociální výchova

Rozvoj schopností poznávání
Sebepoznání a sebepojetí

<p>Seberegulace a sebeorganizace Kreativita Komunikace Kooperace a kompetence Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Ekosystémy Základní podmínky života Lidské aktivity a problémy životního prostředí Vztah člověka k prostředí</p>
přesahy
Do: BI (prima)
Z: M (tercie)

MECHANIKA	
výstupy	učivo
➤ znázorňuje grafem závislost rychlosti nebo dráhy pohybu na čase, analyzuje a interpretuje souvislosti mezi zaznamenanými daty, používá pojem zrychlení	Simulace pohybu
➤ analyzuje problematiku rozkladu sil na nakloněné rovině, diskutuje o vlivu tření a sklonu na druh pohybu	Rozklad sil na nakloněné rovině
➤ na konkrétních praktických příkladech analyzuje přeměnu jednotlivých forem mechanické energie	Zákon zachování energie
➤ používá pojem hybnost, na konkrétních praktických příkladech ověřuje platnost zákona zachování hybnosti	Zákon zachování hybnosti
přesahy	
Do: M (kvarta)	
Z: M (kvarta)	

ELEKTŘINA A MAGNETISMUS	
výstupy	učivo
➤ ověřuje platnost Ohmova zákona s využitím moderní měřící techniky	Ohmův zákon

TERMIKA	
výstupy	učivo
➤ měřením zjišťuje změny teplot a schopnost absorpce nebo odrazu tepelného záření u různých objektů	Změna teploty, přenos tepla

RADIOAKTIVITA	
výstupy	učivo
➤ na základě pokusů a měření vyvozuje vlastnosti záření a popisuje způsoby ochrany před ním	Detekce záření

AKUSTIKA	
výstupy	učivo
➤ s využitím moderní měřící techniky objasňuje základní vlastnosti zvuku a analyzuje získaná data	Analýza zvuku
přesahy	
Do: BI (kvarta)	
Z: BI (kvarta)	

5. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

a) Hodnocení žáků

Důležitou podmínkou efektivního učení je zpětná vazba, která žákovi poskytuje informace o správnosti postupu, průběhu či výsledku. Při poskytování zpětné vazby klademe důraz na vhodnou formulaci, tzn. zaměřujeme se na problém nebo činnost, nehodnotíme osobu žáka. Upřednostňujeme ocenění a pozitivní motivaci, oceňujeme individuální pokrok žáka. Usilujeme o to, aby se žáci učili s vědomím smysluplnosti získávaných poznatků a ne pouze pod hrozbou špatných známek. Kritéria hodnocení jsou žákům předem stanovena a vysvětlena. Za důležitý prvek procesu učení považujeme práci s chybou, uvědomění si chyby je cestou k lepšímu zvládnutí problému.

Jednou z forem hodnocení žáků je klasifikace, která má především funkci informační. Klasifikujeme jen probrané a procvičené učivo, všechny písemné práce jsou včas označeny, zadání časově a obsahově náročnějších písemných prací učitelé koordinují tak, aby nenastal souběh více než dvou prací v jednom dni.

Při klasifikaci je využíváno pěti klasifikačních stupňů. Klasifikace zahrnuje míru osvojení učiva, schopnost samostatného úsudku, dovednost aplikace získaných vědomostí, samostatnost, aktivitu a tvořivost při řešení úkolů, soustavnost a svědomitost, úroveň ústního i písemného projevu. (Konkrétní zpracování pravidel klasifikace zahrnuje klasifikační rád školy - viz příloha)

Písemné práce žáků se zakládají, na konci každého školního roku má žák možnost vybrat si některé z nich do osobního portfolia. Po dohodě s třídním učitelem si mohou žáci do portfolia zařazovat i další záznamy, např. diplomy za úspěchy v mimoškolní činnosti.

Další součástí hodnocení je sebehodnocení žáka. Na začátku studia si žák založí portfolio, v němž si bude minimálně dvakrát ročně provádět hodnocení své práce. Vyjádří se k tomu, co ho zaujalo, motivovalo, čemu rozuměl, co zvládl, v čem by se chtěl zlepšit apod. Prostor pro reakci bude mít i vyučující daného předmětu. Svůj názor na to, jak zvládá naplňování jednotlivých klíčových kompetencí, vyjádří žák pomocí symbolů na zvláštní kartě, pracovně nazvané "JÁ", společné pro všechny vyučovací předměty a pro studium na nižším gymnáziu.

Kritéria klasifikace a hodnocení výstupů a konkrétních činností ve vzdělávacích oblastech či vyučovacích předmětech zpracují jednotlivé předmětové komise.

b) Autoevaluace školy

Autoevaluace školy pomáhá sledovat výstupy výchovně vzdělávacího procesu. Prostřednictvím SWOT analýzy učitelů a žáků a dotazníkového šetření pro rodiče získáváme zpětnou vazbu o problematických místech v práci školy. Získané výsledky šetření jsou důležitým zdrojem informací především pro vedení školy a učitele.